

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT**

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Odpiramo poti do znanja

Zbornik

Centrov vseživljenjskega učenja Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Odpiramo poti do znanja

Zbornik

Centrov vseživljenjskega učenja Slovenije

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013. Razvojne prioritete: razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve: izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Odpiramo poti do znanja

Zbornik Centrov vseživljenjskega učenja Slovenije

Zbrali in uredili: Maja Radinović Hajdič (Ljudska univerza Jesenice), Alenka Grželj (Ljudska univerza Koper), Meta Gašperšič (RIC Novo mesto) in Brigita Kropušek Razinger (AZ Ljudska univerza Velenje)

Izdali in založili: RIC Novo mesto, Ljudska univerza Jesenice, MOCIS Slovenj Gradec, Zavod Znanje Postojna, Ljudska univerza Koper, Ljudska univerza Ptuj, Ljudska univerza Murska Sobota, Ljudska univerza Krško, Ljudska univerza Žalec, CDI Univerzum Ljubljana, AZ Ljudska univerza Velenje, Ljudska univerza Nova Gorica, Zasavska Ljudska univerza, AZ Ljudska univerza Maribor

Lektoriranje: Breda Hovnik

Prevedla: Helena Matavž in Ivan Močnik

Tisk: Tiskarna Pleško, d.o.o

Naklada: 5.000 izvodov

Publikacijo so pripravili izdajatelji v okviru projektov Centri vseživljenjskega učenja. Pripravo publikacije je omogočilo sofinanciranje Evropskega socialnega sklada Evropske unije in Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov 2007–2013, razvojna prioriteta Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostna usmeritev: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja. Vsebina publikacije v nobenem primeru ne odraža mnenja Evropske unije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

374.7(497.4)

ODPIRAMO poti do znanja : zbornik Centrov vseživljenjskega učenja Slovenije / [zbrali in uredili Maja Radinović Hajdič ... [et al.] ; prevedla Helena Matavž in Ivan Močnik]. - Novo mesto : RIC ; Jesenice : Ljudska univerza ; Slovenj Gradec : MOCIS ; Postojna : Zavod Znanje ; Koper : Ljudska univerza ; Ptuj : Ljudska univerza ; Murska Sobota : Ljudska univerza ; Krško : Ljudska univerza ; Žalec : Ljudska univerza ; Ljubljana : CDI Univerzum ; Velenje : AZ Ljudska univerza ; Nova Gorica : Ljudska univerza ; Trbovlje : Zasavska ljudska univerza ; Maribor : AZ Ljudska univerza, 2012

ISBN 978-961-91453-5-7 (RIC Novo mesto)

1. Radinović Hajdič, Maja
264096000

UVOD

Centri vseživljenjskega učenja. Resnično vizionarska ideja. Kot bi idejni vodje že ob osnovi slutili, kakšni časi se nam obetajo. In vedeli, da je odziv na krizo vedno le znanje in pripravljenost na spremembe. Tokrat še bolj, ker je potrebno v zahodnem svetu odgovoriti na nove izzive hitro, kar je možno le z novimi znanji in prekvalifikacijo odraslih.

Evropska unija si je postavila smeli cilj, postati najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, kar lahko dosežemo le tako, da vsakemu posamezniku zagotovimo dostop do potrebnih znanj in sposobnosti, s katerimi bo lahko aktivno sodeloval v socialnem in ekonomskem življenju. Seveda pa to brez vsestranske skladne in stalne strategije vseživljenjskega učenja ni mogoče.

14 slovenskih Centrov vseživljenjskega učenja (CVŽU) deluje v okviru šestih letnih projektov, ki jih financirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za izobraževanja, znanost, kulturo in šport. Glavni namen CVŽU-jev je spodbujanje in povečevanje vključevanja odraslih v vseživljenjsko učenje.

Koncept delovanja CVŽU-jev kot ciljno usmerjenih in časovno omejenih projektov je nastal na osnovi Operativnega programa razvoja človeških virov od 2007 do 2014 z namenom doseganja večje zaposlenosti ter socialne vključenosti odraslih, zmanjševanja regionalnih razlik in doseganja višjega življenjskega standarda.

Vseživljenjsko učenje je danes nedvoumno prepoznano kot pomemben instrument za osebni in profesionalni razvoj posameznika. Številne domače kot tudi primerljive tuje analize kažejo, da v Sloveniji še nismo dovolj uspešni pri zagotavljanju pogojev za udeležbo vseh prebivalcev v procesu vseživljenjskega učenja. Še zlasti socialno izključene kategorije prebivalcev nimajo dostopa do stalnega vseživljenjskega učenja in izobraževanja, s čimer se njihov že tako slabši položaj v socialnem in ekonomskem življenju še poslabšuje.

Vključenost odraslih, starih od 25 do 65 let, v neformalno izobraževanje v Sloveniji je razmeroma visoka. V letu 2007 je znašala 36,2 odstotka in je presegla povprečje EU-27 za 3,5 odstotka, vendar pa še vedno močno zaostajamo za gospodarsko razvitejšimi državami, kot sta Švedska in Finska.

Po podatkih ankete o izobraževanju odraslih (2009) je mednarodni položaj Slovenije po vključenosti odraslih v neformalno izobraževanje zelo ugoden, kar nas ne sme zavesti, da bi spregledali velike razlike glede na socio-ekonomske značilnosti. O teh razlikah govorijo tudi različne študije, ki dokazujejo razliko o vključenosti odraslih glede na njihove socio-ekonomske značilnosti.

Ranljive pa so prav tiste ciljne skupine, ki so jim dejavnosti vseh štirinajstih CVŽU-jev v prvi vrsti namenjene.

Nosilci projektov CVŽU-jev so ljudske univerze, poleg njih pa v projektu sodelujejo še partnerji, katerih dejavnost je vezana na izobraževanje in vseživljenjsko učenje odraslih v dotični regiji.

CVŽU-ji imajo naslednje glavne cilje:

- Vključiti čim večje število prebivalcev regije v oblike vseživljenjskega učenja, ki zagotavljajo uresničevanje ciljev regionalnega razvojnega programa 2007–2013 na področju razvoja človeških virov.
- Povečevanje zaposljivosti prebivalstva, oblikovanje identitete znotraj Slovenije, fleksibilnost v razmišljanju in povezano socialno skupnost.
- Zagotavljanje dostopa do svetovanja in informiranja s področja izobraževanja in učenja čim širšemu krogu prebivalcev regije in s tem večje in ustrežnejše vključevanje prebivalstva v najrazličnejše oblike vseživljenjskega učenja in izobraževanja.
- Zagotavljanje dostopa do organiziranega neformalnega učenja čim širšemu krogu prebivalcev regije in s tem povečevanje ustrezno materialno in strokovno podprte udeležbe prebivalcev v vseživljenjskem učenju.
- Razvoj in zagotavljanje dostopa do novih inovativnih oblik in gradiv za učenje in poučevanje, kot je e-učenje in mešano učenje, usklajenih s sodobnim načinom življenja, potrebami trga dela in osebnega razvoja posameznika.
- Promocija vseživljenjskega učenja, ki širi prepoznavnost pomena in novih možnosti, ki jih posamezniku in družbi zagotavlja stalna vključenost v vseživljenjsko učenje.
- Povezovanje potreb uporabnikov s potrebami trga dela in razvojnimi usmeritvami regije, katere cilj je ustrezen in usklajen razvoj človeških virov v regiji.

Projekti CVŽU-jev so razdeljeni na štiri osnovne dejavnosti:

- Dejavnost informiranja in svetovanja v Svetovalnem središču
- Delovanje točk vseživljenjskega učenja
- Dejavnost portala znanja in promocija vseživljenjskega učenja
- Specifične aktivnosti regije

CVŽU-ji delujejo kot model dolgoročno usmerjenega povezovanja vseh ključnih nosilcev dejavnosti informiranja, svetovanja ter različnih vrst vseživljenjskega učenja in organiziranega samostojnega učenja v posamezni regiji.

Nosilci vseh CVŽU-jev so ljudske univerze, ki so na Slovenskem izobraževalne organizacije za odrasle z najdaljšo tradicijo.

Razvijajo in izpeljujejo raznovrstno ponudbo izobraževalnih programov za odrasle, od neformalnega do formalnega izobraževanja, od osnovne šole za odrasle do visokošolskega izobraževanja ter najrazličnejših programov izpopolnjevanja in usposabljanja za delo, osebni razvoj in aktivno državljanstvo.

V partnersko mrežo CVŽU-jev povezujejo ključne akterje s področja gospodarstva, politike in izobraževanja. Tovrstno sodelovanje omogoča:

- večjo dostopnost storitev vsemu prebivalstvu,
- kakovost storitev,
- celovito ponudbo,
- komplementarno dopolnjevanje dela različnih ustanov,
- izenačevanje možnosti vključevanja za različne marginalizirane skupine.

V partnerske mreže CVŽU-jev so vključene lokalne skupnosti, razvojne agencije, gospodarske in obrtne zbornice, podjetja, sindikati in ostali akterji, ki odločajo o strategijah razvoja lokalnega okolja/regije, sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju politike v lokalnem in regionalnem okolju, predstavljajo delodajalce ali delojemalce, se ukvarjajo s ciljnim skupinami, ki so pogosti uporabniki storitev, ki jih nudijo CVŽU-ji, in imajo velik strokovni ter politični ugled.

Poleg teh pa so seveda v partnerske mreže vključene tiste organizacije, ki v posamezni regiji delajo na področju izobraževanja odraslih. To so izobraževalne organizacije, ki izvajajo izključno ali pa tudi izobraževanje za odrasle. Pomembne pa so tudi druge institucije,

kot so zavodi za zaposlovanje in nevladne organizacije, ki združujejo cilje skupine, ki jim je dejavnost CVŽU-jev prvenstveno namenjena.

Preko 220.000 ljudi je v Sloveniji od leta 2008 koristilo storitve Centrov vseživljenjskega učenja.

V zborniku, ki ga držite v rokah, so zbrani petletni rezultati Centrov vseživljenjskega učenja.

V nadaljevanju bodo med drugim z vami svoje izkušnje delili tisti ljudje, ki se niso predali malodušju, ampak so naredili korak naprej.

Naj bodo njihove zgodbe motivacija za vse nas, ki verjamemo v vseživljenjsko izobraževanje. Da bomo znali te centre znanja, ki že zdaj predstavljajo primer dobre prakse v Evropi, z izkušnjami in inovativnimi idejami še nadgraditi.

*mag. Maja Radinovič Hajdič
Brigita Kropušek Razinger*

Dejavnosti Centrov vseživljenjskega učenja – prepoznani projekti izobraževanja odraslih v lokalnih okoljih

Na osnovi Operativnega programa razvoja človeških virov v obdobju od 2007 do 2014, poteka v Sloveniji mnogo projektov za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja. Na področju izobraževanja odraslih je Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport naročnik projektov: dejavnosti centrov vseživljenjskega učenja, modeli svetovanja za ranljive skupine in modeli partnerstev med šolami ter gospodarstvom.

Za razvijanje in izvajanje dejavnosti centrov vseživljenjskega učenja (CVŽU) je bilo na javnem razpisu izbranih štirinajst ljudskih univerz, ki imajo pri vodenju projektov osrednjo vlogo, saj načrtujejo, razvijajo in aktivirajo posamezne dejavnosti ter jih strokovno in organizacijsko usklajujejo. Svetovanje, informiranje in učenje za odrasle poteka v konzorcijih, ki jih sestavljajo različne organizacije iz statističnih regij.

Informiranje in svetovanje za odrasle (ISIO) ima v CVŽU osrednje mesto. V projektih se zasleduje cilj zagotavljanja enakih možnosti za vse odrasle. Poskus vzpostavitve svetovalnih enot izven sedeža svetovalnega središča kaže, da so storitve dosegle prebivalce iz oddaljenih krajev, zaradi česar se je tudi število svetovancev povečalo. Nastopil pa je čas, da se na osnovi obsega opravljenih storitev, števila uporabnikov in nastalih stroškov prepozna presežke svetovalnih enot in ukroji jasna merila za njihovo nadaljevanje, kar bo osnova za dogovore o umeščanju v nacionalni oziroma lokalni okvir. S pozornostjo do potreb, ki jih imajo odrasli prebivalci v lokalnem okolju, je v prihodnje potrebno poskrbeti za umeščanje novosti v svetovalno delo; ena takih je ugotavljanje in potrjevanje predhodno pridobljenih znanj. Zaključki bodo pokazali na uspehe tudi pri drugih oblikah svetovanja, kot je npr. svetovanje za podjetništvo in pri deficitarnih poklicih, pri čemer gre poudariti povezave z gospodarstvom, šolami in enotami za zaposlovanje.

Pet ljudskih univerz je v okviru projekta modeli svetovanja za ranljive skupine razvilo nove modeli svetovanja za odrasle s posebnimi potrebami, Rome in starejše odrasle. To je pomemben razvojni preboj, ki pokaže, kako se pristopi k osebam, ki zahtevajo povsem drugačno obravnavo zaradi kulturnih, ekonomskih in drugih življenjskih dejavnikov ali značilnosti. Ko razmišljamo naprej, je na mestu vprašanje, kako različne svetovalne modele in pristope povezati.

Točke vseživljenjskega učenja (TVŽU) so v analizi, ki se imenuje Centri vseživljenjskega učenja – nove možnosti za vse (ACS, 2007), definirane kot javno dostopna mesta z enim ali več učnimi mesti za brezplačno učenje s podporo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), učnih gradiv in virov. Pri tem sodelujejo strokovno usposobljeni delavci, ki nudijo pomoč pri učenju in uporabi storitev informacijske tehnologije. V projektih CVŽU-ja se s širjenjem učenja na šole, domove starejših občanov, knjižnice, podjetja in druge lokacije dosega cilj ozaveščanja prebivalcev o prednostih, ki jih ponuja učenje z uporabo IKT. Brezplačna ponudba neformalnih učnih vsebin in razvijanje samostojnega učenja ob strokovni pomoči mentorjev naj bi pripomogla k izboljšanju učne kondicije slehernega posameznika. Evalvacija bo pokazala, koliko je bilo udeležencev, ki so se učili z IKT opremo in e-učnimi gradivi ter ali je potrebno TVŽU na novo definirati z vidika vsebine, opreme in kadrov. Neformalni programi, ki jih danes ponujajo TVŽU-ji, nedvomno kažejo na potrebo po identifikaciji presečnih vsebin, ki jih različne organizacije že ponujajo v okviru drugih neformalnih programov za odrasle.

Projektne konzorcije v lokalnih okoljih so postali realnost in potreba izobraževalnih, kulturnih, razvojnih in drugih organizacij. Na področju izobraževanja odraslih je sodelovanje zaradi specifičnosti ciljnih skupin še toliko pomembnejše. Projektno delo v konzorciju je tako postalo nova paradigma; v skladu s tem pa skokovito

narašča potreba po timskem delu, skupnem učenju in izmenjavi izkušenj. Učna sposobnost zaposlenih v konzorciju postaja daleč najpomembnejši dejavnik uspešnosti, ki se kaže v sistematičnem zaznavanju potreb in reševanju problemov, uvajanju novih pristopov/modelov, učenju na osnovi izkušenj ter v hitrem in učinkovitem prenašanju znanja znotraj organizacije.

Kako se organizirati v dobi, ko se vse hitro spreminja, je največji izziv. Obstoječi modeli povezovanja že nakazujejo zametke novih organizacijskih struktur, ki se dinamično spreminjajo od tradicionalnih do fleksibilnejših. Za vpeljavo sprememb je na prvem

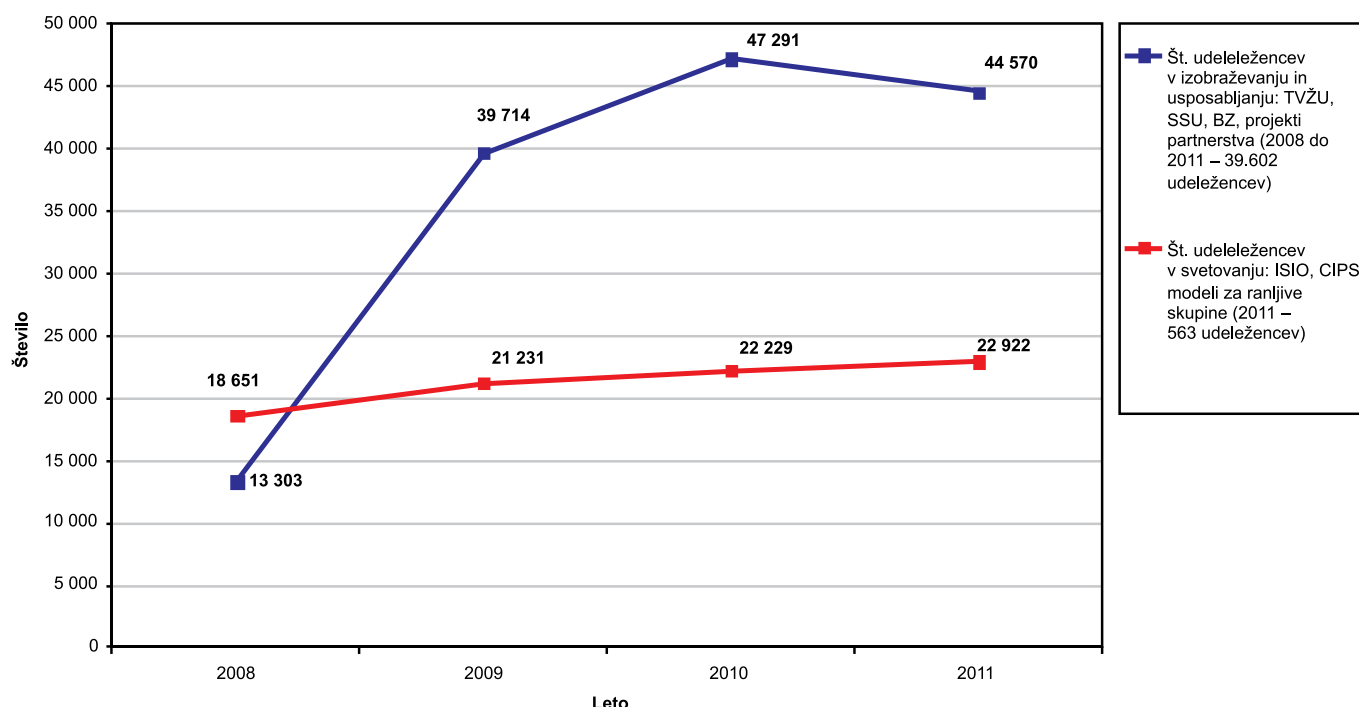
mestu prepričanje in želja, sledijo strateški načrti in priprava takšnega delovnega okolja, da bo visoka raven uspešnosti organizacije rezultat kompetenc in ustvarjalnosti zaposlenih.

Prav odprtost za ideje, spremembe in inovativnosti pa je tista veličina, ki loči uspešno organizacijo od manj uspešne.

Za zaključek pogledjmo še okvirne dosežke od leta 2008 do 2011.

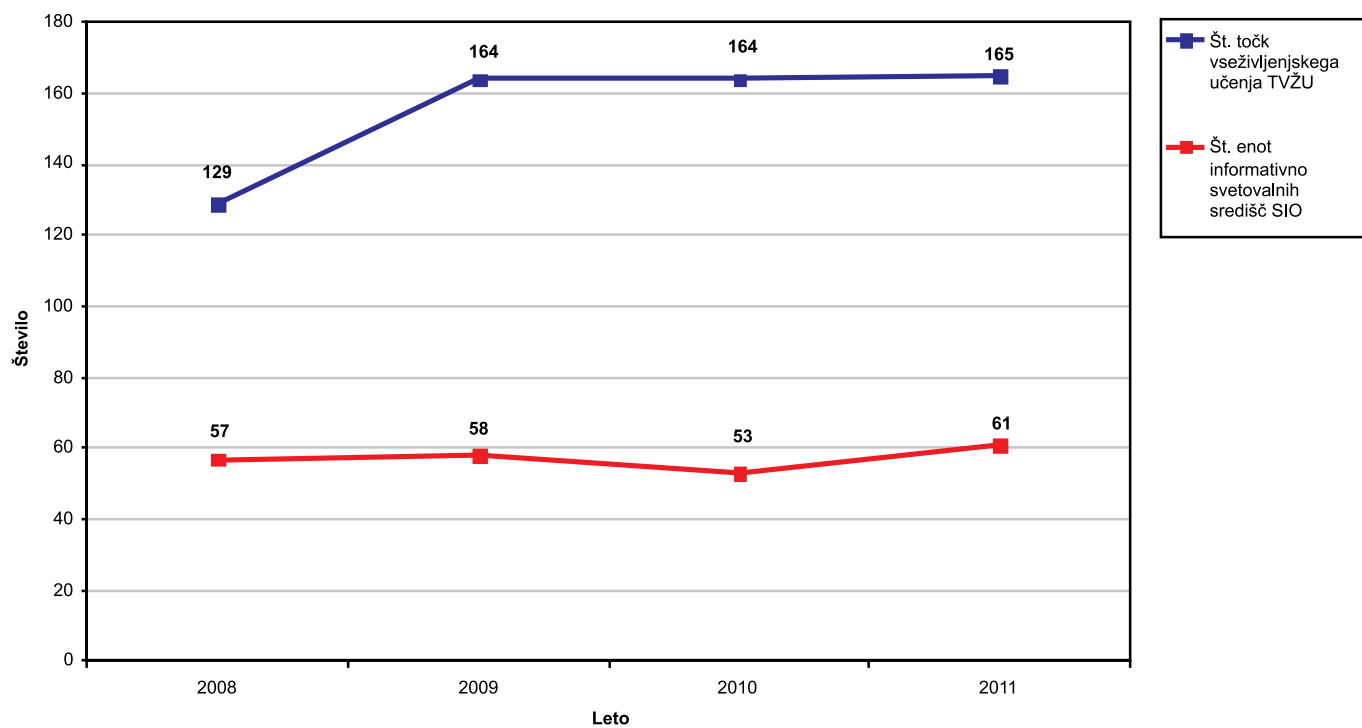
V projektu Partnerstva in modeli svetovanja za ranljive skupine se je učilo oziroma potrebovalo informativno svetovalno pomoč naslednje število odraslih:

Število udeležencev v izobraževanju in svetovanju od 2008 do 2011

V projektih CVŽU-ja se je oblikovalo naslednje število točk vseživljenjskega učenja in enot svetovalno informativne dejavnosti izven sedeža matične organizacije:

Število TVŽU in enot ISIO od 2008 do 2011

mag. Katja Dovžak
sekretarka Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

INTRODUCTION

Lifelong learning centres – a truly visionary idea. As if the creators of the idea had known from the start what the future would bring. As if they had known that knowledge and flexibility are the only ways to respond to the crisis. Even more so in the western world where reactions to new challenges need to be quick which is only possible with adults that are equipped with new knowledge and re-trained accordingly.

The European Union has set a daring goal to become the most competitive and the most dynamic knowledge-based economy in the world which can be achieved only by providing access to knowledge and qualifications for every individual to be a socially and economically active participant in everyday life. Naturally, this cannot be possible without diverse, coherent and permanent lifelong learning strategy.

14 Slovenian Lifelong Learning Centres are active within the framework of six annual projects financed by European Social Funds and the Slovenian Ministry of Education, Science, Culture and Sports. Their main purpose is to encourage and increase the participation of adults in lifelong learning.

Operational concept of Lifelong Learning Centres as targeted projects on time limit is based on the Operational Programme for Human Resources Development 2007–2014 which aims at higher employability and social inclusion of adults, at reduction of regional disparities and at better quality of life.

Nowadays lifelong learning is undoubtedly recognized as an important instrument for personal and professional development of an individual. Numerous domestic and comparable foreign analyses show that Slovenia's conditions for inclusion of all inhabitants in lifelong learning are still to be improved. Especially socially excluded categories of inhabitants lack the access to permanent lifelong learning and education which makes their social and economic life conditions even worse.

Inclusion of adults, aged from 25 to 65, in informal education in Slovenia is quite high. Reaching 36.2% in 2007 it exceeded the EU-27 average by 3.5%. However, we still fall far behind economically more developed countries such as Sweden or Finland. According to adult education survey (2009), Slovenia's international position based on inclusion of adults in

informal education is very favourable but we have to be careful not to neglect major disparities in socio-economic characteristics. Various studies mention these disparities which further prove that adults participate according to their socio-economic situation.

All 14 Lifelong Learning Centres primarily focus on socially excluded target groups.

Projects of Lifelong Learning Centres are implemented by adult education centres in cooperation with partners involved in education and lifelong learning of adults in relevant regions.

Main aims of Lifelong Learning Centres are:

- to include highest possible number of people from the region in all forms of lifelong learning and follow the aims of 2007–2013 regional development programme for human resources development;
- to increase employability, form visibility within Slovenia, nurture cognitive flexibility and unite and unify social community;
- to provide access to guidance and information in the field of learning and education to the widest possible range of inhabitants in the region and consequently increasing the number of inhabitants participating in different suitable forms of lifelong learning and education;
- to provide access to organized informal learning to the widest possible range of inhabitants in the region and consequently increase participation of inhabitants in lifelong learning with adequate material and expert support;
- to develop and provide access to innovative learning forms and materials such as e-learning and blended learning, in tune with modern living, labour market requirements and individual's personal development;
- to promote lifelong learning and the meaning and new possibilities for individuals and society arising from inclusion in lifelong learning;
- to connect the needs of individuals with labour market requirements and development directive of the region which aims at an appropriate and coordinated development of human resources in the region.

Activities of Lifelong Learning Centre projects are divided in four basic parts:

1. Providing information and guidance in Guidance Centres,
2. Operating Lifelong Learning Points,
3. Knowledge portal and lifelong learning promotion,
4. Specific regional activities.

Lifelong Learning Centres act as models of long-term oriented integration of all key providers of information and guidance activities, of different forms of lifelong learning and organised individual learning in the region. All Lifelong Learning Centres are implemented by adult education centres which have the longest tradition of educating adults in Slovenia. They develop and provide educational programmes for adults ranging from primary school for adults to postsecondary education, as well as various training programmes for personal, professional or civic needs.

Partner network of Lifelong Learning Centres comprises key members from economic sector, politics and education. With their cooperation we can provide:

- Better accessibility of services for all inhabitants,
- Quality services,
- Holistic offer,
- Complementary activities of different institutions,
- Equal inclusion opportunities for various marginalised groups.

Lifelong Learning Centres' partners network includes also local communities, development agencies, chambers of craft and economy, companies, unions and others, making decisions on local development strategies, planning and implementing politics in local and regional environment, representing employers and employees, dealing with target groups that often use Lifelong Learning Centres' services, and having considerable expert and political reputation.

Additionally, all organisations active in the area of adult education are taking part in the partner network. These are educational institutions involved exclusively or partially in adult education. Other institutions are important as well, such as Employment Services and non-governmental organisation that unite target groups focused on by Lifelong Learning Centres.

More than 220,000 people have benefited from Lifelong Learning Services in Slovenia since 2008.

In the publication that you now hold it in your hands you will find a 5-year collection of results of Lifelong Learning Centres' activities.

People who remained active and progressive instead of giving up hope and aspirations will share their experiences with you.

Let their stories be a motivation for all of us who firmly believe in lifelong learning, so that we will know how to upgrade the knowledge centres, the already existing examples of good practice, with experiences and innovative ideas.

*Maja Radinovič Hajdič, MS
Brigita Kropušek Razinger*

»Nothing is permanent – but change.« (Heraclitus).

Activities of the Lifelong Learning Centres – locally noted projects for adult education

In Slovenia many projects for improvement of quality and efficiency of E&T systems are being carried out on the basis of Operational Programme for Human Resources Development 2007–2014. In the field of adult education the Slovenian ministry of education, science, culture and sport is the contracting authority of the following projects: activities of the Lifelong Learning Centres, guidance models for vulnerable target groups and models of partnerships between schools and the economy.

For the purpose of development and implementation of the activities of the Lifelong Learning Centres, 16 adult education centres were selected via a public tender. The selected institutions have a pivotal role in the management of the projects as they plan, develop and set in motion the specific activities which they also coordinate on the expert and organizational level. Guiding of, informing of and learning for adults takes place inside the consortiums comprised of different organizations from statistical regions.

Guiding and informing of adults has a central role inside the Lifelong Learning Centres. The projects aim to provide equal opportunities for all adults. The attempt to establish Guidance Units outside the guidance centre shows us that the guidance services reached also the inhabitants from distant areas resulting in higher number of counselees. Now the time is here to acknowledge the work surpluses of the Guidance Units on the basis of services rendered, number of users and incurred expenses. This must be the basis on which a clear definition of standards for their continuing work must be defined to serve as a starting point for talks about their positioning in the national or local framework. By focusing on the needs of the adults in local environments, new counselling methods and approaches must be devised in the future, one of them being the recognition and validation of the pre-existing knowledge. Final results will also show success in other forms of counselling such as counselling for entrepreneurship and deficitary vocations in relation to which we must point

out the cooperation with the economy, schools and Employment Services.

In the project guidance models for vulnerable target groups five adult education centres developed new counselling models for adults with special needs, the Roma and the elderly. This is an important breakthrough as it demonstrates how to approach people who, because of cultural, economic and other circumstances and factors, demand a totally different treatment. When looking forward it is important to think about how to connect all these different counselling models and strategies.

In the analysis entitled Lifelong Learning Centres – new possibilities for all (ACS 2007) Lifelong Learning Points are defined as publicly accessible places with one or more learning places for free-of-charge learning with the help of ICT, learning materials and learning sources. Trained personnel offering learning and ICT assistance is also present on the spot. By bringing learning opportunities to schools, retirement homes, libraries, businesses and other locations the CVŽU projects are realizing the goal of spreading awareness about the benefits of ICT-supported learning.

Cost free offer of informal learning contents and development of individual independent learning supported by trained mentors should contribute to improving stamina for learning. Evaluation will show the number of studying participants using ICT-equipment and e-learning materials as well as the necessity for re-definition of contents, equipment and staff of the Lifelong Learning Centres. Informal programmes currently offered by the Lifelong Learning Centres undoubtedly demonstrate the need for identifying the transversal contents which are already part of other informal programmes for adults implemented by different institutions.

The project consortiums have become need and reality felt by educational, cultural, development and other institutions. In the field of adult education cooperation is especially important to meet the requirements of

versatile and specific target groups. Project work in the consortium has become a new paradigm rapidly increasing the need for team work, joint learning and exchange of experiences.

Learning ability of consortium employees is becoming most important success factor by far which is reflected in the systematic recognition of needs and problem solving, in introduction of new approaches/models, in learning by doing and quick as well as efficient transfer of knowledge within the organisation.

The biggest challenge is how to be organised of the era of rapid change. The existent models of integration already indicate in embryo organisational structures dynamically changing from traditional to more flexible

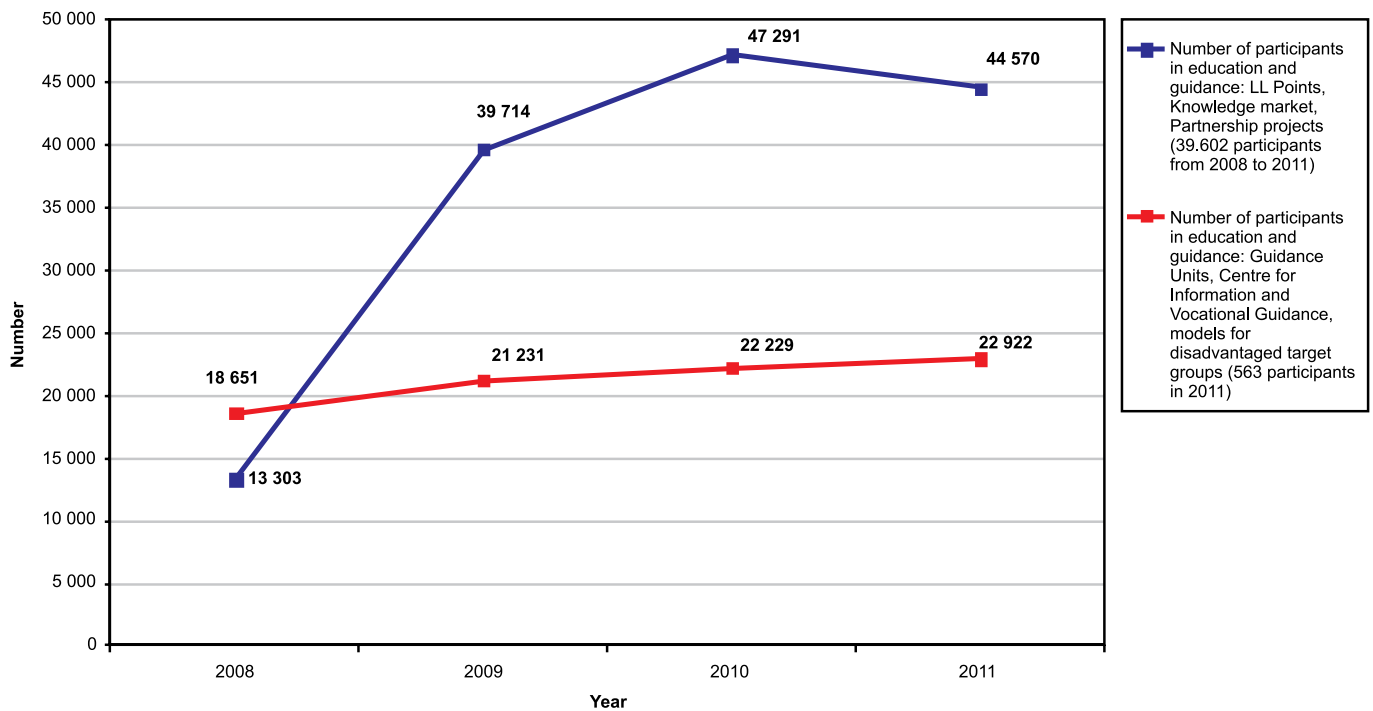
ones. Introduction of changes is primarily conditioned by wishes and desires followed by strategic plans and preparation of work environment to achieve high levels of organisational success on the basis of employees' competences and creativity.

The open mind for ideas, changes and innovation is the greatness that distinguishes a successful organisation from less successful one.

Let us finish with taking a look at 2008–2011 achievements.

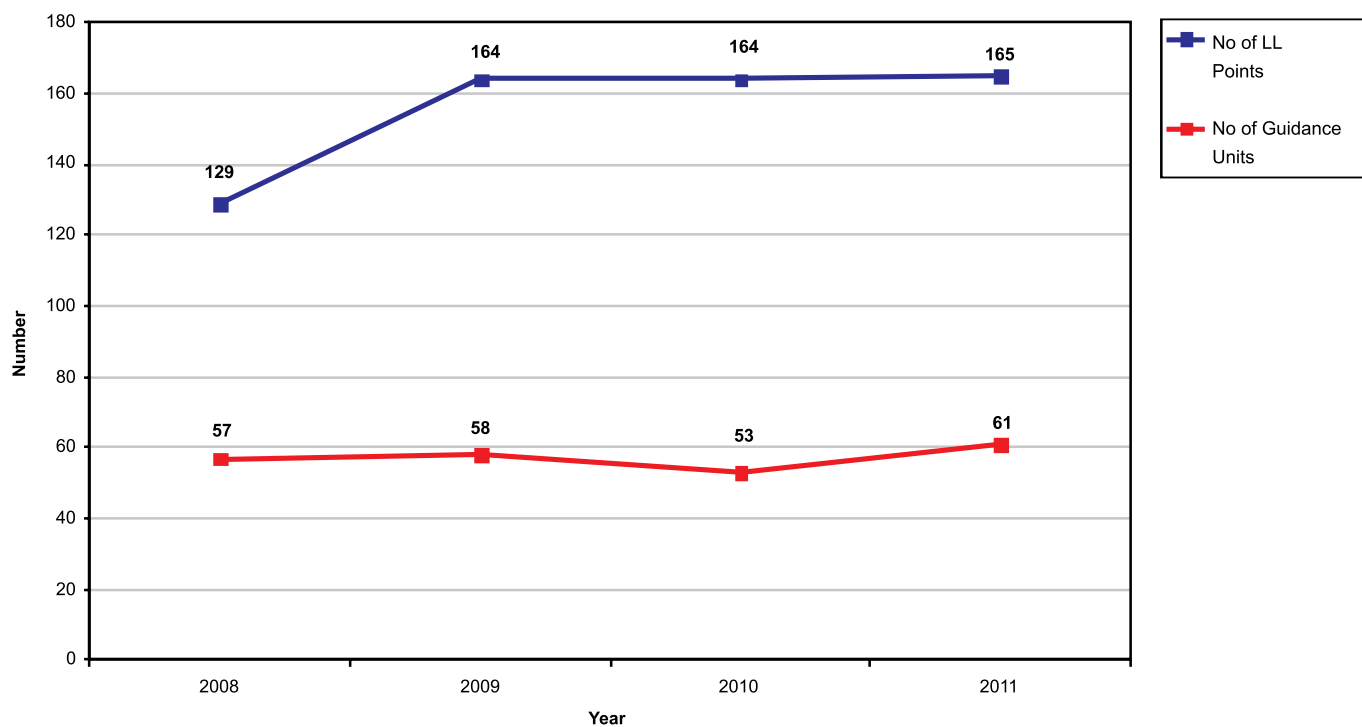
In Partnership and guidance models for disadvantaged target groups we noted the following number of learners or seekers of guidance and information:

Number of participants in education and guidance from 2008 to 2011

Within the Lifelong Learning Centre projects the following number of Lifelong Learning Points and units of guidance and information activities formalised outside parent organisations:

No of Lifelong Learning Points and Guidance Units from 2008 to 2011

Katja Dovžak, MS
Secretary of the Ministry of Education, Science, Culture and Sports

Kazalo vsebine

UVOD	3
Dejavnosti Centrov vseživljenjskega učenja – prepoznani projekti izobraževanja odraslih v lokalnih okoljih	5
INTRODUCTION	8
Activities of the Lifelong Learning Centres – locally noted projects for adult education	10
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA DOLENJSKA	14
Mobilna svetovalna služba za Rome.....	16
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA GORENJSKA	18
Sodelovanje z gospodarstvom – vpliv CVŽU-ja na razvoj človeških virov v gospodarstvu regije	19
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA KOROŠKA	22
Učenje učenja – korak za korakom	23
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA NOTRANJSKO-KRAŠKE REGIJE – KRASNO	26
Vseživljenjsko učenje je osnova za trajnostni razvoj.....	27
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA OBALNO-KRAŠKE REGIJE	30
Učenje v tretjem življenjskem obdobju	32
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA PODRAVJE	34
Vključevanje ranljivih ciljnih skupin v vseživljenjsko učenje	35
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA POMURJE	38
Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce pomurske regije	39
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA POSAVJE	42
Vseživljenjsko učenje v Kostanjevici na Krki.....	43
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SAVINJSKA	46
Kako v CVŽU Savinjska skrbimo za kakovost svojih storitev?	48
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA LJUBLJANSKE URBANE REGIJE	50
Partnerji svetovalnega središča	51
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SAŠA	54
Gradimo mostove med ljudmi – povezovanje ranljivih ciljnih skupin.....	55
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SEVERNE PRIMORSKE	58
Regijski center za informiranje in poklicno svetovanje – CIPS Nova Gorica.....	59
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZASAVJE	62
Vključevanje Svetovalnega središča Zasavje v kadrovsko prestrukturiranje proizvodnega podjetja	63
CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZGORNJA PODRAVSKA REGIJA	66
Izvajanje poglobljene oblike skupinskega svetovanja v Zavodu za prestajanje kazni zapora Maribor.....	67

Center
vseživljenjskega
učenja Dolenjska

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA DOLENJSKA

Osebna izkaznica

Nosilec:

Razvojno izobraževalni center Novo mesto (RIC Novo mesto)

Topliška cesta 2
8000 Novo mesto
Tel.: +386 7/393 45 50
E-pošta: ric@ric-nm.si
Spletna stran: www.cvzu-dolenjska.si

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

Partnerji:

Ljudska univerza Kočevje
Trg zboru odposlancev 30
1330 Kočevje
Tel.: 01/893 82 70
lu.kocevje@siol.net

**Zavod za izobraževanje in kulturo
Črnomelj**
Ulica Otona Župančiča 1
8340 Črnomelj
Tel.: 07/306 13 90
info@zik-crnomelj.si

**Center za izobraževanje in kulturo
Trebnje**
Kidričeva ulica 2
8210 Trebnje
Tel.: 07/348 21 00
info@ciktrenje.si

LokalPatriot

Dilančeva ulica 1
8000 Novo mesto
Tel.: 07/337 43 71
lokalpatriot@lokalpatriot.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Novo mesto, Topliška 2, Novo mesto

Dislokacije: Občina Žužemberk, Knjižnica Pavla Golie Trebnje, Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej, Ljudska knjižnica Metlika, Ljudska univerza Kočevje, Knjižnica Milkova hiša Ribnica

Mobilna svetovalna služba: Območno združenje Rdečega Križa Novo mesto, ZRSZ – Urad za delo Črnomelj, Zavod za prestajanje kazni zapora Ljubljana – Oddelek Novo mesto, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, Enota Šent Novo mesto, Šolski center Novo mesto, Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Center biotehnike in turizma Grm Novo mesto, romska naselja Brezje, Šentjernej, Otočec, Škocjan

Točke VŽU: Razvojno izobraževalni center Novo mesto, Dom starejših občanov Novo mesto, Zaporj Novo mesto, Občina Žužemberk, Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej, Metelkov dom Škocjan, Terme Šmarješke Toplice, Kulturno kongresni center Dolenjske Toplice, Občina Straža, Ljudska knjižnica Metlika, Osnovna šola Metlika, Galerija likovnih samorastnikov Trebnje, Dom starejših občanov Trebnje, Kulturni dom Šentlovrenc, Krajevna knjižnica Mirna, Krajevna knjižnica Mokronog, Krajevna knjižnica Šentrupert, KP Kolpa Osnovna šola Adlešiči, Kulturni center Semič, Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj, Knjižnica Loški Potok, Osnovna šola Fara, Osnovna šola Kočevska Reka, Ljudska univerza Kočevje, Knjižnica Miklova hiša Ribnica

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **32.294**

Število svetovancev v ISIO: **11.466**

Center vseživljenjskega učenja Dolenjska je mreža 5 konzorcijskih (RIC Novo mesto, CIK Trebnje, Lokal-Patriot, LU Kočevje, ZIK Črnomelj) in 25 pridruženih partnerjev, ki s svojim sodelovanjem prispevajo k izvajanju točk vseživljenjskega učenja, ter številnih dislokacij Svetovalnega središča Novo mesto na območju celotne regije JV Slovenije.

Skupaj z mrežo strateških in strokovnih partnerjev Svetovalnega središča Novo mesto je mreža CVŽU ena najmočnejših v regiji in pomembno prispeva k razvoju človeških virov in uresničevanju cilja, da postanemo regija znanja in enakih možnosti.

Projekt CVŽU Dolenjska vodi Razvojno izobraževalni center Novo mesto (RIC Novo mesto), ki ima na področju izobraževanja odraslih več kot 50-letno tradicijo in je največji javni zavod za izobraževanje odraslih v regiji.

Bogata ponudba centra prebivalcem regije omogoča vključevanje v različne aktivnosti.

Namenjene so odraslim prebivalcem naše regije, še posebej pa z njimi nagovarjamo starejše odrasle, manj izobražene zaposlene, odrasle s posebnimi potrebami, priseljence, brezposelne, Rome ...

Partnerji v projektu izvajamo:

- Informiranje in svetovanje za odrasle: Svetovalno središče Novo mesto deluje na sedežu v Novem mestu in na 6 stalnih dislokacijah (Žužemberk, Šentjernej, Metlika, Trebnje, Kočevje, Ribnica), z mobilno dislokacijo pa se odzivamo na potrebe v okoljih, ki jih stalne dislokacije ne pokrivajo. Občanom zagotavljamo podporo, spodbudo in pomoč pri najrazličnejših vprašanih s področja izobraževanja.
- Mobilno svetovalno službo za odrasle Rome: Romom v našem Svetovalnem središču namenjamo posebno pozornost, zato smo na temelju teorije »out-reacha« razvili model mobilne svetovalne službe za odrasle Rome.
- Svetovanje na delovnem mestu: z Andragoškim centrom Slovenije smo sodelovali pri razvoju svetovanja na delovnem mestu in validaciji neformalno pridobljenega znanja ter se s svetovalno ponudbo povezali z različnimi podjetji.

- Točke vseživljenjskega učenja: na 20 stalnih točkah vseživljenjskega učenja omogočamo odraslim pridobivanje različnih znanj za prosti čas, osebni in poklicni razvoj ter individualno učenje računalništva ob podpori mentorja. Z mobilno točko približujemo učenje v kraje, kjer si ljudje to želijo.

- Spletno učenje računalništva: v spletni učilnici projekta omogočamo učenje računalništva z gradivi Word osnovni, Word nadaljevalni, Excel osnovni, Excel nadaljevalni, Excel funkcije, PowerPoint, Access, internet in elektronska pošta ter dostop do vseh gradiv, ki smo jih razvili v našem in drugih CVŽU-jev.

- Portal projekta: preko portala projekta www.cvzu-dolenjska.si zagotavljamo informiranost o ponudbi programov vseživljenjskega učenja v celotni regiji in predstavljamo aktualno ponudbo centra. Na spletni strani CVŽU-ja je bilo od decembra 2006 do julija 2012 71.803 različnih obiskovalcev, kar predstavlja 51 % prebivalcev regije.

Odziv prebivalcev regije na ponudbo Centra vseživljenjskega učenja Dolenjska je izjemno velik. V obdobju od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2011 je bilo v različne aktivnosti CVŽU Dolenjska vključenih 37.463 odraslih, kar predstavlja 32 % odraslih prebivalcev regije (starejših od 15 let). To dokazuje, da je CVŽU pravi odgovor na potrebe regije in pomembno prispeva k razvoju kompetenc odraslih in socialni vključenosti. CVŽU Dolenjska, še posebej Svetovalno središče Novo mesto, z različnimi dejavnostmi povezuje izvajalce

Bogata ponudba dejavnosti CVŽU Dolenjska je predstavljena na portalu projekta.

Otroci in malo starejši pri odkrivanju, kaj pomeni, delati in učiti se skupaj ...

odraslim je bil »outreach«, tj. delo na terenu, s katerim so dosegali tiste odrasle, ki zaradi različnih ovir niso prihajali v institucije. Na to prakso smo se spomnili, ko smo se srečevali z mnogimi odraslimi Romi, ki so potrebovali pomoč v svojem okolju. V prvem projektu CVŽU Dolenjska smo s sredstvi ESS in MIZKŠ razvili model mobilne svetovalne službe za Rome. Strokovne podlage za razvoj modela so s teorijo »outreacha« predstavljene v diplomski nalogi Mobilna svetovalna služba v izobraževanju odraslih naše sodelavke svetovalke Barbare Ivanež. Konec devetdesetih let 20. stoletja se je

izobraževanja odraslih v partnersko omrežje, ki pomembno prispeva k večjemu vključevanju odraslih v vseživljenjsko učenje v regiji. Mreža organizira različne skupne strokovne in promocijske dogodke. V letu 2012 je bil odmeven 1. regijski festival Znanje aktivira te ali krajše 1. festival zaTE, največji karierno-zaposlitveni dogodek v naši regiji. V tednu regijskega festivala se je predstavilo 49 različnih organizacij, ki se na nacionalnem in regionalnem nivoju ukvarjajo z izobraževanjem in zaposlovanjem. 138 izvajalcev je pripravilo skupno 104 dogodke, ki so bili večinoma zelo dobro obiskani. Vseh udeležencev festivalskih dogodkov je bilo 1.665, poleg teh pa smo zabeležili še okoli 250 obiskovalcev na 46 stojnicah znanja.

Mobilna svetovalna služba za Rome

V CVŽU Dolenjska se tudi z razvojem različnih storitev VŽU odzivamo na potrebe odraslih v naši regiji.

Tako smo pri dnevnem srečevanju z Romi v Svetovalnem središču Novo mesto in v RIC-u Novo mesto spoznavali njihove potrebe, interese, predsodke, šibka in močna področja in ugotavljali, da potrebujejo drugačno, manj institucionalizirano pomoč in podporo tudi v okviru svetovalne dejavnosti. Kot odgovor na te ugotovitve je nastal model mobilne svetovalne službe za Rome, saj se z ustaljenimi načini dela na njihove potrebe nismo mogli dovolj dobro odzivati.

V času razvoja svetovalne dejavnosti za odrasle v Sloveniji smo pod vodstvom Andragoškega centra Slovenije na študijskem obisku spoznavali, kako se s tem spopadajo na Irskem. Za nas nov način podpore

zunaj institucionalno izobraževanje in svetovanje ali »outreach« začelo razvijati v Veliki Britaniji. Njegov glavni namen je bilo spodbujanje in vključevanje novih ciljnih skupin v izobraževanje, pri tem pa je bil poudarek zunaj institucionalnega izobraževanja in svetovanja na identificiranju potreb teh ciljnih skupin z namenom priprave novih programov, ki odražajo potrebe lokalnega okolja. Velik poudarek je bil prav na svetovalnem delu na terenu. To svetovalno delo je zajelo tako potencialne udeležence v novih programih izobraževanja kot tudi organizacije, ki so bile udeležene pri pripravi novih programov. Prav zaradi takšnega načina povezovanja potreb ciljne skupine in potencialnih izvajalcev programov, ki jih Svetovalno središče v lokalnem okolju že povezuje v partnersko omrežje, smo pri oblikovanju smernic za delovanje mobilne informativne svetovalne službe za Rome izhajali iz britanskega primera zunaj institucionalnega izobraževanja in svetovanja.

Opredelili smo, da lahko mobilna svetovalna služba za Rome deluje kot terenski svetovalci ali kot posebna služba Svetovalnega središča Novo mesto. Že v modelu delovanja ISIO Svetovalno središče Novo mesto smo med temeljnimi principi delovanja navedli, da želimo razvijati izobraževanje odraslih za vse, tj. za različne ciljne skupine odraslih, glede na njihove potrebe po osebni razvoju, razvoju za aktivno državljansko vlogo in razvoju, povezanim z delom, zato tudi pri razvijanju informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju upoštevamo načelo enakih možnosti in dostopnosti. Z mobilno svetovalno službo načelo enakih možnosti in dostopnosti udeležanju v praksi, saj smo potrebe in značilnosti ciljne skupine upoštevali pri odločanju glede vsebine, oblike in načina organiziranosti, kraja

in časa izvajanja svetovalne dejavnosti. V modelu smo opredelili tudi cilje delovanja mobilne svetovalne službe za Rome, pogoje dela, metode, predvidene vsebine in oblike delovanja, kadrovske pogoje, gradiva, sredstva, zahteve dokumentiranja dela in načine evalvacije.

Mobilni svetovalec dela z odraslimi Romi neposredno na terenu, v romskih naseljih, pomaga pa tudi udeležencem osnovne šole za odrasle in učencem v zadnjem triletju osnovne šole ter njihovim staršem. V naseljih izvaja osebno svetovanje in različne delavnice za odkrivanje in razvijanje poklicnih interesov, motivacijske obiske, se pogovarja s starši o izobraževanju, učenju, pomenu znanja, jim pomaga pri težavah, s katerimi se srečujejo zaradi nizke pismenosti ipd. Odrasle Rome motivira za iskanje zaposlitve, jim pomaga pri pisanju vlog, iskanju informacij, skratka, odziva se na vse njihove potrebe ... S takšnim delom zagotavljamo organiziranje in izvajanje dejavnosti na način, ki med Romi vzbuja zaupanje in jih pritegne k sodelovanju.

V sedanjem projektu CVŽU Dolenjska smo mobilno svetovalno službo za Rome eno leto izvajali kot specifično aktivnost naše regije. Po izteku financiranja te aktivnosti je način dela mobilne svetovalne službe v manjšem obsegu prešel v redno delo svetovalk. Izkušnje potrjujejo, da je ta oblika dela primerna za mnoge odrasle Rome. Razumemo jo kot pot približevanja posameznika instituciji in spodbujanje njihovega

vklučevanja v različne izobraževalne in druge programe ter družbo. Svetovalno delo na terenu je tudi ena najbolj učinkovitih oblik motiviranja posameznikov za večjo lastno aktivnost.

Mobilni svetovalec se povezuje tudi z drugimi projekti in aktivnostmi v RIC-u Novo mesto in v lokalnem okolju (s šolami, območno enoto Zavoda RS za zaposlovanje, Centrom za socialno delo ...).

Prepričani smo namreč, da je sodelovanje in medsebojno informiranje vseh organizacij v regiji, ki nudijo različne oblike pomoči na področju izobraževanja, zaposlovanja in aktivnega državljanstva, nujno.

Romska skupnost v JV regiji je številčna in prostorsko razpršena, zato so potrebe po tovrstnem svetovanju veliko večje, kot jih lahko zagotavljamo v sklopu redne dejavnosti Svetovalnega središča Novo mesto. Širše izvajanje te dejavnosti skušamo pokriti s povezovanjem različnih projektov – tako v projektu *Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje II.*, ki ga vodi LU Kočevje, model mobilne svetovalne službe za Rome posodabljam, da bo še bolj upošteval specifične potrebe romske skupnosti. Prepričani smo, da ga bodo lahko s pridom uporabili tudi svetovalci v drugih središčih, ki se srečujejo s to ciljno skupino.

Pripravila: Marjeta Gašperšič

The Lifelong Learning Centre of Dolenjska (LLC Dolenjska) has been operating since 2005. The partnership consisting of 5 project partners and 25 associated partners provides adults in South-East Slovenia region with information and guidance services, e-learning and learning opportunities at 21 Lifelong Learning Points. The dislocation units of the Guidance Centre of Novo mesto and the Lifelong Learning Points are located throughout the region and accessible to everybody. We encourage adults to gain new knowledge and promote active learning through organising various events, workshops and individual computer learning at the lifelong learning points.

Further, people can take advantage of various e-learning resources available through the project web portal. There is much interest for the distance learning courses in computer programmes, such as Microsoft Word, Excell, PowerPoint etc. The web portal of LLC Dolenjska also includes a database of all educational possibilities in the SE Slovenia region. More than 72,000 different visitors or nearly 52% of the region's population have visited the project web portal in the last five years.

The Lifelong Learning Centre of Dolenjska concentrates especially on helping the vulnerable groups, such as the unemployed, the elderly, low-skilled adults, immigrants and the Roma. Thus, we have developed a model for the Mobile Guidance Service for the Roma which is based on the theory of outreach work and the experience gained through long-time work with the Roma community.

In the period 2008–2011, there were nearly 35,000 or 31% adults from SE Slovenia region involved in the project activities, which shows that the Lifelong Learning Centre of Dolenjska plays a significant role in fulfilling the regional vision for the 2007–2013 period to become the Region of knowledge and equal development opportunities.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA GORENJSKA

Osebná izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Jesenice

Delavska ulica 1
4270 Jesenice
Tel.: +386 4/583 38 00
E-pošta: info@lu-jesenice.net
Spletna stran: <http://lu-jesenice.net>

Partnerji:

Ljudska univerza Radovljica

Kranjska cesta 4
4240 Radovljica
Tel.: 04/537 24 00
info@lu-r.si

RAGOR Jesenice

Spodnji Plavž 24e
4270 Jesenice
Tel.: 04/581 34 00
info@ragor.si

GZS območna enota Kranj

Bleiweisova 16
4000 Kranj
Tel.: 04/201 83 00
oz.gorenjska@gzs.si

Ljudska univerza Kranj

Cesta Staneta Žagarja 1
4000 Kranj
Tel.: 04/280 48 00
info@luniverza.si

RA Sora Škofja Loka

Spodnji trg 2
4220 Škofja Loka
Tel.: 04/506 02 20
info@ra-sora.si

Biotehniški center Naklo

Strahinj 99
4202 Naklo
Tel.: 04/277 21 00
info@bc-naklo.si

Ljudska univerza Škofja Loka

Podlubnik 1a
4220 Škofja Loka
Tel.: 04/506 13 00
info@lu-skofjaloka.si

Freising d.o.o. Škofja Loka

Mestni trg 20
4220 Škofja Loka
Tel.: 04/155 880
bogataj@freising.si

Ljudska univerza Tržič

Šolska ulica 2
4290 Tržič
Tel.: 04/592 55 51
info@lu-trzic.si

Informiranje in svetovanje: Regionalno svetovalno središče Gorenjska, Delavska ulica 1, Jesenice

Dislokacije: Center za informiranje in poklicno svetovanje Kranj, Društveni dom v Bohinju, Ljudska univerza Tržič, Ljudska univerza Radovljica, Ljudska univerza Kranj, Ljudska univerza Škofja Loka, Vita center Naklo, Mestna knjižnica Kranj, Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled, Knjižnica Kranjska Gora

Mobilna svetovalna služba: Ozara Jesenice, Društvo upokojencev Škofja Loka, Zavod Jelša Jesenice, Društvo Doulos Bled, Šentgor Radovljica, Društvo paraplegikov Gorenjske Kranj

Točke VŽU: Dom dr. Janka Benedika Radovljica, Društvo upokojencev Javornik-Koroška bela, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj, Dom dr. Franceta Bergelja Jesenice, Krajevna skupnost Plavž Jesenice, Ozara Jesenice, Krajevna skupnost Planina pod Golico, Društvo upokojencev Bled, Društvo upokojencev Jesenice, Društvo upokojencev Kranjska gora

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **19.348**

Število svetovancev v ISIO: **8.079**

Center vseživljenjskega učenja Gorenjska (CVŽU Gorenjska), katerega nosilka je Ljudska univerza Jesenice, že od leta 2005 odraslim prebivalcem Gorenjske omogoča vključevanje v najrazličnejše oblike vseživljenjskega učenja, poleg tega jim zagotavlja tudi dostop do informiranja in svetovanja.

Center vseživljenjskega učenja Gorenjska je partnerski projekt, v katerega so vključene ključne organizacije, ki v regiji skrbijo za razvoj človeških virov, kot so ljudske univerze, srednje šole, razvojne agencije, zbornice in zasebne izobraževalne organizacije. Poleg teh se v projekt kot pridruženi partnerji vključujejo številne nevladne organizacije in društva, in sicer kot uporabniki storitev projekta. S partnerskim sodelovanjem Center vseživljenjskega učenja Gorenjska uspešno promovira vseživljenjsko učenje.

Temeljna dejavnost CVŽU Gorenjska je **informiranje in svetovanje**, ki prebivalcem regije zagotavlja pomoč pri odločanju za izobraževanje, načrtovanju in organizaciji učenja med potekom izobraževanja ter pri načrtovanju vseh nadaljnjih poti učenja in razvoju kariere.

Informiranje in svetovanje poteka na sedežu Svetovalnega središča Gorenjske na Jesenicah ter desetih lokacijah v regiji, in sicer na ljudskih univerzah, knjižnicah, CIPS-ih, društvih in podjetjih. Posebna pozornost je namenjena ranljivim ciljnim skupinam, ki nimajo dostopa do informacij, ali pa se zaradi kakršnih koli drugih težav težje vključujejo v izobraževanje. Z mobilno svetovalno službo projekt zagotavlja dostop do informiranja in svetovanja osebam z motnjami v duševnem zdravju, težje zaposljivim, odvisnikom in invalidom.

Glavni cilj delovanja **točk VŽU** je povečevanje vključenosti prebivalstva v različne oblike neformalnega učenja. Namenjene so vsem prebivalcem regije s posebnim poudarkom na ranljivih ciljnih skupinah. Točke predstavljajo tudi odlično priložnost za promocijo vseživljenjskega učenja ter povezovanje ponudnikov in uporabnikov različnih oblik neformalnega učenja. Na točkah VŽU udeleženci pridobivajo znanja s področja tujih jezikov, računalništva, ročnih spretnosti, zdravja, osebnostne rasti,

kreativnosti, aktivnega državljanstva in številnih drugih področij.

Na **portalu znanja CVŽU Gorenjska** splošno in strokovno javnost obveščamo o dejavnostih, ki potekajo v okviru CVŽU-ja ter o drugih lokalnih, regionalnih, nacionalnih in evropskih projektih. Objavljamo gradiva, aktualne dogodke ter utrinke s točk VŽU.

Sodelovanje z gospodarstvom – vpliv CVŽU-ja na razvoj človeških virov v gospodarstvu regije

Gorenjska želi postati ena najbolj dinamičnih regij v alpskem prostoru, njen razvoj temelji na partnerstvu, podjetništvu, znanju, inovativnosti in odprtosti. CVŽU Gorenjska v regiji ustvarja odprto učno okolje in tako povečuje dostop do vseživljenjskega učenja s posredovanjem podatkov in nasvetov o različnih možnostih in priložnostih v izobraževanju ter poklicnem svetovanju. Posameznikom omogoča samostojno učenje z IKT podporo, dostop do novih tehnologij in informacij ter jih motivira za njihov profesionalni razvoj. Povezuje ljudi, ki znanje ponujajo, in tiste, ki znanje iščejo.

V letu 2011 je bilo med strankami Svetovalnega središča Gorenjska 23 % zaposlenih, ki so se zanimali za prekvalifikacijo v drug poklic ali za nadaljevanje

Posvet Položaj in priložnosti ranljivih ciljnih skupin na trgu dela.

Udeleženci programa Digitalno računalniško opismenjevanje.

izobraževanja, povpraševali pa so tudi po neformalnih oblikah izobraževanja za delo in poklic ter osebno rast. Vsem je bila nudena pomoč v obliki informiranja in svetovanja. Prav tako je bilo med strankami 23 % brezposelnih, ki si z dodatnim izobraževanjem želijo razširiti zaposlitvene možnosti na trgu dela.

CVŽU Gorenjska najintenzivneje sodeluje s SAVO d.d. Na točki VŽU, ki je delovala v podjetju, so potekali tečajji slovenščine za vse zaposlene oziroma manj izobražene tujce. Zaposlenim na področju turizma (Sava hoteli) smo nudili pomoč pri prijavi na razpis *Znanje uresničuje sanje* ter s podjetjem sodelovali pri izvedbi izobraževanj. SAVO d.d. smo vključili v pilotno izvedbo vrednotenja neformalno pridobljenih znanj ter kot partnerji sodelovali v dveh projektih Leonardo da Vinci, katerih nosilec je bila SAVA.

Svetovalno središče Gorenjska je vključeno v izvedbo usposabljanja zaposlenih v SAVI, katerega namen je vzpostavitev učinkovitega sistema prenašanja znanj med zaposlenimi v podjetju. V projektu z naslovom *Inštruktorji za delo udeležencem zagotavljamo znanja s področij, kot so pedagoško-andragoška znanja, komunikacija in medosebni odnosi, mentorstvo, samozavestno vodenje*, ki so nujno potrebna za učinkovito prenašanje znanj med zaposlenimi.

Z odprtjem trga dela v EU številni posamezniki, pa tudi gorenjska podjetja in ustanove, svoje poslovne priložnosti iščejo v bližnjih čezmejnih regijah. Pri tem je seveda ključnega pomena znanje tujega jezika in poznavanje medkulturnih razlik. V CVŽU Gorenjska

smo se zato z nastopom gospodarske krize še intenzivneje povezali z gorenjskimi podjetji ter jim ponudili sodelovanje pri razvoju kadra za uspešnejši nastop na novih trgih.

Skladno z izraženimi potrebami gospodarstva smo se odločili, da v okviru projekta podjetjem ponudimo njihovim potrebam prilagojene tečaje tujih jezikov za zaposlene. Odziv je bil velik, saj je 15 podjetij oziroma institucij svoje zaposlene vključilo v tečaje tujih jezikov, in sicer v tečaj angleškega, nemškega, italijanskega ali španskega jezika na začetni in nadaljevalni ravni. Da smo izobraževanje približali uporabnikom in zmanjšali stroške podjetij, smo le

te izvajali v njihovih prostorih na območju celotne Gorenjske (Jesenice, Koroška Bela, Radovljica, Tržič, Kranj, Naklo, Podnart).

V tečaje smo vključili približno 300 zaposlenih in s tem pripomogli k večanju in ohranjanju njihove konkurenčnosti na trgu delovne sile. Obenem pa smo vplivali tudi na povečevanje možnosti za nastop gorenjskih podjetij na tujih trgih. Udeleženci tečajev v evalvacijskih vprašalnikih navajajo, da so s tečajem pridobili znanje tujega jezika, ki ga bodo s pridom uporabljali na delovnem mestu in v vsakdanjem življenju. Glede na širše cilje projekta pa nas še zlasti veseli, da si večina udeležencev v prihodnje želi pridobljena znanja še poglobiti ter nadgraditi.

Pripravila: mag. Maja Radinovič Hajdič

»V zimskih mesecih 2011/2012 je vaša šola za naše zaposlene izvajala brezplačni tečaj nemškega jezika. Z izvajanem smo bili zelo zadovoljni. Pozitivni rezultati tečaja so bili opazni že med potekom samega tečaja in tudi po zaključku.

Predavateljica Irena je izbiro tem, besedišča in slovničnih pravil zelo primerno prilagodila potrebam gozdarske stroke.

Tečajnikom je učenje nemščine zelo koristilo. Opazno bolj sproščeno in večje so komunicirali z nemško govorečimi poslovnimi partnerji oziroma prebiral besedila in navodila v nemškem jeziku.

Pohvalili so se, da jim znanje tujega jezika daje občutek dodane vrednosti tudi v zasebnem življenju. Z veseljem se bodo jezikovnega izobraževanja še kdaj udeležili.«

Alenka Bizilj, vodja kadrovske službe, Gozdno gospodarstvo Bled

Lifelong Learning Center of Gorenjska/LLLC Gorenjska) at Ljudska univerza Jesenice has been active since 2005. It offers integral support in informing, counselling and including individuals into various forms of learning. LLL points represent an excellent opportunity for promoting lifelong learning and connecting tenders and users of various forms of informal learning. LLLC Gorenjska is based on partnership of key organizations and non-governmental organizations, which take care for development of human resources and promotion of lifelong learning in region.

Gorenjska aims to become one of the most dynamic regions in the Alpine area; its development is based on partnership, entrepreneurship, knowledge, innovations and openness.

Our most intense cooperation among companies from Gorenjska goes to SAVA d. d. We carried out courses for their employees and offered help with applying for tenders for costs reimbursement. We also participated in various projects.

Since the EU labour market opening, numerous individuals as well as companies and institutions from Gorenjska have been looking for business opportunities in the near cross-border regions. At that point foreign language knowledge and intercultural understanding are absolutely vital. At the beginning of the year 2012 we connected with the companies from Gorenjska more intensely and offered them language courses for their employees. We included 300 employees in language education enabled companies and institutions to stay competitive on home as well as on European market despite the economic crisis. According to the objectives of the project we are particularly pleased that the majority of participants want to upgrade the obtained knowledge.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA KOROŠKA

Osebna izkaznica

Nosilec:

MOCIS – center za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec

Partizanska 16
2380 Slovenj Gradec
Tel.: +386 2/884 64 00, +386 2/884 64 07
E-pošta: mocis@siol.net
Spletna stran: <http://www.cvzu-koroska.si>

Partnerji:

Knjižnica Dravograd

Koroška cesta 47
2370 Dravograd
Tel.: 02/871 07 60
knjznicadra@dra.sik.si

Knjižnica Radlje

Koroška 61a
2360 Radlje ob Dravi
Tel.: 02/888 04 04
knjznicardl@r-dr.sik.si

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne

Na Gradu 1
Tel.: 02/870 54 20
knjznica@rav.sik.si

Smeri d.o.o.

Koroška cesta 14
2390 Ravne na Koroškem
Tel.: 02/822 06 31
info@smeri.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Koroška, Partizanska 16, Slovenj Gradec

Dislokaciji: Knjižnica Radlje ob Dravi in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika

Točke VŽU: Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne, Smeri d. o. o.

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **2.782**

Število svetovancev v ISIO: **4.796**

Začetki MOCIS-a segajo v leto 2000, ko se je javni zavod Mocis začel ukvarjati z izobraževanjem, usposabljanjem, svetovanjem in razvojnimi projekti. Z leti je Mocis postal vodilna in gonilna sila izobraževanja in svetovanja odraslim na Koroškem. To poslanstvo nadaljuje še danes. Del dejavnosti, ki se odvijajo v

okviru projekta Center vseživljenjskega učenja, pa temelji na želji, da bi prebivalcem Koroške omogočili pridobivanje najrazličnejših neformalnih znanj in s tem izboljšali kvaliteto življenja ogroženim skupinam posameznikov.

Center VŽU Koroška deluje od leta 2008 kot mreža tesno povezanih in sodelujočih organizacij, ki v regionalnem okolju izvajajo dejavnost informiranja, svetovanja ter različnih vrst vseživljenjskega učenja in organiziranega samostojnega učenja. Njegov osnovni namen je ustvariti odprto učno okolje in povečati dostop do vseživljenjskega učenja s poudarkom na izobraževanju ter svetovanju in informiranju. Skratka, posameznika želimo motivirati za njegov osebni in profesionalni razvoj. Ob sodobni naravi dela, življenja in prostega časa je vseživljenjsko učenje postalo nujnost. Ne gre samo za povečevanje poklicnih možnosti in aktivnejšega življenja, ampak tudi za doseg osebni dosežkov, ki ti dajejo moč in pozitivno naravnost, ki jo v današnjem času še kako potrebujemo. Tega se vsi zaposleni na Mocis-u zelo dobro zavedamo. To sporočamo tudi v našem sloganu »NAJ TEČE UČENJE SKOZI ŽIVLJENJE«.

Vzpostavljeno imamo mrežno sodelovanje z različnimi strokovnimi in strateškimi partnerji, da bi se v lokalnem okolju čim bolj uveljavila zavest in miselnost o pomenu vseživljenjskega učenja v smislu preoblikovanja stila življenja.

Mrežo CVŽU Koroška sestavljajo konzorcijski partnerji CVŽU (Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne in Smeri Ravne, d.o.o.), ki na točkah vseživljenjskega učenja (TVŽU) razvijajo in zagotavljajo dostop do različnih oblik vseživljenjskega učenja in s tem vplivajo na izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev Koroške tako na poklicnem, družbenem kot osebostnem nivoju. Na točkah organizirajo tudi predavanja in delavnice najrazličnejših vsebin. Do konca leta 2011 smo skupaj s partnerji organizirali 125 različnih aktivnosti (delavnice, predavanja), v katere se je vključilo kar 2.423 udeležencev.

Ena izmed nalog v okviru projekta je, da nenehno skrbimo za kakovost izvajanja vseh aktivnosti in za zadovoljstvo udeležencev. Zato se tudi redno udeležujemo različnih strokovnih usposabljanj.

Učenje učenja – korak za korakom

V okviru projekta CVŽU deluje tudi **SVETOVALNO SREDIŠČE**

KOROŠKA, kjer informiramo in svetujemo pred in med izobraževanjem ter po zaključku izobraževanja. Svetujemo in informiramo pri odločanju primernega izobraževanja, **o vpisnih pogojih** v različne programe, o možnostih prehajanja med programi, **o vrednotenju posameznikovih sposobnosti, izkušenj in pridobljenih znanj** ter o premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem. Pomagamo pri načrtovanju in spremljanju posameznikovega izobraževanja ter pri odkrivanju poklica, ki je zanj primeren glede na njegove interese ter sposobnosti oz. veščine.

Posebno pozornost v Svetovalnem središču Koroška že tretje leto sistematično namenjamo procesu učenja.

Učenje je najpomembnejši proces v življenju, učimo se, dokler smo živi. Sodoben čas od nas pričakuje, da naše znanje uporabljamo in nadgrajujemo. Dejstvo je, da se večina ljudi vsaj enkrat v življenju znajde v situaciji, ko pri učenju potrebuje pomoč. Na uspešno učenje vpliva več dejavnikov. To pomeni, da uspeha ali neuspeha ni mogoče pripisati samo učnim navadam, slabi motivaciji za učenje ali mogoče le slabemu načrtovanju oz. organizaciji učenja. Najpogosteje gre za kombinacijo različnih dejavnikov, ki so med seboj povezani in vplivajo na proces učenja pri posamezniku. Da bi učenje postalo del našega vsakdanjika, se moramo naučiti učiti se. Zato moramo najprej dobro spoznati sebe kot učenca in poiskati najučinkovitejše poti do znanja, izbrati primerne strategije in metode učenja, ki nam ustrezajo, ter razvijati zmožnosti samoregulacije učenja.

Nabiranje znanja o zeliščih v prijetnem okolju.

Na eni izmed delavnic o učenju učenja.

V Svetovalnem središču Koroška pri tem z uporabo najrazličnejših svetovalnih pripomočkov pomagamo in svetujemo posameznikom, ki se na nas obračajo po pomoč in nasvet.

Za različne ciljne skupine pa izvajamo tudi delavnice o učenju učenja.

Delavnice so namenjene vsem, ki razmišljajo o učenju. Namenjene so zaposlenim in brezposelnim odraslim, ki so vključeni v izobraževanje ali o tem še razmišljajo, starejšim odraslim ter staršem, ki želijo pridobiti tovrstna znanja, da bodo lahko otroku v oporo pri učenju. V delavnice se vključujejo tudi dijaki in osnovnošolci. Delavnice so prilagojene nivojem različnih ciljnih skupin.

Naslovi delavnic so: Učni tipi in učni stili, Učinkovite učne strategije I. in II. del, Spomin, pomnjenje, koncentracija, Uspešno opravljanje izpitov ter Pomoč staršev pri učenju otrok.

Udeleženci v delavnicah spoznajo in ozavestijo:

- sebe kot učenca in svoja močna in šibka področja učenja,
- pomen različnih dejavnikov učenja in njihov vpliv na učinkovitost lastnega učenja,
- pomen motivacije za učenje in različne strategije motiviranja,
- pomen postavljanja svojih učnih ciljev in načrtovanja učenja,
- pomen poznavanja lastnega zaznavnega kanala in uporabo ustreznih metod in tehnik učenja,
- težave pri učenju, razloge zanje in kako jih lahko odpravijo,

- svoj učni stil, njegove prednosti in pomanjkljivosti ter ustrezne učne strategije,
- kako pri človeku delujejo spominski procesi, pomen uporabe različnih tehnik za učinkovito pomnjenje učne snovi ter kako krepiti svoj spomin in koncentracijo,
- različne uspešne učne strategije in pomen pravilne izbire le-teh,
- kaj je samoregulirano učenje in kako to spretnost pridobiti oz. se jo naučiti ter
- kako načrtovati opravljanje izpita in se nanj učinkovito pripraviti.

Delavnice trajajo 3 do 8 šolskih ur, po dogovoru obseg delavnic tudi prilagodimo.

Zasnovane so praktično, izkustveno. Udeleženci z aktivnim sodelovanjem pridobivajo znanja o učenju interdisciplinarno, predvsem pa skozi lastno izkušnjo in uvid. Na delavnicah sami ali v skupini korak za korakom razmišljajo o svojih izkušnjah z učenjem. S pomočjo vaj, delovnih listov ali vprašalnikov spoznavajo svoja močna in šibka področja učenja in razmišljajo o tem, kako bodo s pomočjo novih znanj poiskali svoje načine za bolj učinkovito učenje. Zelo dragocene tako za udeležence kot izvajalce delavnic pa so medsebojne izmenjave mnenj, izkušenj in stališč.

Udeleženci, ki začitijo, da bi želeli pridobiti še bolj poglobljena znanja ali osebno pomoč pri iskanju lastnih poti za učinkovito učenje, pridejo po delavnicah na individualna svetovanja v naše svetovalno središče. Delavnice so tako kot ostale dejavnosti v okviru CVŽU brezplačne.

V dobrih dveh letih smo v našem okolju izpeljali 42 delavnic za 367 udeležencev. Delavnice smo izvedli v različnih krajih koroške regije in za različne ciljne skupine ljudi. Pri izvajanju delavnic sodelujemo s strokovnimi partnerji (Center za socialno delo, Zavod RS za zaposlovanje), šolami, knjižnicami ter različnimi društvi in podjetji.

Navedene številke kažejo, da je izvajanje delavnic o učenju učenja v našem okolju zelo dobro sprejeto, kar nas veseli, saj se zavedamo, da z izvajanjem delavnic omogočamo posameznikom, da postanejo bolj učinkoviti, prilagodljivi in samoorganizirani učenci, ki uporabljajo svoje znanje in spretnosti v različnih družbenih kontekstih.

Ne nazadnje je v prostoru Evropske skupnosti učenje za osebno izpolnitev, socialno vključenost, aktivno učenje ena izmed osmih ključnih kompetenc, »ki jo v državljanstvo in zaposlovanje«. sodobni družbi znanja državljani potrebujejo

Pripravili: Kristina Navotnik
in Bernarda Mori Rudolf

»Vključila sem se v delavnice o učenju učenja. Vsebine so bile zelo zanimive in pestre. Izpeljane so bile dobro, zabavno in poučno (veliko je bilo primerov in povratnih informacij tako s strani predavateljev kot udeležencev). Veliko sem se naučila in odnesla. Všeč so mi bile vaje, ki smo jih reševali na predavanjih in doma. Zdaj vem, kakšne so moje močne in šibke točke učenja, kakšen tip učenja mi ustreza in to tudi upoštevam. Načrtno se spravim k učenju in si snov porazdelim na več delov, tako da poteka učenje bolj umirjeno in učinkovito. Všeč so mi tudi načrti, kamor lahko vpisujem svoje dnevne, tedenske in mesečne aktivnosti. Zahvaljujem se vsem predavateljem za uspešno in učinkovito pomoč pri spoznavanju načinov učenja in postavljanja ciljev.«

Udeleženka delavnice o učenju učenja

Mocis's beginnings run back into year 2000, when this public institution began to be concerned with education, training, counselling and development projects. Through the years it became the leading and driving force in education and adult counselling in Koroška. A part of its activities takes place in the framework of **Lifelong Learning Centre**. Centre for Lifelong Learning Koroška is operating as a network of interlocking and cooperating organizations, including four consortium partners, since 2008. We have established networking with various professional and strategic partners. We want for conscience and thought about the importance of lifelong learning in terms of lifestyle transformation to be as established as possible in the local environment. By the end of 2011 we have, together with our partners, organized 125 different activities (workshops, lectures), which included as much as 2423 participants. In the implementation of the activities, we are oriented to the individual, recognizing the importance of lifelong learning. This is also announced in our slogan »NAJ TEČE UČENJE SKOZI ŽIVLJENJE« (MAY LEARNING RUN THROUGH LIFE).

Svetovalno središče Koroška (The counselling centre Koroška) operates in the CVŽU (CENTRE FOR LIFELONG LEARNING) framework, where we inform and advice before and during the educational process, also after the completion of education process.

Special attention in the counselling centre of Koroška is devoted to the learning process for the last three years. The fact is that most people at least once in their lives find themselves in a situation, where they need help with learning. Learning is a process, affected by several factors. This means that success or failure cannot be attributed only to the learning habits, poor motivation for learning, or maybe just bad planning or organization of learning. Most often it is a combination of different factors interrelated, affecting the learning process in the individual. Workshops on learning how to learn are carried out for different target groups.

They are intended for all who are thinking about learning, adults or those involved in education, or considering of doing so, older adults or parents who wish to acquire skills to support their child in learning. The workshops also include students and children in primary schools; they are also conducted for the staff in companies.

Workshop topics are »Learning types and learning styles«, »Memory, Memorizing and concentration«, »Effective teaching strategies«, »Successful exams« and »Helping the child to learn«.

Implementation of workshops on Learning to Learn is very well received in our environment. In last two years we carried out 42 workshops for 367 participants. Like all CVŽU (Centre for Lifelong Learning) and Svetovalno središče Koroška (Counselling Centre Koroška) activities, these workshops are free for all participants. In the implementation of workshops, we cooperate with professional partners of Counselling Centre Koroška (libraries, centres for social work, ESS), schools and various associations and companies.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA NOTRANJSKO-KRAŠKE REGIJE – KRASNO

Osebnostna izkaznica

Nosilec:

Zavod Znanje Postojna, OE Ljudska univerza Postojna

Ljubljanska cesta 2

6230 Postojna

Tel.: +386 5/721 12 80

E-pošta: lu-postojna@zavod-znanje.si

Spletna stran: <http://www.cvzu-krasno.si>

ZAVOD

z n a n j e

POSTOJNA, javni zavod

LJUDSKA
UNIVERZA

POSTOJNA

Partnerji:

VITRA – Center za uravnotežen razvoj Cerknica

OE Ljudska univerza Ilirska Bistrica

Cesta 4. maja 51, p.p. 1

1380 Cerknica

Tel.: 01/709 60 20

info@vitra.si

Osnovna šola Antona Žnideršiča

Rozmanova 25b

6250 Ilirska Bistrica

Tel.: 05/714 50 22

stikssvetom-oskpaz@guest.arnes.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Postojna, Ljubljanska cesta 2, Postojna

Dislokaciji: Knjižnica Jožeta Udoviča, Cerknica, OŠ Antona Žnideršiča, Ilirska Bistrica

Točke VŽU: Multimedijски center Pivka, OŠ Antona Žnideršiča, Ilirska Bistrica, Knjižnica Jožeta Udoviča – enota v Novi vasi, Knjižnica Jožeta Udoviča enota v Starem trgu pri Ložu

Borza znanja: Borza znanja Postojna, Univerza za tretje življenjsko obdobje

Univerza za tretje življenjsko obdobje Postojna

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **2.045**

Število svetovancev v ISIO: **2.793**

Center vseživljenjskega učenja notranjsko-kraške regije deluje pod okriljem Zavoda Znanje, OE Ljudska univerza Postojna, ki že od leta 1960 predstavlja osrednjo regijsko ustanovo za izobraževanje odraslih. Naše osnovno vodilo je skrb za širjenje znanja, izboljšanje izobrazbene ravni prebivalstva, povečanje kakovosti življenja in zagotavljanje vsestranske podpore v izobraževanju odraslih.

Z namenom, da bi tudi nadalje zagotavljali sodobno in odprto učno okolje, ki bo prebivalcem omenjene regije omogočalo dostop do raznovrstnih oblik vseživljenjskega učenja, prilagojenega aktualnim družbenim in osebnim potrebam, smo se leta 2008 z veliko mero navdušenja vključili v projekt CVŽU. S tem korakom smo znanja željnimi posameznikom omogočili brezplačen dostop do neformalnih učnih

vsebin in tako dejavno pristopili k uresničevanju strategije vseživljenjskega učenja.

S tem korakom smo se v občinah Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Cerknica, Loška dolina in Bloke tvorno vključili v soustvarjanje sodobnega prostora znanja, ki ga odlikujejo opremljenost z informacijsko-telekomunikacijsko tehnologijo, strokovno ustrezno podkovan kader, ki se redno izpopolnjuje in seznanja z novostmi s področja izobraževanja, in uporaba učinkovitih prijemov v polju informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih.

CVŽU Krasno uresničuje svoj namen širjenja znanja skozi štiri temeljne dejavnosti:

Svetovalno središče Postojna, ki je regijsko svetovalno središče za informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih. Širšo dostopnost storitev svetovanja in informiranja za vključitev v izobraževanje in podporo med procesom izobraževanja zagotavlja z dvema dislokacijama (Cerknica in Ilirska Bistrica). Poleg informativno-svetovalne dejavnosti izvaja središče delavnice na temo učinkovitega učenja za različne ciljne skupine ter oblikuje regionalno partnersko mrežo in pogloblja sodelovanje s partnerskimi organizacijami.

Točke vseživljenjskega učenja (TVŽU), ki delujejo na štirih lokacijah po regiji in s tem zagotavljajo ustrezno geografsko razpršenost ter s tem boljšo dostopnost do samostojnega učenja, uporabe IKT podpore, učnih gradiv, e-gradiv in po predhodnem naročilu tudi pomoč usposobljenega mentorja za podporo pri samostojnem učenju in uporabi interaktivnih programov za usvajanje novih znanj in spretnosti.

Borzo znanja, ki ponuja številna brezplačna ustvarjalna in izobraževalna srečanja ter delavnice, na katerih se prepletajo spoznanja, spretnosti, veščine in znanja nosilcev srečanj. Le-ti vse kar vedo in znajo, nesebično predajajo udeležencem, ki jih posamezne tematike zanimajo, ter na tak način bogatijo njihovo osebno in poklicno življenje. Osrednji namen tovrstne borze pa seveda dosežemo tudi s povezovanjem posameznih ponudnikov in povpraševalcev po posameznih znanjih. Vse borzne informacije so brezplačne in naši borzi se vsako leto pridruži okoli 80 novih članov.

Univerzo za tretje življenjsko obdobje – ta razveseljuje nadobudne starejše odrasle, ki želijo svoja žlahtna leta preživljati dejavno in ostati odprtega duha za sprejemanje novosti. Iz leta v leto navdušeno ugotavljajo, da je v njihovih možganih, kjer je shranjeno že marsikaj, še vedno dovolj prostora za novo znanje tujih jezikov, veščine uporabe računalnika, ustvarjalno preživljanje prostega časa, spoznavanje zdravega načina življenja, odkrivanje in čudenje lepotam naše dežele na skupnih izobraževalnih ekskurzijah in potopisnih predavanjih ...

V projektu sodelujemo z dvema partnerjema. Vsa naša prizadevanja in oblike delovanja pa najdejo svoj skupni prostor na osrednjem portalu CVŽU Krasno (www.cvzu-krasno.si).

Vseživljenjsko učenje je osnova za trajnostni razvoj

Trajnostni razvoj je zamisel o razvoju človeške družbe, pri katerem bi se izognili nevarnosti, ki jih povzročajo osredotočenje na količinski materialni razvoj z izčrpanjem naravnih virov in obremenjevanjem okolja. Zaradi kompleksnosti je ta pojem težko opredeliti, opisov je kar nekaj, vseživljenjskemu učenju pa je prilagojena definicija. *»Trajnostni razvoj pomeni, da namesto omejenih naravnih dobrin izkoriščamo neomejene zmogljivosti našega razuma.«*

Eno izmed aktualnih področij, ki se dotika vsakega posameznika, je energija v gospodinjstvu, natančneje njena učinkovita izraba ter raba obnovljivih

Diplomanti z naše Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Ogled stare hiše v Begunjah pri Cerknici med prenovo je bil za obiskovalce pravo odkritje, saj jim je lastnik razložil pristope, težave in dobrobiti popolne energetske prenove.

virov. Gospodinjstvom so na tem področju na voljo brezplačna energetska svetovanja ENSVET po celotni Sloveniji, portal NEP Slovenija (<http://nep.vitra.si>), predvsem pa veliko predavanj in delavnic.

Korist pridobljenega znanja je takoj opazna v obliki manjših stroškov v gospodinjstvu in manjšem obremenjevanju okolja, poveča se kvaliteta življenja.

Vitra Cerknica je v sodelovanju z Zavodom Znanje iz Postojne v sklopu projekta CVŽU KRASNO realizirala veliko različnih aktivnosti za odrasle prebivalce notranjsko kraške regije, s katerimi jih je želela ozavestiti o pomenu trajnostnega razvoja in učinkoviti rabi energije v gospodinjstvih. Od Blok in Loške doline pa do Pivke vsako leto organiziramo več predavanj, tečajev in praktičnih delavnic. Po vsakokratni evalvaciji sodeč, uspemo na Vitri s temo učinkovite rabe energije – tu se uporabnost in koristi znanja pri vsakem udeležencu zelo hitro odrazijo – odraslim približati koristnost vseživljenjskega in neformalnega učenja.

Udeležence privabljamo na predavanja prek medijev, izobraževalnih institucij, portalov ter z elektronsko in osebno pošto. Praksa je pokazala, da je zelo koristno že pri uvodu predstaviti strukturo predavanja in takoj aktivno vključiti udeležence z vprašanji v slogu: kaj pričakujejo, katero področje jih najbolj zanima ... Pogosto izhodišče je tudi dobra ali slaba izkušnja udeleženca. Največkrat se predvidena dolžina predavanja zaradi vprašanj in odgovorov raztegne za uro ali več. Višek

uspešnosti dosežemo takrat, ko začnejo udeleženci odpirati osebna vprašanja, nanje pa – na podlagi znanja in izkušenj – odgovarjajo drugi udeleženci. V takih trenutkih je predavatelj bolj moderator, v najboljši možni luči pa se prikaže dejstvo, da se vsak lahko uči od vsakega (*Each one, teach one*).

Postopki priprave in izvedbe delavnic tečejo podobno kot predavanja, le pripravam je posvečeno več časa. Običajno dobijo udeleženci predhodno »domačo nalogo«, v kateri opišejo dobre in/ali slabe izkušnje, primere, ki bi jih radi podrobno obdelali. Predvsem za področje učinkovite rabe energije so zelo uporabne fotografije dobrih in slabih primerov, še bolj pa obisk stavbe v procesu obnove. Dejansko so slabi in napačni

primeri za učenje dobri primeri, saj se da ob njih razložiti neželene posledice (običajno je to plesen in visoki stroški energije za ogrevanje prostorov). Pogosto vzamemo na delavnici – po načelu »vsi ljudje vse vedo« – v obdelavo slab primer in iščemo dobre rešitve v parih ali trojkah. Rezultati so na zavidljivo visoki ravni, nekatere rešitve tudi zelo inovativne. Stranski, a zelo pomemben učinek takega pristopa je dvig samozavesti udeležencev ob spoznanju, da so sami sposobni najti ustrezne rešitve. Od tu pa je samo še majhen korak do vključevanja tudi v druge vsebine, ki jih nudi vseživljenjsko učenje.

Za lažje razumevanje naših pristopov si pogledjmo še predstavitev delavnice »Uspešno do sredstev Eko sklada«, v kateri udeleženci v prvem delu pripravijo popolno vlogo za kredit ali subvencijo s stani Eko sklada, v drugem spoznajo najpogostejše napake pri gradnji ali obnovi stavbe, v tretjem pa portal NEP Slovenija.

Med izpolnjevanjem obrazca na spletu ni slišati pogoste krilatice »starejši nismo za pred računalnik«. Zaradi jasnega cilja – pridobiti sredstva Eko sklada za novogradnjo ali obnovo – in skupinske dinamike je ta del enostaven, pogosto tudi zabaven. Ob posameznih točkah spoznavajo področje energije bolj natančno, saj predavatelj vsako točko vloge pojasni s praktičnimi primeri. Tako spoznajo razliko med »split« in kompaktno toplotno črpalko, kdaj je ta primerna samo

za ogrevanje sanitarne vode, kdaj tudi za ogrevanje prostorov; kaj pomeni oznaka lambda pri debelini toplotne izolacije, katere minimalne debeline zahteva Eko sklad, katere optimalne debeline pa energetski svetovalci; kakšna je razlika med navadnim in piroliznim kotlom na polena; kaj je RAL montaža oken, kaj rekuperacija zraka ipd.

V drugem delu sledijo opozorila na najpogostejše napake, kot so zajete v rubriki *Črna točka* (<http://nep.vitra.si/?ct=1>) in *Energetski kiksi* (<http://nep.vitra.si/index.php?kiksi=1>). Ta del nam običajno vzame največ časa. Vprašanja kar dežujejo, saj udeleženci hitro najdejo podobne napake med fotografijami ter svojimi hišami. Marsikateri udeleženec pride kasneje na svetovanje, kjer se energetski svetovalec posveti samo njegovemu primeru. Skupaj najdeta ustrezne rešitve.

Za zaključek delavnice in dvig optimizma predstavimo še strukturo portala NEP Slovenija, ki na pregleden način pokaže poti do dobrih ukrepov energetske prakse v Sloveniji. Teh je sedaj 727, dostopni so v 343 stavbah. Za vse so na voljo tri ravni poglobljenega spoznavanja. Na prvi so to fotografije in tekst na portalu NEP Slovenija, na drugi je to telefonski razgovor z lastnikom, na tretji pa obisk stavbe, pogovor z lastnikom in ogled dobrih primerov v praksi. Lastniki, ki imajo izkušnje z delovanjem posameznih naprav ali rešitev v praksi, so te pripravljene prostovoljno posredovati naprej.

Pripravila: Erika Švara in Bojan Žnidaršič

Sustainable development – the most used and abused term in recent decades – can be very useful when the legality of his transfer to the energy efficiency of domestic homes. With the support of educational institutions of the Inner Karst region and specific knowledge gained in lecture, seminar, and workshop or on the portal NEP Slovenia has followed one of the definitions by which sustainable development means that instead of scarce natural resources exploited unlimited capacity of our intellect.

In this paper we detail – a general – present a lecture and workshop, as the two classical approach of making knowledge. In our case it is always two-way process (Each One, Teach One). The fact that each can learn from each were installed in the portal NEP Slovenia, which was developed in 2009 in support-established forms of education.

Post concluded a substantive presentation workshop »Successful Environmental Fund of funds« in which participants in the first part provide a complete application for a loan or grant, the second most common recognize errors in construction or renovation of buildings and in the third part recognize the applicability of the NEP Slovenia portal.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA OBALNO-KRAŠKE REGIJE

Osebna izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Koper
Università popolare Capodistria

z vami od leta
1961

LJUDSKA UNIVERZA KOPER
UNIVERSITÀ POPOLARE CAPODISTRIA

Cankarjeva 33
6000 Koper-Capodistria
Tel.: +386 5/612 80 00
E-pošta: info@lu-koper.si
Spletna stran: www.lu-koper.si

Partnerji:

Ljudska univerza Sežana
Bazoviška cesta 9
6211 Sežana
Tel.: 05/731 13 00
nfo@anbot.si

Društvo ljubiteljev kulturne in naravne dediščine Anbot Piran
Župančičeva 3, p.p. 88
6330 Piran
Tel.: 031/409 855

Regionalni razvojni center Koper

Župančičeva 18
6000 Koper
Tel.: 05/663 75 80
info@rrc-kp.si

Informiranje in svetovanje: Regionalno svetovalno središče Koper, Cankarjeva 33, Koper

Dislokacije: Ljudska univerza Sežana, Enota Ljudske univerze Koper v Izoli, Krajevna skupnost Lucija

Točke VŽU: Ljudska univerza Koper, Društvo Pristan Koper, Regionalni razvojni center Koper, Osrednja knjižnica S. Vilharja Koper, Osrednja knjižnica S. Vilharja Koper – Italijanika, Zavod za prestajanje kazni zapora Koper, Obalni dom upokojencev Koper, Mestna knjižnica Izola, Društvo Morje Izola, Mestna knjižnica Piran, Društvo ljubiteljev kulturne in naravne dediščine Anbot Piran, Ljudska univerza Sežana, Dom upokojencev Sežana, Kosovelova knjižnica Sežana, Knjižnica Divača, Knjižnica Kozina, Knjižnica Komen, Klub Kraški dren – društvo za preprečevanje aterosklerotičnih zapletov – telovadna skupina Komen

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **7.816**

Število svetovancev v ISIO: **6.051**

Center vseživljenjskega učenja obalno-kraške regije je nadaljevanje in nadgradnja istoimenskega centra iz leta 2005. Njegova nosilka je Ljudska univerza Koper, edina javna ustanova za izobraževanje odraslih na Obali. Z dejavnostjo, ki zajema vsa temeljna področja izobraževanja in usposabljanja in s preko 2000 udeleženci formalnega in neformalnega izobraževanja letno, je tudi ena večjih v Sloveniji. CVŽU obalno-kraške regije je mreža štirih konzorcijskih partnerjev in trinajstih pridruženih partnerjev, nosilcev sedemnajstih točk vseživljenjskega učenja.

Ena od temeljnih dejavnosti CVŽU je svetovanje za izobraževanje. Izvajamo ga na sedežu Regionalnega svetovalnega središča ISIO v Kopru in na treh dislokacijah: v Sežani, Izoli in Piranu. Odrasle informiramo o izobraževalni ponudbi doma in v tujini, svetujemo pri odločitvah o vključitvi v izobraževanje, pomagamo pri premagovanju učnih težav, skupaj z udeleženci načrtujemo njihovo učno pot ter poklicno in osebno kariero. Z brezplačno svetovalno številko »Halo, znanje!« smo povečali dostopnost do vseživljenjskega učenja in svetovanja. V štirih letih delovanja CVŽU smo 5.258 odraslim nudili 6807 individualnih svetovalnih storitev pred, med ali po izobraževanju. Znotraj te dejavnosti smo vzpostavili tudi sistem notranjega spremljanja, presojanja, vrednotenja in ocenjevanja kakovosti.

Na 13-ih od 17-ih do konca leta 2011 delujočih točkah vseživljenjskega učenja poteka organizirano samostojno učenje s pomočjo IKT in mentorsko podporo. Točke so razpršene po celi Obali in Krasu na kar najbolj dostopnih mestih, kot so knjižnice, domovi za upokojence ali društva. Odrasli se tam samostojno učijo računalništva, tujih jezikov, iščejo po knjižničnem gradivu, na internetu iščejo zanje pomembne informacije. Pri tem jim, če je potrebno, pomagajo posebej usposobljeni mentorji. Do konca leta 2011 se je na tak način učilo 2.607 odraslih.

Na točkah vseživljenjskega učenja potekajo še druge oblike, viri in vsebine učenja, kot so predavanja, delavnice, tečajji, študijski krožki, sejmi znanja, predstavitve ... Redno potekajo motivacijske delavnice in niz delavnic »Učenje učenja«, v katerih je od leta 2008 do 2011 aktivno sodelovalo 733 odraslih.

Z dejavnostjo »Učeče se mamice brez skrbi« z organiziranim varstvom otrok pomagamo učečim se staršem pri usklajevanju družinskih obveznosti z učenjem. V štirih letih beležimo udeležbo okoli 400 staršev in še enkrat toliko otrok.

Posebno pozornost namenjamo najbolj ranljivim skupinam prebivalstva in premoščanju ovir za njihovo udeležbo v vseživljenjskem učenju.

Zaporniki na TVŽU Zapori Koper po daljšem ciklusu računalniškega opismenjevanja, učenja pravilne rabe slovenščine, novinarstva in grafičnega oblikovanja samostojno izdajajo interno glasilo »Words of Freedom«. V dejavnosti »Ko tujina postane dom« se albansko govoreče priseljenke s pomočjo učiteljev slovenščine, kulturnih mediatorjev in predstavnikov Zavoda RS za zaposlovanje, Centra za socialno delo in Upravne enote Koper učijo slovenščine v vsakdanji rabi za aktivnejše vključevanje v novo okolje. V CVŽU razviti model usposabljanja za priseljence je primer dobre prakse, ki je pomembno prispeval k nastanku novega programa Začetna integracija priseljencev.

Z raznolikimi dejavnostmi učenja v tretjem življenjskem obdobju se odzivamo na demografske spremembe in potrebe starajoče se družbe. Za seniorje na Obali in Krasu potekajo delavnice tujih jezikov, računalništva, digitalne fotografije, prostovoljstva, zdravega načina življenja, ohranjanja in oživljanja kulturne dediščine ... Vanje se v duhu medgeneracijskega povezovanja vključujejo tudi mlajši odrasli, v nekatere pa tudi otroci.

Za prihodnost spoznavamo in ohranjamo zapuščino preteklosti.

Starost ni ovira za učenje novih tehnologij.

Učenje se seli tudi v virtualno okolje. V spletni učilnici se vztrajno zbirajo prosto dostopna gradiva za samostojno učenje, ki jih izdeluje ekipa učiteljev in mentorjev na TVŽU. Posebno dragocena pri širjenju ideje vseživljenjskega učenja je podpora večine regionalnih medijev, ki CVŽU obalno-kraške regije brezplačno pomagajo nagovarjati vse, ki se želijo učiti, predvsem pa tiste, ki jim različne ovire preprečujejo vključevanje v učenje, delo in družbeno udejstvovanje. Tudi z njihovo pomočjo smo tako v štirih letih delovanja CVŽU obalno-kraške regije v eno ali drugo obliko učenja in svetovanja vključili skoraj 13 % regijskega prebivalstva.

Učenje v tretjem življenjskem obdobju

Na Obali in Krasu delujeta dve točki vseživljenjskega učenja v domovih upokojencev.

Mentorica Mateja Kralj prihaja v Dom upokojencev Sežana enkrat tedensko že od novembra 2008. »Povprečna starost mojih učenk se vrta okoli 80 let, najstarejša je imela 94 let. Po začetnih, okornih poizkusih, da bi ukrotili računalniško miško, so udeleženci ugotovili, kako jo lahko z igranjem pasjance obvladajo. Danes lahko že samostojno vzpostavijo stik s svojo družino po elektronski pošti, poiščejo informacije na spletu, zapišejo svoje spomine in razmišljanja, prenašajo fotografije z mobilnega telefona ali fotoaparata, jih pregledujejo in si jih izmenjujejo. Ena od najbolj vztrajnih celo občasno prevzema vlogo moje asistentke.

Po skoraj štirih letih skupnega druženja in učenja na točki VŽU spoznavam, kako pomembno je naše druženje tudi zame kot mentorico. Pridobila sem si dragoceno izkušnjo za delo s starejšimi odraslimi s specifičnimi potrebami in pristopi k učenju.

V enakem okolju je v letu 2011 točka zaživela tudi v Obalnem domu upokojencev v Kopru. Tudi tu se starejši učenci z mentorjem Brankom Vugo srečujejo enkrat tedensko. »Kar dvajset udeležencev se je na začetku odločilo za prvo srečanje z računalnikom. Njihovo število sicer niha iz meseca v mesec, ni pa malo zelo rednih obiskovalcev, ki po nekaj mesecih dela že spretno brskajo po internetu za

uporabnimi informacijami, se učijo ali pa si s tem preprosto krajšajo čas. Nekaterim je uporaba e-pošte skrajšala razdalje z domačimi in jim obogatila njihov vsakdan. Delo s starejšimi učenci se vsekakor razlikuje od aktivnosti na drugih TVŽU-jih. Sposobnost in hitrost dojemanja je morda res zmanjšana, motorika je bolj okorna, vendar z voljo do učenja, radovednostjo, vztrajnostjo in samozavestjo dokazujejo, da leta niso ovira za učenje. Mentorju pa so spodbuda za iskanje novih, njim prilagojenih načinov in metod poučevanja.

Pripravila: Darja Škorjanc Braico

»Danes sem zelo zadovoljna, ker si po internetu lahko dopisujem z otroki, vnuki in pravnuki. Tudi oni so zelo zadovoljni in me spodbujajo, pošljejo mi kakšno fotografijo, pa tudi kakšen vic. Zelo imenitno je bilo, ko sem prvič po internetu poslala v izdelavo fotografije in jih prejela po pošti. Tega si nisem znala predstavljati. Sediš, odtipkaš in pismonoša prinese fotografije. Še iz sobe ti ni treba stopiti in še cenejša je. Povejte, a ni to 'frajersko'?«

Ivana Kranjec

»Zelo sem navdušena nad to možnostjo in vsak teden z veseljem prihajam na delavnico. To je dobra priložnost za nas, da se česa naučimo. Je koristna izraba našega prostega časa, saj moramo tudi v tretjem življenjskem obdobju skrbeti, da naše možgane ohranimo aktivne.«

Renata Antolovič

The Lifelong Learning Center of the Littoral-Carst Region is a network of four consortium partners and thirteen associate partners, providers of Lifelong Learning Points. One of the center's main activities is counselling on education. It is offered by the leading partner Ljudska univerza Koper in cooperation with Ljudska univerza Sežana in the towns of Koper, Sežana, Izola and Piran. In the four years of existence it advised 5258 adults and provided 6807 individual counselling services.

An important activity is also self-directed learning. Adults can learn computing, foreign languages, browse online database, and use the internet to find information they consider important. A tutor is always available for assistance and help. There were 2607 adults learning in such a way until the end of 2011.

There are also other forms, sources and topics of education in all the Lifelong Learning Points. They include lectures, workshops, study clubs and presentations, mainly focusing on overcoming problems with the involvement of adults in lifelong learning.

Spreading the idea of lifelong learning depends importantly on regional media. They have contributed to the 13% involvement of the regional population in either lifelong learning or counselling over the past 4 years.

Special attention is being paid to vulnerable groups which have difficult access to learning and education. Two Lifelong Learning Points are run in Retirement homes in Koper and Sežana, both representing an example of good practice. Elderly people in those homes, in average 80 years old, learn how to handle modern technology with the assistance of a tutor. Their experience is valuable not only for the knowledge but also because it means a form of socializing. Both factors contribute to better social inclusion of the elderly while tutors gain precious experience in work with a growing population of elderly adults.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA PODRAVJE

Osebná izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Ptuj

Mestni trg 2

2250 Ptuj

Tel.: +386 2/749 21 50

E-pošta: luptuj@siol.net, info@cvzu-podravje.si

Spletna stran: www.lu-ptuj.si, www.cvzu-podravje.si

LJUDSKA UNIVERZA PTUJ

Mestni trg 2
2250 Ptuj

☎ 02 749 21 50
✉ luptuj@siol.net

Partnerji:

ZRS Bistra Ptuj

Slovenski trg 6

2250 Ptuj

Tel.: 02/748 02 50

bistra@bistra.si

PRJ Halo Cirkulane

Cirkulane 56

2282 Cirkulane

Tel.: 02/795 32 00

info@halo.si

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Kolodvorska 9

2270 Ormož

Tel.: 02/741 55 80

knjiznicaorm@orm.sik.si

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ptuj

Vošnjakova 13

2250 Ptuj

Tel.: 02/749 39 50, 02/749 39 51, 02/749 39 52

boris.repic@ozs.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Ptuj, Mestni trg 2, Ptuj

Dislokacije: Občina Videm, Občina Kidričevo, Občina Markovci, Občina Destrnik, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Točke VŽU: Hiša informacij Ptuj, OOO Ptuj, ZRS Bistra Ptuj, Videm, Kidričevo, Markovci, Destrnik, Cirkulane, Ormož, Majšperk

Kotiček CIPS: CIPS Ptuj

Središče za samostojno učenje: Središče za samostojno učenje Ptuj

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **6.022**

Število udeležencev v svetovanju ISIO: **4.642**

Center vseživljenjskega učenja Podravje pod okriljem Ljudske univerze Ptuj, ki je nosilka projekta od leta 2008, zelo uspešno deluje in ponuja različna brezplačna neformalna izobraževanja, svetovanja, samostojno učenje ter informiranje o možnostih učenja na daljavo vsem prebivalcem podravske regije.

Projekt CVŽU Podravje združuje pet partnerskih organizacij: poleg LU Ptuj kot nosilke projekta v konzorciju sodelujejo še ZRS Bistra Ptuj, PRJ Halo iz Cirkulan, Knjižnica Franca Ksaverja Meška Ormož ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Ptuj. Partnerji skrbimo za nemoteno in kakovostno delovanje desetih točk

VŽU, pripravljamo neformalne učne programe za potrebe delavnic, izvajamo aktivnosti svetovanja na petih dislokacijah ISIO ter skrbimo za promoviranje učnih možnosti, ki jih CVŽU Podravje omogoča. Prav tako skrbimo za povezovanje vseh ključnih akterjev za razvoj človeških virov naše regije, kot so javni zavodi, občine, osnovne in srednje šole, okoliške ljudske univerze, razvojne agencije in obrtna zbornica. Sodelujemo tudi z nevladnimi organizacijami in društvi, ki se z veseljem odzivajo na povabila k vključevanju v neformalne učne oblike. S tovrstnim sodelovanjem želimo še okrepiti promocijsko mrežo vseživljenjskega učenja, za katero sicer redno skrbimo z različnimi kontaktnimi oddajami, prispevki ali javljanji v živo, objavljamo članke o uspešno izvedenih aktivnostih ter pripravljamo televizijske predstavitevne oglase.

V okviru CVŽU Podravje deluje deset točk vseživljenjskega učenja (Kidričevo, Markovci, Videm, Destrnik, Ormož, Majšperk ter štiri na Ptuj). Na omenjenih točkah VŽU se dvakrat mesečno odvijajo različne delavnice, predstavitve, svetovanje, informiranje, učna pomoč, dostop do računalnikov in svetovnega spleta, različne oblike e-učenja in možnost brezplačnega učenja v Središču za samostojno učenje. Na točkah VŽU udeleženci pridobivajo znanja s področja tujih jezikov (angleščina, nemščina), računalništva, ročnih spretnosti, dela s kamero in fotoaparatom, kreativnosti, aktivnega državljanstva in številnih drugih področij.

Pet točk VŽU smo namenili tudi dislokacijam Svetovalnega središča Ptuj, in sicer se svetovalka dvakrat mesečno odpravi v Videm, Markovce, Kidričevo, Ormož in Majšperk, kjer svetuje zainteresiranim o možnostih nadaljevanja izobraževanja ali prekvalifikacije, možnostih vključevanja v brezplačne učne oblike, informira o gradivih na spletnem portalu CVŽU Podravje ter pomaga pri iskanju podatkov na spletu. Vsaj enkrat mesečno dopolnimo vsa promocijska gradiva na točkah, skrbimo za nemoteno delovanje programov za samostojno učenje tujih jezikov ter tako približamo možnosti učenja širši regiji.

Vključevanje ranljivih ciljnih skupin v vseživljenjsko učenje

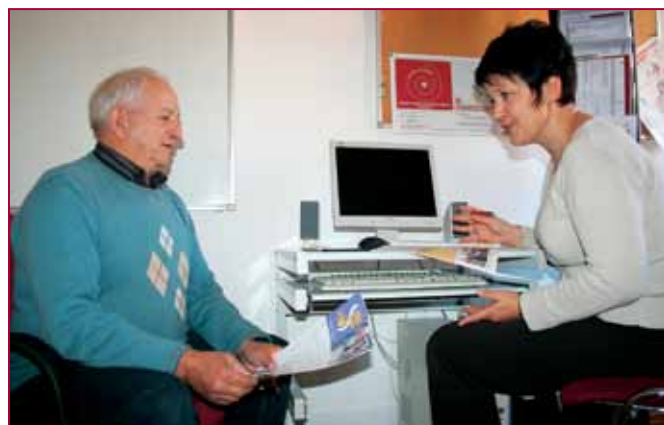
Vseživljenjsko učenje je danes prepoznano kot pomemben instrument za osebni in profesionalni razvoj posameznika. Številne domače in tudi primerljive tuje analize kažejo, da v Sloveniji še nismo dovolj uspešni pri zagotavljanju pogojev za udeležbo vseh prebivalcev v procese vseživljenjskega učenja. To velja za vključevanja odraslih na splošno, še posebej pa se ta manko

kaže pri socialno izključenih prebivalcih iz ranljivih ciljnih skupin, ki pravzaprav nimajo dostopa do stalnega vseživljenjskega učenja, s čimer se njihov položaj v socialnem in ekonomskem življenju še poslabšuje.

Zaposlovanje in razvoj kot najpomembnejša cilja temeljita na enakovredni obravnavi treh vidikov strategije: gospodarske, socialne in okoljske. Politika socialne kohezije se lahko tudi na podlagi novih učnih metod za odrasle iz skupine posebne družbene skrbi širi: najprej z integracijo oseb z določenimi manki v širšo družbeno skupnost, obenem pa organizacije nova znanja in izkušnje za delo z ranljivimi skupinami, ki so razvita lokalno, s sodelovanjem v različnih projektih prenesejo v druge države. To je tudi vizija promocije vseživljenjskosti učenja kot enega temeljnih ciljev Memoranduma o vseživljenjskem učenju.

Na Ljudski univerzi Ptuj smo na podlagi predhodno pripravljene strategije v aktivnosti vseživljenjskega učenja kar najbolj enakovredno vključevali tudi ranljive ciljne skupine. Šlo je za udeležence z motnjami v duševnem razvoju, slabovidne, gibalno ovirane, dolgotrajno bolne, s primanjkljaji na določenih področjih učenja ter s čustvenimi in vedenjskimi motnjami.

Analiza je pokazala, da na področju izobraževanja ljudi posebne družbene skrbi primanjkuje usposobljenih mentorjev in ustreznih programov, v katere bi se lahko vključili. Centri vseživljenjskega učenja kot okvir širjenja dostopa učnih možnosti odraslih, tudi tistih iz ranljivih skupin, tako pomenijo prelomnico na področju izobraževanja odraslih. Gre za razvoj storitev vključevanja in nadaljnega učenja oseb s posebnimi potrebami ter, posledično, njihovo lažjo integracijo v širšo družbeno skupnost. V projektni skupini CVŽU Podravje smo sodelujoče organizacije združile pedagoško-andragoška znanja in izkušnje pri delu z ranljivimi ciljnimi skupinami ter s skupnimi močmi pripravile učne delavnice, namenjene odraslim udeležencem s posebnimi potrebami za povečanje samostojnosti

Svetovanje ISIO v sklopu CVŽU Podravje.

Zaključno srečanje udeležencev enega izmed izobraževanj v sodelovanju z društvom Sonček Ptuj.

ter neodvisnosti v različnih družbenih vlogah. Za uspešno integracijo v širšo družbeno skupnost je namreč izjemnega pomena dvig samopodobe in moč zavedanja, da smo sposobni uresničevati družbene zahteve. Odrasli, ki so bili tekom svojega življenja zaradi stigmatizacije odrinjeni na rob družbe, doživljajo socialno in osebno stisko, ki zgolj še povečuje njihovo stigmatizacijo in nezaupanje v lastne sposobnosti. Za dvig motivacije ti posamezniki potrebujejo primerno spodbudo in posebne andragoško-pedagoške pristope, ki temeljijo na sodobnih izobraževalnih načelih, predvsem pa sledijo uresničevanju strategije vseživljenjskega učenja. Sodobna demokratična družba mora navsezadnje nuditi ustrezno pomoč tistim, ki jim iz različnih razlogov ni uspelo pridobiti temeljnih spretnosti. Pri tem ne gre toliko za poudarjanje njihovih telesnih pomanjkljivosti, ampak predvsem za preprečevanje njihove izoliranosti in neudeleženi v aktivnem družbenem življenju.

Sodelavci Ljudske univerze Ptuj smo neprecenljive izkušnje pri delu z ranljivimi ciljnim skupinami pridobili s sodelovanjem v mednarodnem projektu F.E.P.I.D. (www.fepid.eu). Sodelovanje v tem, za nas takrat uvodnem projektu na področju dela z ranljivimi skupinami, namenjenemu pripravi kreativnih delavnic za osebe z motnjami v duševnem razvoju, smo pridobili globlji vpogled v njihov način razmišljanja, sposobnosti ter pričakovanja. Prav te izkušnje smo s pridom uporabili pri kreiranju brezplačnih delavnic za omenjene ciljne skupine v okviru projekta CVŽU.

Z željo po vključevanju kar najširšega kroga oseb iz ranljivih ciljnih skupin smo tako leta 2009 pod okriljem CVŽU Podravje navezali tesnejše stike z Zavodom dr. Marjana Borštnarja Dornava, Zavodom Hrastovec, Zavodom VITIS, Ozaro, Društvom Sonček, Centrom za izobraževanje, usposabljanje in rehabilitacijo Ptuj, Centrom za socialno delo in OŠ dr. Ljudevita Pivka,

katerim smo na motivacijskih srečanjih ponudili brezplačne učne oblike za njihove varovance ali člane.

Tako smo za varovance Zavoda Dornava, Društva Sonček, Društva Ozara ter Zavoda Hrastovec organizirali in tudi izvedli več brezplačnih učnih delavnic s prilagojeno vsebino. Na podlagi predhodnih informativno-motivacijskih srečanj za zaposlene in varovance, kjer smo jim predstavili celotno paleto naših brezplačnih izobraževanj, smo jih pozvali k razmisleku in njihovi lastni odločitvi o tem, kaj bi radi počeli. Odločili so se, da bi se najraje naučili delati z računalnikom, določeni pa so želeli usvojeno znanje izpopolniti. V ta namen smo pripravili več brezplačnih računalniških tečajev. Že v začetku smo bili vsi nemalo presenečeni nad zagnanostjo, pridnostjo in zavzetostjo udeležencev, saj tovrstne zlepa ni najti pri kakšni drugi skupini. Danes lahko povemo, da smo v računalniške delavnice od 2009 do danes vključili preko 60 udeležencev s posebnimi potrebami. Aktivnosti smo nadgrajevali tako, da smo udeležence vabili k vključitvi v središče za samostojno učenje – skoraj polovica teh se je povabilu odzvala – in le-ti že dve leti dvakrat tedensko obiskujejo središče in se učijo tujih jezikov, hkrati pa se še enkrat tedensko pod mentorstvom Dušana Šilaka izobražujejo v računalniškem kabinetu.

Sodelovanje z zavodom VITIS in Centrom za socialno delo zajema predvsem informativno motivacijske delavnice z namenom večje vključitve njihovih članov v različne programe vseživljenjskega učenja s poudarkom na brezplačnih neformalnih izobraževanjih, ki jih ponujamo v okviru CVŽU. Sodelovanje je na vseh področjih izvrstno, v povprečju pa najmanj enkrat mesečno organiziramo motivacijske delavnice za njihove udeležence. Na osnovi teh nato pridobivamo večje število udeležencev iz njihovih vrst. Največ se jih odloča za računalništvo in tuje jezike, opazen pa je tudi porast obiskov Svetovalnega središča Ptuj.

Omeniti želimo še možnosti individualnih učnih oblik, do katerih je pravzaprav prišlo naključno. Ob motivacijskih delavnicah, izvajanih v Zavodu Dornava, smo ugotovili, da se nekateri udeleženci zaradi specifične invalidnosti učenja izven okolja Zavoda ne bodo mogli udeleževati. Tako se je kolega Dušan povezal z varovancem Zavoda Dornava, gospodom Brankom Emeršičem, ki z invalidskim vozičkom ter tudi skoraj slep ne more sam priti v ustrezne učne prostore, in ga sedaj obiskuje enkrat tedensko v Zavodu. Uči se računalništva, zgodovine, obravnavata teme s področja sociologije, navsezadnje se je Branko lani navdušil tudi za dokončanje OŠ za odrasle. Dobra praksa je pritegnila še enega varovanca Zavoda, tako da sta oba že tik pred zaključkom.

Invalidi v EU predstavljajo vsaj 16 % celotnega delovnega prebivalstva. Običajno potrebujejo določeno vrsto pomoči ali oskrbe, kar jim lahko omogočimo tudi z vključitvijo v brezplačne programe vseživljenjskega učenja, razvite v okviru projekta. S tem sledimo nače-

lom boja proti socialni izključenosti ter jim zagotavljamo osnovne pogoje za enakovredno udeležbo v družbi, kar je tudi temelj poslanstva naše ljudske univerze.

Pripravila: Dušan Šilak in mag. Petja Janžekovič

»V letu 2011 nam je Ljudska univerza Ptuj ponudila aktivno sodelovanje v programu Učenje angleščine 1 in 2 ter v programu usposabljanja za življenjsko uspešnost preko predavanja in razgovora na temo Starost skozi prizmo medgeneracijskega druženja.

Na predavanjih so sodelovali po svojih zmožnostih vsi uporabniki, ki so zaposleni v našem VDC-ju. S temami ter načinom predavanja so bili zelo zadovoljni, še posebej pa s predavatelji.

Pri učenju angleščine, ki se je izvajala v popoldanskem času, so sodelovali tudi nekateri starši, kar je pripomoglo še k medsebojnemu druženju med starši.

Tovrstnih programov in sodelovanja z LU Ptuj si želimo še več.«

Zdenka Ketiš, dipl. del. ter., vodja enote VDC Sonček Ptuj

Lifelong Learning Centre Podravje (LLCP) is under the auspices of Public university of Ptuj – Adult education centre as leading partner since 2008. We offer wide variety of activities for free learning, counselling, self-learning and also information about distant learning opportunities for all residents of region Podravje.

Within the project we established ten lifelong learning points at the following locations: Kidričevo, Markovci, Videm, Destričnik, Ormož, Majšperk, and four of them are located in Ptuj. Twice per month activities are carried out under supervision of present mentor, but we also organize several workshops, presentations, consulting, information, learning assistance, free access to computers and internet, various forms of e-learning and learning in the Self learning centre. Participants can therefore acquire knowledge on various fields, such as learning foreign languages as English, German, Spanish, Italian and others, they learn how to use computer, practice their craft skills, manage camera and photo and how to express themselves creatively, learn about active citizenship and getting knowledge and skills on many other fields.

Employees at Public University of Ptuj – Adult education Centre acquired great experience of working with vulnerable target groups through participation in international project F.E.P.I.D. (www.fepid.eu). Participation in this project was completely new for them, but therefore extremely educational and helpful – we gained experience in preparation of creative workshops for people with intellectual disabilities and also a deeper insight into their way of thinking, abilities and expectations. Exactly these experiences were incorporated in creating free workshops for named target groups within the project Lifelong learning Centre Podravje.

With the desire to involve the widest possible range of people from vulnerable target groups, in 2009 we established closer cooperation with Institute dr. Marijan Borštnar from Dornava, Hrastovec Institute, Society Vitis, Ozara, Sun Society – Center for Education, Training and Rehabilitation Ptuj, Center for Social Affairs Ptuj and primary school for children with disabilities dr. Ljudevit Pivka. Through motivational meetings we presented possibilities for free learning forms for their residents or members and afterwards carried out workshops and special courses for more than 60 participants from vulnerable target groups.

Disabilities in the EU account for at least 16% of the total working population. Usually they need some type of assistance or care, and through Lifelong learning Centre Podravje we can offer them participation in learning programs or workshops, developed for the needs of the project. We want to follow the principle of combating social exclusion and to provide the basic conditions for equal participation in society, which is also the cornerstone of our mission as adult education centre.

center
vseživljenjskega
učenja
Pomurje

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA POMURJE

Osebna izkaznica

Nosilec:

**Ljudska univerza
Murska Sobota,
Zavod za permanentno izobraževanje**

Slomškova ulica 33
9000 Murska Sobota
Tel.: +386 2/536 15 50
E-pošta: info@lums.si
Spletna stran: www.cvzu-pomurje.si

ZAVOD ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE

Partnerji:

Ljudska univerza Gornja Radgona

Trg svobode 4
9250 Gornja Radgona
Tel.: 02/564 87 00
darja.roskar@lu-gradgona.si

Ljudska univerza Lendava

Kidričeva ulica 1
9220 Lendava
Tel.: 02/578 91 92
izobrazevanje@lulendava.si

Razvojni center MS

Kardoševa ulica 2
9000 Murska Sobota
Tel.: 02/525 16 35
razvojni.center@murska-sobota.si

Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota

Lendavska 33
9000 Murska Sobota
Tel.: 02/521 40 10
jozica.gergorec@ozs.si

Razvojna agencija Sinergija

Kranjčeva 3
9226 Moravske Toplice
Tel.: 02/538 13 50
sinergija@ra-sinergija.si

Športno izobraževalni center Ljutomer

Ormoška 22
9240 Ljutomer
Tel.: 02/585 89 61
izobrazevanje@simljutomer.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Murska Sobota, Slomškova ulica 33, Murska Sobota

Dislokacije: Lendava, Ljutomer, Gornja Radgona, Beltinci in mobilna dislokacija

Točke VŽU: Beltinci, Martjanci, Puconci, Kuzma, Turnišče, Lendava, Gornja Radgona, Ljutomer, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **6.358**

Število svetovancev v ISIO: **6.735**

Center vseživljenjskega učenja Pomurje (CVŽU Pomurje) je ustanovljen z namenom spodbujanja in povečevanja vključenosti prebivalstva tega skrajno severno vzhodnega dela Slovenije v različne oblike vseživljenjskega učenja. Po mnogih socialnih, ekonomskih in izobrazbenih kazalnikih je Pomurje namreč prav na repu slovenske lestvice. To nakazuje, da prebivalci pokrajine ob Muri potrebujejo ključne kompetence in specifična znanja, ki bodo omogočala prilagajanje posameznika in celotne družbe gospodarskim in demografskim spremembam sodobnega časa. Zato v CVŽU Pomurje dajemo poseben pomen informiranju, svetovanju in vključevanju oseb iz ranljivih skupin, ki v naši regiji predstavljajo velik delež prebivalstva (Romi, madžarska manjšina, osebe brez izobrazbe, dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, invalidi ...). Hkrati ne pozabljamo na mlade in tiste, ki si želijo svoja znanja in usposobljenost nadgraditi in uporabiti za uspešnejšo (samo)zaposlitev ali opravljanje poklica.

S petimi dislokacijami našega svetovalnega središča ISIO in desetimi točkami vseživljenjskega učenja (TVŽU) smo se približali in ponudili možnost dostopa do informiranja, svetovanja, učenja in izobraževanja tudi tistim, ki živijo izven urbanih središč, na podeželju in v romskih naseljih. Izobraževalne vsebine prilagajamo potrebam in željam lokalnega okolja in specifikam posamezne TVŽU, ob tem pa krepimo motiviranost in uporabo samostojnega učenja s pomočjo IKT. Ker so vse aktivnosti CVŽU za udeležence brezplačne, sta se v obdobju njegovega delovanja močno povečala tako intere, kot tudi vključenost prebivalcev v različne oblike VŽU.

Posebno pozornost v okviru CVŽU namenjamo spodbujanju podjetniških znanj, trajnostnemu razvoju in rabi obnovljivih virov energij, ter vzgoji in učenju v družini.

V podporo učečim se Pomurcem in širši populaciji je vzpostavljen portal, ki ponuja informacije o izobraževalnih in drugih dogodkih na TVŽU in v regiji na sploh, s ponudbo e-gradiv pa omogoča bogatenje posameznikovega znanja in veščin.

V okviru CVŽU Pomurje odlično sodelujemo s številnimi socialnimi partnerji, društvi, združenji, zavodi in podjetji. V regiji spodbujamo

kreativnost, ustvarjalnost, samoiniciativnost, zaposljivost in delovanje v skladu s trajnostnim razvojem ter strateškimi usmeritvami in tako prispevamo znatni del k razvoju človeških virov, izboljšanju življenjskega standarda prebivalcev, ter udeležanju slogana »Slovenija učeča se dežela«.

Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce pomurske regije

V ISIO svetovalnem središču Murska Sobota, ki deluje v okviru projekta Center vseživljenjskega učenja Pomurje pri Ljudski univerzi Murska Sobota, smo v dogovoru z Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije, Andragoškim centrom Slovenije in Zavodom PIP Europe Direct v letu 2011 vzpostavili spletno stran in natisnili brošuro **PoMoč – Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce pomurske regije**.

Namen projekta brezplačnih pomoči in podpor

Odrasli se zaradi zahtev časa, potreb dela ali želje po osebnem razvoju vedno pogosteje odločamo za različne organizirane oblike učenja in izobraževanja.

V CVŽU Pomurje dajemo poseben pomen informiranju, svetovanju in vključevanju oseb iz ranljivih skupin, ki v naši regiji predstavljajo velik delež prebivalstva (Romi, madžarska manjšina, osebe brez izobrazbe, dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, invalidi ...).

Skupina PoMoč je za posebne dosežke na področju vseživljenjskega učenja, prejela tudi priznanje Andragoškega centra Slovenije.

Pred in med vključitvijo potrebujemo ustrezno pomoč in podporo (finančno, informativno-svetovalno, učno in druge), zato da se sploh vključimo in da smo pri učenju uspešni.

Za uspešnost učenja so pomembne tudi pomoči in podpore za vse različne prijetne in manj prijetne stvari, s katerimi se v življenju srečujemo. Nemalo krat se znajdemo v položaju, ko potrebujemo informacije, pomoč in nasvet zato, da bi za dilemo, težavo ali problem, s katerim se srečujemo prvič, našli pravo rešitev.

Še posebej so **informacije o možnih pomočeh in podporah** pomembne za tiste, ki jih v projektu CVŽU in pri izvajanju informativno svetovalne dejavnosti opredeljujemo kot ciljne skupine, ki jim projekt posveča posebno pozornost (osebe brez ali z nizko stopnjo izobrazbe, dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, invalidi, osebe s posebnimi potrebami, Romi, madžarska manjšina ...).

Kako je nastal projekt brezplačnih pomoči in podpor?

V začetku maja 2010 je Zveza svobodnih sindikatov Slovenije v okviru nosilne teme Z vseživljenjskim učenjem nad revščino in socialno izključenostjo organiziral posvet z naslovom *Kako pobegniti revščini v*

pokrajini ob Muri. Na tem posvetu je dr. Gabi Ččinovič Vogrinčič v svojem prispevku dejala: **»Kdor prosi za pomoč, se je napotil po moč.«**

Oktobra 2010 je v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota potekalo strokovno srečanje z naslovom **Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce pomurske regije**, kjer so predstavniki Andragoškega centra Slovenije, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Centra vseživljenjskega učenja Pomurje – svetovalnega središča ISIO – prvič predstavili idejo, da bi na enem mestu zbrali in predstavili organizacije, ki v Pomurju ponujajo brezplačne pomoči in podpore.

Pozneje smo se v ta namen povezali z Informacijsko točko Evropske

komisije Europe Direct Murska Sobota, ki deluje v okviru Zavoda PIP, in v okviru partnerskega projekta sklenili dogovor o vzpostavitvi posebne spletne strani, kjer bi zbrali vse tovrstne, za prebivalce regije še kako pomembne informacije.

Nastanek brošure **Brezplačne pomoči in podpore**

Dne 8. julija 2011 smo že predstavljali novoustanovljeno spletno stran v okviru projekta **Brezplačne pomoči in podpore**: <http://www.po-pomoc.si/>.

Takrat smo najavili, da bomo jeseni objavili še brošuro. In smo jo res. V brošuri je zbranih 33 organizacij na področju pomurske regije, ki lahko zainteresiranim nudijo kakršnokoli brezplačno pomoč. Brošura je dostopna na sedežih vseh organizacij, ki so v njej predstavljene, na vseh dislokacijah svetovalnih središč, na vseh točkah VŽU v okviru CVŽU pa tudi v drugih zavodih, podjetjih in povesod, kjer lako do nje dostopajo osebe, ki potrebujejo določene informacije.

Pričakujemo, da se bo pomen te akcije oziroma potreba po teh pomočeh povečevala skozi naslednja leta, saj nam družbena situacija nakazuje, da bo v prihodnjih letih vse več prebivalcev naše regije živelo na družbenem robu in brez sredstev za preživljanje.

Prihodnost

Ponudba različnih brezplačnih pomoči in podpor v regiji je pestra, v prihodnje pa želimo že obstoječim dodati tudi nove, s ciljem, da jih naredimo prepoznavne in dostopne vsem, ki jih bodo potrebovali. Danes je na spletni strani že 35 organizacij in ustanov.

Projekt PoMoč je zelo pozitivno odmeval tudi v okviru svetovalne mreže ISIO in kar nekaj središč si je v letni delovni načrt zastavilo cilj, da model aplicira za območje svojega delovanja oziroma območje/regijo, ki ga pokriva posamezni CVŽU.

»Ni čudno, da najboljše prakse svetovanja in informiranja prihajajo iz najbolj nepriviligiranih okolij. Seveda, če imajo nosilci dejavnosti odprte oči in ušesa. In v Murski Soboti jih imajo. Skupino PoMoč sestavlja preko trideset organizacij, ki ponujajo različne brezplačne pomoči uporabnikom. Združili so svoje strokovno znanje in produkte ter uporabnikom prihranili tekanje od vrat do vrat in jim s tem omogočili, da si najprej

pomagajo brez denarnice. In da se s svetovalnega pogovora odpravijo z več moči,« je povedala dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič na predstavitvenem filmu o projektu PoMoč.

*Pripravili: Alenka Kučan, Alojz Sraka
in Dejan Dravec*

In guidance centre Murska Sobota, which operates at University for Adult Education Murska Sobota, and in agreement with outside partners we developed a website and a brochure titled PoMoč – Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce pomurske regije (Aids and Supports for Pomurje Region Residents Free of Charge).

Purpose was to meet the needs of clients who need a lot of different aid, help and support, since we have established that people can learn successfully only when they have previously met their other needs. Purpose for us was also to better meet the needs of our special target groups (lowly educated, long time unemployed, disabled persons, elderly people, Roma minority, etc.).

How was the project established? At experts meeting titled *Aids and Supports for Pomurje Region Residents Free of Charge*, representatives of Workers Union of Slovenia, Slovenian Institute for Adult Education and ISIO guidance centre Murska Sobota presented an idea that information about all these helps, aids, and supports should be accumulated in one place. Later on, guidance centre Murska Sobota established a partnership with European Commission Information Point – Europe Direct Murska Sobota. We agreed to make a partnership project of establishing a website (<http://www.po-pomoc.si/>) which would have all this information gathered in one place. In fall 2011 we designed and printed a brochure with same content for promotion of the project. In future we would like to develop this project even further in sense of further expanding the number of participating organizations and we also expect further development of this project in other guidance centres, making the same kind of network with participating institutions from their own regions.

Life-long Learning Centre Pomurje is based in Pomurje, the most north-eastern region of Slovenia. It is established and operated under guidance of University for Adult Education Murska Sobota. Our centre has 5 guidance and 10 life-long learning dislocated points all over the region. All services, conducted in centre and its dislocations, are free of charge.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA POSAVJE

Osebna izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Krško

Dalmatinova 8

8270 Krško

Tel.: +386 7/488 118 60

E-pošta: info@lukrsko.si

Spletna stran: www.lukrsko.si, ww.cvzu-posavje.si

LJUDSKA UNIVERZA

KRŠKO

učimo se za življenje

Partnerji:

Valvasorjeva knjižnica Krško

Cesta krških žrtev 26

8270 Krško

Tel.: 07/490 40 00

knjiznica@knjiznica-krsko.si

Mladinski center Krško

Cesta krških žrtev 105

8270 Krško

Tel.: 07/488 22 80

info@mc-krsko.si

Knjižnica Brežice

Trg izgnancev 12b

8250 Brežice

Tel.: 07/496 26 49, 07/496 26 45

info@knjiznica-brezice.si

Knjižnica Sevnica

Prešernova ulica 1

8290 Sevnica

Tel.: 07/814 10 34

knjiznicasev@sev.sik.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Posavje, Dalmatinova 8, Krško

Dislokaciji: Knjižnica Brežice in Knjižnica Sevnica

Točke vseživljenjskega učenja: Knjižnica Sevnica, Enota Valvasorjeve knjižnice Krško na Senovem, Enota Valvasorjeve knjižnice Krško v Kostanjevici na Krki, Knjižnica Brežice

Središče za samostojno učenje: Ljudska univerza Krško

Mobilna učilnica za samostojno učenje

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev v TVŽU: **11.654**

Število svetovancev v ISIO: **2.649**

Ljudska univerza Krško je nosilka Centra vseživljenjskega učenja Posavje. Že od leta 2005 prebivalcem Posavja nudimo brezplačno informiranje in svetovanje ter možnost za vključevanje v najrazličnejše oblike vseživljenjskega učenja.

Center vseživljenjskega učenja Posavje je partnerski projekt, v katerega je povezanih pet partnerskih organizacij (Ljudska univerza Krško, Valvasorjeva knjižnica Krško, Mladinski center Krško, Knjižnica Brežice in Knjižnica Sevnica). Ves čas partnerskega sodelovanja skrbimo za promocijo vseživljenjskega učenja v Posavju in krepimo regionalno prepoznavnost in pomembnost našega centra vseživljenjskega učenja.

V okviru Centra vseživljenjskega učenja Posavje deluje Svetovalno središče Posavje, kjer odraslim nudimo informiranje in svetovanje za izobraževanje ter izvajamo dejavnost zaposlitvenih kotičkov. Svetovalno dejavnost izvajamo na Ljudski univerzi Krško in dvakrat mesečno na dislokacijah v Knjižnici Brežice in Knjižnici Sevnica.

Štiri točke vseživljenjskega učenja zelo uspešno zasledujejo cilj čim večjega vključevanja prebivalstva v različne neformalne oblike izobraževanja. Na točkah skozi vse leto potekajo delavnice, krožki, tečaji, predavanja, ki se jih letno udeleži več kot 3000 prebivalcev naše regije.

V središču za samostojno učenje se odrasli s pomočjo računalnika učijo tujih jezikov, strojepisja in računalništva. Z mobilno učilnico za samostojno učenje pa omogočamo učenje ranljivim ciljnim skupinam, ki se težje udeležujejo drugih organiziranih oblik učenja.

S spletnim portalom projekta skrbimo za promocijo aktivnosti Centra vseživljenjskega učenja Posavje, objavljamo aktualne dogodke in odmeve le-teh.

Vseživljenjsko učenje v Kostanjevici na Krki

Kostanjevica na Krki je najmanjše in eno najstarejših slovenskih mest pa tudi eno najlepših, saj se stari del mesta nahaja na otoku v meandru reke Krke, v podnožju Gorjancev.

Od leta 2006 je Kostanjevica samostojna občina in z nekaj manj kot 2500 prebivalci je ena manjših v državi.

Pestrost kulturnega dogajanja v kraju s svojimi dejavnostmi pomembno žlahtni tudi kostanjeviška enota Valvasorjeve knjižnice Krško, ki deluje v mestu od leta 2000. V knjižnici, v katero je včlanjena dobra petina prebivalcev občine, letno zabeležijo preko 6000 obiskov in izposodijo blizu 20.000 enot gradiva. Na različnih dogodkih, ki jih pripravljajo, se je zvrstilo že veliko število znanih imen iz Slovenije, posebno pozornost pa namenjajo tudi zanimivim, ustvarjalnim sokrajanom.

Svet se danes vrti na način, ko se ljudje vse bolj zavedamo pomena vseživljenjskega učenja v vseh obdobjih življenja. Različne oblike neformalnega izobraževanja in učenja niso dobrodošle le v velikih središčih, želja po učenju in spoznavanju novega kliče izvajalce tovrstnih dejavnosti tudi ven, v manjše kraje. S ciljem, da bi dostopnost vseživljenjskega učenja približali prebivalcem Kostanjevice, smo v projektu CVŽU Posavje v sodelovanju s partnersko organizacijo Valvasorjeva knjižnica Krško v njeni enoti v Kostanjevici na Krki leta 2008 odprli Točko vseživljenjskega učenja. Temeljni cilj projekta Center vseživljenjskega učenja Posavje je seznaniti z možnostmi in zagotoviti dostop do vseživljenjskega izobraževanja čim večjemu številu prebivalcev. V Kostanjevici na Krki pred letom 2008 organiziranega vseživljenjskega učenja skoraj ni bilo. Znanja željni prebivalci so na tečaje, delavnice in krožke hodili v Krško ali Novo mesto.

V prvem letu smo točko opremili z gradivi za samostojno učenje, ki so omogočala zainteresiranim prebivalcem učenje s pomočjo računalnika in jih v sodelovanju s knjižnico obveščali o novih možnostih v

Ljudska univerza Krško.

Delavnica pletenja košar in opletanja steklenic na TVŽU Kostanjevica na Krki.

njihovem kraju. V letu 2009 smo začeli s prvimi krožki, delavnicami in predavanji: Z gibanjem do zdravja, delavnica ročnih del, predavanje o dnevnih centrih za starejše, Mala šola računalništva za babice in dedke ter številnimi drugimi. Že v prvem letu delovanja je točko obiskalo 595 udeležencev vseživljenjskega učenja.

V letu 2010 smo spodbujeni z dobrimi rezultati preteklega leta nadaljevali z delom. Nove domiselno izbrane vsebine so na točko pripeljale 766 udeležencev izobraževanja. V letu 2011 se je obisk še povečal na 857 udeležencev v vseživljenjskem učenju in tudi v letu 2012 je več kot odličen.

Z dejavnostjo nagovarjamo predvsem tiste, ki nimajo toliko možnosti za učenje in druženje, ter vabimo one, ki so že nekoliko starejši in so se umaknili od aktivnega življenja, a bi se še želeli kaj naučiti ter deliti svoje znanje in kar je zelo pomembno, se aktivno družiti, biti del živahnejšega življenja. Dejavnost na točki oblikujemo v dveh smereh: v knjižnici se odvijajo delavnice, s katerimi želimo udeležence spodbuditi k aktivnemu vseživljenjskemu učenju in ustvarjanju, organiziramo pa tudi predavanja o temah, povezanih z različnimi področji vsakdanjega življenja. Predvsem poudarjamo socialno vlogo naših aktivnosti: vedno se lahko nekaj novega naučimo in tako kvalitetno osmislimo dan. Seznam dogodkov je zelo pisan: ustvarjanje z glino, predavanja o zdravem življenju, vrtnarstvu, okolju, astrologiji, vzgoji, prehrani, starih običajih, tečaj angleškega jezika, pletenje košar iz šibja, skupno druženje na pohodih po okolici ...

Od začetka delovanja Točke vseživljenjskega učenja do aprila 2012 v Kostanjevici na Krki beležimo 2.557

udeležencev v vseživljenjskem učenju. Odličen uspeh za občino, ki šteje 2.450 prebivalcev!

Številke pripovedujejo, da je projekt uspešen. A da je resnično smiseln in dosega svoj namen, dokazuje pozitivno vzdušje med udeleženci, njihova zvesta prisotnost ter nešteto prijaznih, spodbudnih besed, ki spremljajo ustvarjalna in prijetna druženja.

Na Ljudski univerzi Krško, kjer vodimo projekt *Center vseživljenjskega učenja*, smo na rezultate, dosežene na Točki vseživljenjskega učenja Kostanjevica na Krki izjemno ponosni. Rezultati, ki smo jih v sodelovanju s partnersko

organizacijo dosegli, daleč presegajo naša pričakovanja in so zgovoren dokaz temu, kako nujno je vseživljenjsko učenje približati ljudem tam, kjer za to nimajo veliko možnosti. In s ponosom lahko trdimo, da smo s Točko vseživljenjskega učenja v Kostanjevici na Krki pomembno prispevali k drugačnemu utripu življenja v občini.

Za tako majhno občino kot je Kostanjevica na Krki in za njene prebivalce, je Točka vseživljenjskega učenja postala nepogrešljiva. Enota Valvasorjeve knjižnice Krško in s tem Točka vseživljenjskega učenja sta postali prostor, kjer se zbirajo vedoželjni ljudje, ki iz leta v leto nestrpno pričakujejo novih znanj in priložnosti za druženje.

Želimo si, da bi lahko tako dobro sodelovanje z našo partnersko organizacijo nadaljevali predvsem zaradi ljudi, ki so Točko vseživljenjskega učenja v letih delovanja projekta sprejeli kot stalnico dogajanja v njihovi občini.

*Pripravile: Nataša Kršak, Alenka Žugič Jakovina
in Mateja Raušl*

»Z veseljem ugotavljam, da je Ljudska univerza Krško, s poslanstvom izobraževanja odraslih, v občini Kostanjevica na Krki prinesla v kraj veliko zadovoljstva. Rezultati se kažejo v številkah obiskov za posamezne krožke in delavnice, velik odmev pa imajo tudi predstavitve programov in zaključne razstave izdelkov, ki nastajajo na točki vseživljenjskega učenja.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem Ljudski univerzi Krško in Valvasorjevi knjižnici Krško, ki sta v našem kraju spodbudili zanimanje za izobraževanje med našimi občani.

Še naprej si želimo tako dobrega sodelovanja.«

Župan Občine Kostanjevica na Krki, Mojmir Pustoslemšek

Ljudska univerza Krško is a founder of Lifelong learning centre Posavje. Since 2005 we offer residents of Posavje free information, advice and the opportunity to be involved in various forms of lifelong learning.

Advisory centre Posavje operates within Lifelong learning centre Posavje, where adults are informed and advised on education and employment activities are performed. Advisory activities are offered in Ljudska univerza Krško every day and twice a month in the library in Brežice and Sevnica.

Four centres of lifelong learning are very successful in comprising inhabitants into various informal forms of education. Workshops, clubs, courses and lectures are visited by more than 3000 residents of our region throughout the year.

In the centre for independent learning adults learn foreign languages, typewriting and computer skills. The mobile classroom for independent learning is used for teaching vulnerable target groups that are more difficult to attend other organized forms of learning.

We promote Lifelong learning centre Posavje on the web portal, where current events are published.

Adult education is also carried out in Kostanjevica na Krki, which is one of the municipalities in Posavje. The town itself is the smallest and one of the oldest Slovenian towns. 2500 inhabitants live in the municipality of Kostanjevica na Krki.

Point for lifelong learning Kostanjevica na Krki, which was established in 2008 in the project called Lifelong Learning Center Posavje, takes an active part in the unit of Valvasor Library in Kostanjevica na Krki. There was no lifelong learning organized before 2008 in Kostanjevica na Krki. The inhabitants eager for knowledge visited courses, workshops and clubs in Krško and Novo Mesto.

In 2009 we started with the first clubs, workshops and lectures: With the movement to health, a handiwork workshop, lectures about day's centres for the elderly, computer course for grandmothers and grandfathers, and many others. In the first year of operation, the point was visited by 595 participants of lifelong learning.

Encouraged by the good results of the previous year we continued working in 2010. The new thoughtfully selected contents attracted 766 participants in the education. In 2011 the number of participants increased to 857 in lifelong learning and in 2012 it is more than excellent.

From the beginning of Point of lifelong learning till April 2012 there were 2557 participants in Kostanjevica na Krki and that is great success for the municipality, which has 2450 inhabitants.

In Ljudska univerza Krško, where the project Lifelong Learning Center takes an active part, we are proud of the results achieved at Point of lifelong learning in Kostanjevica na Krki.

Point of lifelong learning has become indispensable for such a small municipality like Kostanjevica na Krki and its people. The unit of Valvasor Library Krško, as well as Point of lifelong learning have become a place where curious people gather, who from year to year eagerly expect new knowledge and opportunities for socializing.

We wish to continue a good cooperation with our partner organization, mainly due to people who have accepted Point of lifelong learning as a continuity of the events in their municipality.

Osebna izkaznica

Nosilec:

UPI – Ljudska univerza Žalec

Ulica Ivanke Uranjek 6

3310 Žalec

Tel.: +386 3/713 35 65

E-pošta: isio@upi.si

Spletna stran: www.upi.si, www.cvzu-savinjska.si

Partnerji:

Ljudska univerza Celje

Cankarjeva ulica 1

3000 Celje

Tel.: 03/428 67 50

info@lu-celje.si

Ljudska univerza Rogaška Slatina

Celjska cesta 3a

3250 Rogaška Slatina

Tel.: 03/818 24 40

info@lu-rogaska.si

Medobčinska splošna knjižnica Žalec

Aškerčeva 9a

3310 Žalec

Tel.: 03/712 12 52

skzal@zal.sik.si

RACIO – Družba za razvoj človeškega kapitala

Kersnikova ulica 19

3000 Celje

Tel.: 03/428 50 60

info@racio.si

Razvojna agencija Savinja

Ulica heroja Staneta 3

3310 Žalec

Tel.: 03/713 68 60

ra.savinja@ra.savinja.si

Razvojna agencija Sotla

Aškerčev trg 24

3240 Šmarje pri Jelšah

Tel.: 03/817 18 60

rasotla@siol.net

Šolski center Slovenske Konjice – Zreče

Tattenbachova 2a

3210 Slovenske Konjice

Tel.: 03/757 18 00

info-scsk@guest.arnes.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Žalec, Ulica Ivanke Uranjek 6, 3310 Žalec

Dislokacije: Ljudska univerza Celje, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje, Šolski center Slovenske Konjice – Zreče, Ljudska univerza Rogaška Slatina, Ljudska univerza Rogaška Slatina Šmarje pri Jelšah, ŠC Slovenske Konjice – Zreče, Izobraževanje odraslih – enota Laško

Točke VŽU: Kozje, Rogaška Slatina, Šmarje pri Jelšah, Šentjur, Medobčinska splošna knjižnica Žalec, Občinska knjižnica Polzela, Občinska knjižnica Braslovče, Krajevna knjižnica Liboje, Razvojna agencija Savinja Žalec, Zreče, Slovenske Konjice, Laško, Vojnik, Dobrna, Zaporci Celje, Ljudska univerza Celje, Ljudska univerza Žalec, Občinska knjižnica Vransko

Nosilec: UPI – ljudska univerza Žalec je javni zavod za izobraževanje odraslih in mladine v Spodnji Savinjski dolini in širše v celotni savinjski regiji. V okviru svoje osnovne dejavnosti razvijamo in izvajamo različne formalne in neformalne oblike učenja tako za pridobitev izobrazbe kot za poklicno in osebno rast ter za razvoj posameznika.

Prebivalcem regije ponujamo brezplačne storitve svetovanja v izobraževanju odraslih ter na področju poklicnega svetovanja, proučujemo in analiziramo izobraževalne potrebe lokalnega okolja ter sodelujemo z različnimi institucijami in podjetji pri načrtovanju in razvoju človeških virov v regiji. Od leta 2005 dalje smo nosilci projekta Center vseživljenjskega učenja Savinjska (CVŽU Savinjska), s katerim ponujamo številne brezplačne dejavnosti, ki prispevajo k dvigu izobrazbene ravni ter k osebni rasti in razvoju prebivalcev naše regije. Skupaj s partnerji nudimo številne izobraževalne in svetovalne storitve, ki gradijo regijo z boljšim znanjem, veščinami, kompetencami in spretnostmi.

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev v TVŽU: **2.204**

Število svetovancev v ISIO: **9.603**

V okviru dejavnosti **informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih (ISIO)** v Svetovalnem središču Žalec na sedežu (UPI – ljudska univerza Žalec) in na šestih različnih lokacijah v Celju, Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Slovenskih Konjicah in Laškem pomagamo odraslim pri odločitvah za izobraževanje in učenje, med potekom izobraževanja ali ob njegovem dokončanju. Svetovancem – v štirih letih delovanja jih je bilo več kot 8.000 – ponujamo možnost individualnega svetovalnega razgovora o njihovi nadaljnji izobraževalni poti ter poklicnih in izobraževalnih možnostih.

Na 18 lokacijah v savinjski regiji, na t. i. **točkah vseživljenjskega učenja (TVŽU)**, obiskovalcem omogočamo brezplačno pridobivanje številnih novih znanj ali obnovitev tega, kar so se že naučili. Ob podpori IKT in mentorja, ki pomaga pri izbiri primerne programa za samostojno učenje, se lahko učijo tujih jezikov, računalništva, brskanja po spletu in še česa. Na točkah organiziramo tudi krajše brezplačne delavnice, predavanja in druge izobraževalne oblike. Do konca leta 2011 je naše točke obiskalo več kot 1.880 udeležencev, ki so opravili skupno več kot 5.760 ur samostojnega učenja.

V okviru projekta dejavnost **Centra za informiranje in poklicno svetovanje** nadgrajujemo s predstavitvami zanimivih, aktualnih in manj znanih poklicev ter promoviramo pomen poklicne orientacije oziroma poklicnega usmerjanja med ravnatelji, svetovalnimi delavci na šolah ter v javnosti nasploh. Kot posebnost našega CVŽU Savinjska gotovo lahko izpostavimo

kariernice, ki so namenjene dijakom srednjih šol in iskalcem prve zaposlitve pri načrtovanju in uresničevanju njihove poklicne kariere. Z njimi premoščamo težave, s katerimi se sooča precej mladih ob vstopu na trg dela po koncu šolanja, in jim tako pomagamo pri načrtovanju in uresničevanju njihove poklicne poti tako doma kot v tujini. V kariernicah smo do sedaj pomagali približno 160 posameznikom.

V naš projekt smo vključili tudi **borzo znanja**, ki omogoča izmenjavo najrazličnejših znanj, spretnosti in veščin; tu lahko udeleženci dobijo brezplačne in najaktualnejše informacije o ponudbi in povpraševanju po najrazličnejših znanjih. Sicer pa v projektu izvajamo še številne **motivacijske delavnice za spodbujanje e-učenja**, s katerimi ljudi spodbujamo in jih učimo, kako si lahko s podporo IKT in različnih sodobnih elektronskih gradiv olajšajo pot do znanja, organiziramo

Okrogla miza o prostovoljstvu – junij 2011.

Utrinek z usposabljanja udeležencev CVŽU.

pa tudi *krajše in aktualne izobraževalne oblike*, ki so za obiskovalce posamezne TVŽU še posebej zanimive in s katerimi jih spodbujamo k razmišljanju o npr. zdravem načinu življenja, značilnostih domačega kraja ... Omeniti velja še **podjetniške delavnice** ter podjetniško svetovanje in usposabljanje, kjer jih usmerjamo na (potencialne) samostojne podjetnike ter na dvig njihovih poslovnih in podjetniških kompetenc. V štirih letih delovanja smo izvedli 39 delavnic za 820 udeležencev.

Kako v CVŽU Savinjska skrbimo za kakovost svojih storitev?

H kakovosti smo se na UPI – ljudski univerzi Žalec zavezali že leta 1999, ko smo sprejeli odločitev o uvajanju sistematičnega spremljanja ter nadgrajevanja kakovosti pri organizaciji našega dela in izvajanju naših programov. K tej odločitvi nas je spodbudila želja in usmerjenost k skrbi za zadovoljstvo naših uporabnikov, tako individualnih udeležencev kot tudi institucij in podjetij v lokalnem okolju in širše, s katerimi sodelujemo in se povezujemo pri delu. Kakovost je namreč ena ključnih vrednot UPI – ljudske univerze Žalec, zato smo jo kot nosilci projekta CVŽU Savinjska prenesli tudi na vse naše dejavnosti in aktivnosti, ki jih izvajamo v projektu. Kakovost zagotavljamo na različne načine: z zavezanostjo k nenehnim izboljšavam in razvoju, s skrbjo za stalen profesionalni razvoj sodelavcev v projektu, osredotočenostjo na naše uporabnike, prijaznimi medsebojnimi odnosi ter ne nazadnje s tem, da ostajamo zvesti našemu sloganu, s katerim smo prepoznavni kot »Šola prijaznih ljudi«. Le-tega uresničujemo z majhnimi pozornostmi do

naših udeležencev in svetovancev, izmed katerih bi posebej izpostavili našo posebnost – podelitev **Oskarja za učenje**.

Od uvedbe sistema kakovosti po standardih ISO v letu 2000 dalje – smo nosilci certifikata ISO 9001:2008 – nenehno skrbimo za vsestranski razvoj in napredek svojega dela in zaposlenih, predvsem z namenom, da bi našim uporabnikom zagotavljali le najboljše. V okviru svetovalne dejavnosti, ki predstavlja osrednjo aktivnost v CVŽU Savinjska, smo v letu 2009 uvedli **Model presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih**. Gre za celostni model presojanja in razvijanja

kakovosti, ki med drugim vključuje poglobljeno samoevalvacijo določenih kazalnikov ter izdelavo samoevalvacijskega poročila. Na podlagi ugotovitev in zastavljenih ciljev sprejemamo letni akcijski načrt izboljšav. Svetovalci nato v skladu s tem načrtom vsako leto izpeljujemo konkretne aktivnosti. V letu 2011 smo se v Svetovalnem središču Žalec na povabilo Andragoškega centra Slovenije, ki v zadnjih dveh letih razvija **metodo kolegialnega presojanja (peer review)** za uporabo v svetovalnih središčih, dodatno vključili v mednarodni projekt Leonardo da Vinci *EuroPeerGuid*, v okviru katerega je bilo maja 2012 presojano tudi naše svetovalno središče.

Skrb za profesionalni razvoj in vpeljevanje novih pristopov uresničujemo **s stalnim usposabljanjem vseh, ki delujemo v CVŽU timu**. Verjamemo namreč, da so ključni dejavnik kakovostnega delovanja CVŽU prav ljudje, zato je posebna skrb namenjena ustrezni strokovni usposobljenosti vseh, ki se vključujejo v delo CVŽU Savinjska. Zavedamo se, da moramo zaposleni, ki smo na voljo na TVŽU in na lokacijah ISIO – upoštevajoč tako ciljne skupine kot številne dejavnosti, ki jih zajemamo v projektu – združevati različna znanja, veščine in komunikacijske spretnosti, saj nastopamo v vlogi svetovalca, spodbujevalca, informatorja, mentorja številnim občanom, ki iščejo in potrebujejo naše celovite storitve. Usposabljanje sodelavcev poteka v treh oblikah. Prva oblika so strokovna srečanja v partnerskem omrežju, na katerih imajo sodelavci priložnost izmenjavati izkušnje, dobre prakse, aktualne informacije ipd. Druga oblika je organizirano in usmerjeno usposabljanje, ki se ga udeležujejo predstavniki vseh partnerskih organizacij. Vsebina usposabljanj se prilagaja izkazanim potrebam in interesom partnerskega omrežja. Tretja oblika

so usposabljanja Andragoškega centra Slovenije na področju informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih, ki se ga udeležujejo svetovalci, ki delujejo v dejavnosti ISIO.

Rezultat kakovostnega dela v našem CVŽU so gotovo tudi uspešne življenjske zgodbe ljudi, ki jih skupaj s partnerskimi organizacijami odkrivamo skozi podeljevanje t. i. **Oskarja za učenje**. Oskar za učenje je priznanje, ki ga že od leta 2008 dalje vsako leto podeljujemo prizadevnim posameznikom za posebne učne dosežke v okviru organiziranega samostojnega učenja, torej vsem tistim, ki skupaj z nami pridobivajo nova ali poglobljajo že usvojena znanja in so lahko s svojim primerom vztrajnosti, poguma in volje za učenje spodbuda vsem, da odkrijejo priložnosti in prednosti, ki jih ponuja CVŽU Savinjska. Na takšen način smo širšo javnost opozorili tudi na zgodbo Mirice Vasle, dobitnice priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja za leto 2011. V maju 2012 smo Oskarja za učenje podelili petič, tokrat udeležencu izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami, ki se na svoji izobraževalni poti srečuje še z zdravstvenimi ovirami, pa kljub temu

in ob pomoči naših svetovalcev vztrajno stopa po načrtani učni poti.

Zavedamo se, da bomo kakovost svojega dela dosegali le z dobrim sodelovanjem vseh, ki so kakorkoli vpeti v delovanje CVŽU Savinjska, in sicer tako, da bomo sistematično, nepristransko in metodološko utemeljeno spremljali, kako potekajo naše dejavnosti, kakšne rezultate dosegamo in kakšni so učinki našega dela. Tako pridobljene ugotovitve presojava z vidika zastavljenih standardov kakovosti, v primerjavi z dosežki drugih v Sloveniji in tudi v primerjavi z mednarodno opredeljenimi standardi kakovosti. Kakovost je postala del našega vsakdana, neločljivi del naših aktivnosti in ne nazadnje naša zaveza: mi o kakovosti ne samo govorimo, mi kakovost živimo. V tem duhu se trudimo v naši regiji širiti idejo vseživljenjskega učenja in uspešne zgodbe naših udeležencev, njihove zahvale in izrečene pohvale, ki jih prejemo, nam govorijo, da je naš trud opažen in sprejet pri ljudeh, ki skozi projekt CVŽU Savinjska prejmejo spodbude in možnosti za rast svoje osebnosti in s tem priložnosti za lepše življenje.

Pripravila: Mihaela Anclin in Stane Žlof

»Nekatere je mati narava obdarila, da z malo truda dosežajo odlične rezultate. Vedno sem jih občudoval. Jaz sem moral vložiti veliko, če sem želel veliko dobiti nazaj. Seveda pa mi brez pomoči to ne bi uspelo.«

Iv Golčer, dobitnik Oskarja za učenje 2012

Adult Education Centre Žalec (UPI – ljudska univerza Žalec) is a public, non-profit institution for education and training of adults. It was founded by the local community Žalec in June 1975 and is the largest AEC in Savinjska region. It's main fields of activities are: formal education programmes for adults at all levels, general (non-formal and informal) education programmes, guidance and counselling services and project activities.

Since 2008 UPI Žalec has been coordinating the ESF funded project *Lifelong Learning Centre Savinjska* (CVŽU Savinjska). The main activities of the project are: Local Guidance Centre for Adult Education (ISIO), Lifelong Learning Points (TVŽU), Vocational Information and Counselling Centre (CIPS), Knowledge Exchange, Career planning workshops, Motivation workshops for stimulating e-learning, Active citizenship workshops, and Entrepreneurial workshops and programmes.

Within UPI Žalec, and thus the project CVŽU Savinjska as well, we put a special emphasis on quality assurance and have a very well defined quality management system: a certificate for a quality management system according to ISO 9001:2008 standard, self-evaluation model developed by the SIAE (A Model for Assessing and Developing Quality in Guidance Centres), and we are included in Leonardo da Vinci project *EuroPeerGuid*. Last but not least, the slogan of UPI Žalec "*Šola prijaznih ljudi*" presents our centre as participants' friendly adult education centre, which means that our first priority is the well-being of our participants and clients, including their contentment and satisfaction with our educational, counselling services and professional approach.

CENTER

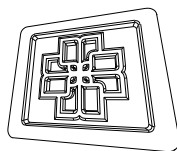
VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA LUR

www.cvzu-lur.si

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA LJUBLJANSKE URBANE REGIJE

Osebnostna izkaznica

Nosilec:

Svetovalno središče Ljubljana

cdi univerzum

Grošljeva ulica 4

1000 Ljubljana

Tel.: +386 1/510 22 70

E-pošta: svetovalno.sredisce@cdi-univerzum.si

Spletna stran: <http://isio.acs.si/sredisca/ljubljana/>

Partnerji:

Glotta Nova d.o.o

Poljanska cesta 95

1000 Ljubljana

Tel.: 01/520 06 70

info@glottanova.si

Zavod Mladinsko informativno

svetovalno središče Slovenije

Kunaverjeva 2

1000 Ljubljana

Tel.: 01/510 16 75

misss@guest.arnes.si

Mestna knjižnica Ljubljana

Kersnikova 2

1000 Ljubljana

Tel.: 01/600 13 00

info@mklj.si

Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje

Novi trg 43a

1241 Kamnik

Tel.: 01/831 74 44

tajnistvo@cirius-kamnik.si

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Poljanska cesta 6

1000 Ljubljana

Tel.: 01/433 20 90

univerza-3@guest.arnes.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Ljubljana, Grošljeva ulica 4, Ljubljana

Dislokacije: Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije, Center za permanentno izobraževanje Cene Štupar, Knjižnica Domžale, Knjižnica Kamnik, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica Grosuplje

Točke vseživljenjskega učenja: Društvo bolnikov z osteoporozo Ljubljana, Mestna zveza upokojencev Ljubljana – Dnevni center, Kmetijska zadruge Medvode, Kulturno društvo Fran Govekar IG, Krajevna knjižnica dr. Marje Boršnik v Borovnici, MKL Knjižnica Bežigrad, MKL Knjižnica Šiška, MKL KOŽ – Enota Rudnik, Knjižnica Jožeta Mazovca, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Matična knjižnica Kamnik, Knjižnica Domžale, Knjižnica Litija, MISSS Ljubljana, Glotta Nova, Cirius Kamnik

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev v TVŽU: **42.077**

Število svetovancev v ISIO: **7.163**

Center za dopisno izobraževanje Univerzum je leta 2004 kandidiral na razpis Ministrstva za šolstvo in šport za vzpostavitev svetovalnega središča za informiranje in izobraževanje odraslih. Na razpisu je bil CDI Univerzum izbran za vzpostavitev regijskega svetovalnega središča ljubljanske urbane regije. Zatem so se trije organizatorji usposabljali na Andragoškem centru Slovenije, skupaj z organizatorji iz še štirih regijskih središč. Svetovalno središče je svoja vrata uradno odprlo v maju 2005.

Leta 2008 je MŠŠ pripravilo razpis za Centre vseživljenjskega učenja, v sklopu le-teh so bila tudi svetovalna središča. Na razpisu je CDI Univerzum kandidiral skupaj s petimi partnerji in bil izbran. Tako poteka od leta 2008 do 2013 projekt, v katerem so združene točke vseživljenjskega učenja ter svetovalno središče za informiranje in svetovanje odraslim. Točk vseživljenjskega učenja je 16, svetovalno središče pa deluje poleg sedeža še na 6 dislokacijah v regiji. Dve dislokaciji sta v Ljubljani, ostale pa so locirane v Kamniku, Domžalah, Grosupljem in Vrhniki.

Center vseživljenjskega učenja ljubljanske urbane regije na svojih točkah v Ljubljani in v drugih krajih po regiji prinaša osvežitev lokalnemu prebivalstvu s ponudbo brezplačnih tečajev in delavnic. Na točkah se izvajajo mnoge dejavnosti, največ pa je povpraševanja in zato tudi izvajanja računalniškega opismenjanja in jezikovnih tečajev. Ne manjka pa tudi likovnih delavnic, digitalne fotografije, predavanj in drugih dejavnosti. Posebno vlogo imajo mentorji, ki interesentom individualno pomagajo pri učenju. Na točke vseživljenjskega učenja prihajajo v veliki meri upokojeanci pa tudi brezposelni. Ne manjka pa tudi drugih starostnih kategorij prebivalstva, posebej upokojeancev. Točke vseživljenjskega učenja so postale dragocen pripomoček v učenju in izobraževanju ljudem, ki si težko privoščijo plačevanje tečajev in izobraževalnih dejavnosti. Zato bi bilo logično, da se dejavnost nadaljuje tudi v prihodnji časovni projekciji.

CDI Univerzum, ki vodi projekt, ima dolgoletno tradicijo. Pričela je z izobraževanjem odraslih in to delo opravlja še danes. Posveča se formalnemu, neformalnemu izobraževanju ter projektom, ki poleg Centra vseživljenjskega učenja nudijo pomoč in podporo prebi-

valstvu ljubljanske urbane regije pri uresničevanju njihovih izobraževalnih ciljev.

Partnerji svetovalnega središča

Svetovalno središče Ljubljana je že od vsega začetka v svojo dejavnost vključevalo tudi partnerje.

Partnerstvo poteka na treh nivojih:

1. Svetovalno središče deluje v **mreži svetovalnih središč** Slovenije. V mrežo je vključenih 14 središč. Med seboj si izmenjujejo informacije, izkušnje, sodelujejo pri skupnih projektih (Kakovost svetovalnih središč, Kolegialno presojanje, Svetovanje na delovnem mestu ...) pod strokovnim vodstvom Andragoškega centra Slovenije. Mreža svetovalnih središč zagotavlja strokovno rast, s skupnimi akcijami, kot so npr. *Dnevi svetovalnih središč*, pa skrbijo za promocijo. S primeri dobre prakse se drug od drugega učijo in delajo na skupnem napredku. Sodelovanje je tako tesno, da se lahko kadarkoli obrnejo drug k drugemu po nasvet in pomoč.
2. Svetovalno središče v regiji vzpostavlja partnersko sodelovanje z različnimi organizacijami, ker želi:
 - povečati dostopnost svetovalne pomoči vsemu prebivalstvu v regiji,
 - povečati dostopnost do vseživljenjskega učenja,
 - prispevati k izenačenju možnosti za različne skupine odraslih,

Udeleženci jezikovne delavnice.

Strateški partnerji sodelujejo pri načrtovanju dejavnosti CVŽU in Svetovalnega središča.

- zagotavljati kakovost svetovalnih storitev,
- zagotavljati komplementarno dopolnjevanje dela različnih ustanov na področju svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih,
- vplivati na promocijo in razvoj izobraževanja odraslih v svojem okolju.

Zato v svetovalno omrežje povezuje strateške in strokovne partnerje.

Strateški partnerji svetovalnega središča Ljubljana so Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport iz oddelka za izobraževanje odraslih, saj je Univerzum ustanovljen z vladnim odlokom. Zatem so strateški partnerji Mestna občina Ljubljana, Zavod za zaposlovanje – OE Ljubljana, Center za socialno delo Ljubljana – Šiška, Obrtno podjetniška zbornica Ljubljana – Vič, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – enota Ljubljana.

Sodelovanje strateških partnerjev je za svetovalno središče zelo pomembno. Nudijo namreč povratne informacije glede preteklega dela, pomagajo pri razmišljanju in odločitvah o prihodnji usmerjenosti svetovalnega središča ter odpirajo vrata do posameznih ciljnih skupin. Poleg tega so pomemben vir informacij za delo svetovalnega središča.

S posameznimi strateškimi partnerji se svetovalno središče dogovarja o konkretnem sodelovanju pri svetovanju posameznim skupinam, npr. brezposelnim na Zavodu za zaposlovanje, sodeluje v timski obravnavi v Centru socialnega dela ter se skupaj z njimi izobražuje. Pripravljeni so še drugi načini sodelovanja.

Strateški partnerji so dragoceni za razvoj in načrtovanje aktivnosti v svetovalnem središču.

Strokovni partnerji svetovalnega središča so organizacije, ki v regiji svetujejo, izobražujejo, posredujejo delo, so dejavni na kulturnem področju ...

Najprej je potrebno povedati, da so strokovni partnerji iz manjših organizacij. Srednje šole se za enkrat niso želele vključiti med strokovne partnerje, čeprav z nekaterimi šolami svetovalno središče že sodeluje pri svetovanju in usmerjenju dijakov in odraslih.

Partnerjev je 19, vendar je intenzivnost vključenih zelo različna. Nekatero organizacijo se skoraj ne odzovejo na vabila, druge sodelujejo le občasno, nekatere redno.

Sodelovanje poteka najprej na področju promocije. Ob skupnih dogodkih kot so Dnevi svetovalnih središč, Teden vseživljenjskega učenja itd. svetovalno središče organizira dogodek, kateremu se pridružijo partnerji s svojim promocijskim materialom. Nekateri se udeležijo dogodka in skupaj s svetovalnim središčem promovirajo izobraževanje in učenje. S posameznimi partnerji si izmenjujejo različne podatke o možnostih učenja in izobraževanja. Nekateri sodelujejo na posvetih, ki jih organizira svetovalno središče. S posameznimi institucijami pa sodelujejo na naslednje načine:

- vzpostavitev mreže – skupaj vzpostavljajo mrežo izobraževalne ponudbe,
- obveščanje – skrb za medsebojno obveščanje o dogodkih, izobraževalnih programih, terminih, aktualnih razpisih ter
- preverjanje možnosti dodatnega sodelovanja.

S tremi partnerji je svetovalno središče opravilo temeljito analizo o možnostih sodelovanja na področju svetovanja in neformalnega izobraževanja. Pripravili

so celosten pristop do svetovancev glede integracije starejših, migrantov in osipnikov. Na teh področjih bo sodelovanje in delovanje poglobljeno in usklajeno. Postavljeni so cilji, metode, vsebine in poti sodelovanja. Sedaj se pripravlja še temeljit pogovor in sprejem koncepta dela.

Delo s partnerji je zahtevno in zahteva veliko energije in časa. Šele v zadnjem času se vsi sodelujoči zavedamo, kako je potrebno mreženje in sodelovanje na vseh področjih dela.

Pripravil: Albert Štrancar

Center za dopisno izobraževanje Univerzum, (CDI Univerzum) is educational organization for adults since 1957. Through the history, it was concentrated on formal and informal education as well as publishing books, including cooperation in Slovenia and even abroad. In 2008 we applied for a call of Lifelong learning centres along with other five partners and since then we are leading the project which concentrates on free learning, counselling and other information for adults, especially for vulnerable groups. Guidance centre of Ljubljana is also working within the project – advising and informing about the possibilities of learning and education, free of cost. Altogether there are 14 guidance centres included within the network. The network which is directed by the Adult Education Centre of Slovenia is important for the development monitoring and quality work. Beside the network, the Guidance centre has also established strategic and professional partnerships. Its purpose is to increase public access to the guidance assistance to all populations in the region, providing quality counselling services as well as to complement the work of various institutions in the field. The strategic partners are organizations who cooperate on issues of regional development and have an impact on educational policy and reaching the vulnerable target groups. Those organizations deal with consulting services, adult education, employment and learning.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SAŠA

Center vseživljenjskega učenja SAŠA

Osebna izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Velenje

Titov trg 2
3320 Velenje
Tel.: +386 3/898 54 50
E-pošta: info@lu-velenje.si
Spletna stran: www.vzu.si

Partnerja:

Invel d. o. o.

Trg mladosti 6
3320 Velenje
Tel.: 03/586 89 98, 03/587 40 42
info@invel.si

Knjižnica Velenje

Šaleška 21
3320 Velenje
Tel.: 03/898 25 50
tajnistvo@vel.sik.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Velenje, Titov trg 2, Velenje

Dislokaciji: Jakijeva hiša Nazarje, Občina Šoštanj

Točke VŽU: Knjižnica Velenje INVEL Velenje, Jakijeva hiša Nazarje, Občina Šoštanj

Kotički CIPS: Jakijeva hiša Nazarje, Občina Šoštanj

Mobilna učilnica za samostojno učenje

Središče za samostojno učenje: Jakijeva hiša Nazarje, Občina Šoštanj

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **5.931**

Število svetovancev v ISIO: **3.865**

Ljudska univerza Velenje je nosilka Centra vseživljenjskega učenja SAŠA, v katerem skupaj še z dvema partnerjema nudimo brezplačno informiranje in svetovanje ter z odprtim učnim okoljem povečujemo možnosti posameznikov za osebni napredek in razvoj tako na osebnem kot poslovnem področju. V okviru CVŽU

SAŠA krepimo partnersko mrežo in paleto različnih lokalnih aktivnosti, širimo baze podatkov in prek Točk VŽU krepimo lokalno in regionalno prepoznavnost našega Centra vseživljenjskega učenja.

V okviru CVŽU SAŠA delujejo štiri Točke vseživljenjskega učenja (Nazarje, Šoštanj in dve v Velenju). Na

omenjenih Točkah VŽU se dvakrat mesečno odvijajo različna predavanja, delavnice, predstavitve, svetovanja, informiranje, učna pomoč, dostop do računalnikov in svetovnega spleta, različne oblike e-učenja in brezplačno učenje v Središčih za samostojno učenje. Uspešno deluje tudi mobilna učilnica za samostojno učenje, v okviru katere enkrat mesečno odnesemo gradivo za samostojno učenje v oddaljene kraje Zgoranje Savinjske doline in z njimi približamo možnosti učenja tamkajšnjim prebivalcem.

Gradimo mostove med ljudmi – povezovanje ranljivih ciljnih skupin

Ideja o učenju skozi vse življenje, ne glede na leta, nas je vodila, da smo aktivno pričeli s spodbujanjem starejših občanov in občank v izobraževanje. V različne oblike učenja, v tiste, ki jih zanimajo in jim vračajo veselje in energijo, pa tudi tiste, ki jim omogočajo biti v koraku s časom in sodobno tehnologijo. Predvsem v slednje, v računalniško izobraževanje in usposabljanje, ki bi jim prineslo uporabna znanja, jim odprlo vrata v svet in omogočalo brezplačno komunikacijo z drugimi. Pomembno je, da je bilo to izobraževanje za udeležence brezplačno, saj ga je financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, zato bi bila resnična škoda, če se ga ne bi udeležili v večjem številu. V letu 2010/2011 smo aktivno pričeli s predstavitvami vseh možnosti izobraževanja na občnih zborih upokojencev v občini Velenje. Udeležili smo se več občnih zborov društev upokojencev po posameznih društvih v krajevnih skupnostih. Največje je bilo srečanje upokojencev, nekoč zaposlenih v Gorenju, ki se ga je udeležilo preko 400 članov. Predstavili smo jim CVŽU SAŠA ter vse možnosti brezplačnega učenja in svetovanja. V obeh letih se je izobraževanja udeležilo veliko udeležencev, starih nad 50 let pa vse do 84 let. Toliko je bil star najstarejši udeleženec v programu in je še vedno aktiven. V tem letu promocija ni bila potrebna, saj se je dober glas širil od ljudi do ljudi, ki so sami prihajali po nasvet ter se vpisovali v izobraževanje. Vsem udeležencem je bila skupna želja

po novem znanju, iskrena hvaležnost, prijaznost, drugačen pogled na svet, veliko življenjskih izkušenj, ki so jih prenašali drug na drugega, pomoč drugemu pri učenju, pa tudi želja po druženju in navezovanju stikov. Predavatelji v skupinah so v delo vložili veliko truda, saj so bile skupine po znanju heterogene, pri posameznikih je bila različna hitrost sprejemanja novega znanja, vendar so vsi izražali navdušenje nad poučevanjem v takšnih skupinah, predvsem pa nad ljudmi, ki so jim vračali energijo in iskreno pokazali zadovoljstvo ter zahvalo. Mnogi udeleženci izobraževanja bi z veseljem nadaljevali, če bi imeli to možnost. Na prav poseben način so se učili računalniškega znanja gluhi in naglušni. V sodelovanju z Medobčinskim društvom gluhih in naglušnih Velenje smo pripravili in izvedli skupino izobraževanja za gluhe in naglušne. Med izobraževanjem je bila ves čas z njimi tudi tolmačka slovenskega znakovnega jezika, ki je prevajala znanja v znakovni jezik. Zato je učenje potekalo bolj počasi, prilagojeno njihovim potrebam in željam.

Naš končni cilj je bil povezati med sabo dve ranljivi ciljni skupini, starejše odrasle in gluhe ter naglušne udeležence, ki so se skupaj učili računalniškega znanja. Tako bi gluhi in naglušni s pomočjo računalnika lahko komunicirali z normalno sliščimi, starejši odrasli pa ne bi bili tako osamljeni, saj bi se prek računalnika lahko pogovarjali z gluhi in bi si med sabo pomagali. Predhodno sta se obe skupini naučili uporabljati elektronsko pošto in vsak posameznik je ustvaril svoj elektronski naslov. To idejo smo dokončno uresničili 6. 12. 2011, na Miklavžev dan, ki je udeležence prav

Predstavitve CVŽU, Svetovalnega središča Velenje in ISIO časopisa.

tako simbolično obdaril za sodelovanje in pomoč. Po skupni predstavitvi ideje smo se vsi skupaj družili, se spoznavali, med sabo izmenjali elektronske naslove, malo poklepetali (gluhi s pomočjo tolmačke slovenskega znakovnega jezika) in nazdravili na uspešen zaključek projekta. Zadovoljni, da smo naredili nekaj dobrega drug za drugega. Učenje računalništva je namreč rodilo veliko sadov. Povezalo je med sabo ljudi, ki so velikokrat zaradi svojih različnosti prikrajšani ali

osamljeni. Ne le novo znanje, povezala jih je želja po druženju in prijateljstvu. Zato v CVŽU SAŠA rečemo, da gradimo mostove. Vendar ne železnih, tistih, ki bi povezovala dva oddaljena kraja, temveč takšne, ki zbližujejo ljudi in ki sežejo do srca.

Pripravila: Biserka Plahuta

Utrinek iz aktivnosti na točki CVŽU Nazarje.

»Na tečaju smo se seznanili z osnovnimi računalniškimi orodji. Nekateri so imeli več predhodnega znanja, drugi manj. Skupina je bila majhna in predavateljica je razlike v predznanju upoštevala in predavanja prilagodila tako, da je bolj poglobljeno razložila tisto, kar je komu delalo več težav. Še posebej je upoštevala, da nekateri potrebujejo dodatno pomoč zaradi slabšega razumevanja, hude slabovidnosti, slabših ročnih in drugih spretnosti. V mesecu decembru smo se povezali s skupino starejših odraslih tečajnikov. Tudi ta populacija je imela svoje specifične značilnosti, ki so lahko prednosti in na drugi strani tudi pomanjkljivosti. Ker je december mesec veselih prednovoletnih praznovanj, smo s to skupino tečajnikov skupaj praznovali Miklavževu. Zaposleni na univerzi so nam pripravili skupni prostor, hrano in pijačo ter priložnostna darila. Tečajniki smo se najprej posedli ločeno po skupinah – kasneje pa smo se pomešali in ni bilo več pomembno, iz katere skupine tečajnikov prihajaš. Vzdušje je bilo sproščeno in veselo. Izmenjali smo si elektronske naslove in tako smo se lahko povezali z dopisovanjem prek interneta.«

Vlasta Florjan

The idea of lifelong learning led us to start actively encouraging elderly to re-engage in process of education. We invited them to participate in different forms of learning, in those who they are interested in and bring them joy and energy, as well as in those that allow them to keep up with modern technology. We emphasized the importance of computer training, which could provide them with useful knowledge, open the door to the world and enable free communication with others. Our ultimate goal was to connect two vulnerable target groups, elderly and deaf/hard of hearing, both participants in our computer courses. As a result the deaf and hard of hearing could use a computer to communicate with elderly and elderly would not be so lonely; by using the computer they would be able to communicate with the deaf and help each other. Previously, both groups had learned how to use e-mail and every individual has created an email address. Teaching both groups how to use a computer provided great results. It linked people who are often disadvantaged or lonely because of their disabilities. They were connected by the desire for socializing and the need for friendship. Therefore, we (CVŽU SAŠA) can say that we build bridges. Not the ones made of iron that link two distant places, but bridges that reach from person to person and go to heart.

Center vseživljenjskega učenja Severne Primorske

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SEVERNE PRIMORSKE

Osebnostna izkaznica

Nosilec:

Ljudska univerza Nova Gorica – LUNG

Cankarjeva ulica 8

5000 Nova Gorica

Tel.: +386 5/335 31 00

E-pošta: info@lung.si

Spletna stran: www.lung.si, www.lung.si/cvzu-sp

Partnerji:

Posoški razvojni center

Trg svobode 2

5222 Kobarid

Tel.: 05/384 15 00

info@pososki-rc.si

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

Mestni trg 1

5280 Idrija

Tel.: 05/374 39 13

info@icra.si

Ljudska univerza Ajdovščina

Cesta 5. maja 14

5270 Ajdovščina

Tel.: 05/366 47 50

info@lu-ajdovscina.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Nova Gorica, Cankarjeva 8, Nova Gorica

Dislokacije: Tolmin, Idrija, Šempas in Zapor Nova Gorica

Točke vseživljenjskega učenja: Idrija, Cerknjo, Bovec, Tolmin, Ajdovščina, Vipava, Brda, Kanal, Šempas, Šempeter–Vrtojba, Miren–Kostanjevica, Renče–Vogrsko in Zapor Nova Gorica

Regijski Center za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS): Nova Gorica z informativnim koticom v Idriji

Borza znanja: Nova Gorica

Izobraževanja za Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **3.531**

Število svetovancev v ISIO: **5.886**

Center vseživljenjskega učenja Severne Primorske deluje kot uveljavljena mreža tesno povezanih in sodelujočih središč, dejavnosti centra pa so dostopne in prijazne vsem prebivalcem v regiji. Nosilec projekta je od leta 2005 Ljudska univerza Nova Gorica (LUNG). Izobraževalna ponudba LUNG-a, ki je sestavljena iz petih področij, je zaznamovana s sloganom »**Svetla stran učenja**«. Udeležencem, željnim znanja (letno

jih je okrog 5.000), vsako področje ponuja drugačen napoj. Izbirajo lahko med napojem znanja (Pridobitev izobrazbe), napojem sporazumevanja (Jeziki), napojem modrosti (Izpopolnjevanje), napojem za sprostitev (Prosti čas) in napojem samozavesti (Center vseživljenjskega učenja). Center VŽU Severne Primorske v celotni regiji ustvarja odprto učno okolje in tako povečuje dostop do vseživljenjskega učenja

s posredovanjem podatkov in nasvetov o različnih možnostih in priložnostih v izobraževanju ter poklicnem svetovanju. Vsakemu posamezniku omogoča samostojno učenje s podporo IKT ter dostop do novih tehnologij in informacij, kolikor je mogoče blizu, ter ga motivira za njegov osebni in profesionalni razvoj.

Svetovalno središče ISIO Nova Gorica s sedežem na LUNG-u in dislokacijami v Tolminu, Idriji, Šempasu in Zaporu Nova Gorica.

Svetovalno središče ISIO Nova Gorica ponuja odraslim informacije za razmišljanje o različnih možnostih za izobraževanje in učenje – tu se s svetovanci pogovarjamo, jim svetujemo in z njimi iščemo rešitve v zvezi z izobraževanjem. Najboljša možnost je pogovor v živo, lahko pa nas seveda tudi pokličejo po telefonu ali nam pišejo po e-pošti.

Točke vseživljenjskega učenja (TVŽU) delujejo v Idriji, Cerknem, Bovcu, Tolminu, Ajdovščini, Vipavi, Brdih, Kanalu, Šempasu, Šempetru–Vrtojbi, Mirni–Kostanjevici, Renče–Vogrskem in Zaporu Nova Gorica. TVŽU so središča znanja po vsej regiji – bliže ljudem, kjer lahko brezplačno pridobivajo nova znanja ali obnavljajo to, kar so se že naučili. Ob podpori mentorja, ki jim pomaga pri izbiri primerne programa za samostojno učenje, se lahko v točki učijo tujih jezikov, računalništva in še marsičesa ... Skozi TVŽU skrbimo tudi za prijetno in ustvarjalno druženje ljudi. Na brezplačnih krajših delavnicah, predavanjih in v drugih izobraževalnih oblikah se udeleženci lahko na sproščen način učijo različnih stvari.

Novogoriška **Borza znanja** je del vseslovenskega projekta, kjer uspešno spodbujamo izmenjavo najrazličnejših znanj, spretnosti in veščin. Vsi tisti, ki imajo kakšno posebno znanje in bi ga radi s kom delili, so vabljeni, da nam ga zaupajo in ponudijo. Iskalce in ponudnike znanj povezujemo med sabo, tako da lahko katerokoli svoje znanje ali spretnost predstavijo ljudem, s katerimi sicer ne bi nikoli prišli v stik.

Regijski Center za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS) Nova Gorica in informativni kotiček v Idriji. V CIPS vabimo šolsko mladino na vseh stopnjah šolanja, študente in vse mlade, ki v določenem trenutku iz raz-

ličnih vzrokov nimajo dostopa do informiranja in poklicnega svetovanja (osipniki), ter zaposlene in brezposelne ..., skratka vse, ki potrebujejo informacije v zvezi z izobraževanjem. Na voljo jim je bogata zbirka gradiv o izobraževalnih programih na vseh stopnjah, informacije o šolah, ki te programe izvajajo, opisi poklicev, informacije o delodajalcih in trgu dela ... Poklicne interese lahko ob pomoči svetovalke preverijo s pomočjo računalniškega programa KAM IN KAKO.

Regijski center za informiranje in poklicno svetovanje – CIPS Nova Gorica

Regijski Center za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS) Nova Gorica je s svojim delovanjem pričel 17. 3. 2006 v prostorih LUNG-a in je že od samega začetka ena od dejavnosti Centra vseživljenjskega učenja Severne Primorske. V šestletnem delovanju je regijski CIPS Nova Gorica v našem okolju postal dobro prepoznaven in obiskan center. Od začetka delovanja do aprila 2012 je CIPS obiskalo 8.152 svetovancev. Ob vzpostavitvi dejavnosti smo veliko energije vložili v urejanje prostora ter ga opremili tudi z gradivi in informacijami o izobraževalnih možnostih. Nastalo je prijetno okolje, kjer imajo obiskovalci možnost samostojnega iskanja informacij, brskanja po gradivih, regulatorjih, na voljo so računalniki z dostopom do

Predstavitev dejavnosti CVŽU na Stojnicah znanja (Dnevi slovenskih svetovalnih središč ISIO, september 2011).

Dijaki s pomočjo svetovalke v CIPS-u rešujejo vprašanja v programu Kam in kako.

medmrežja, lahko pišejo prijave na prosta delovna mesta in si jih natisnejo, prelistajo dnevno časopisje ter rešijo test poklicnih interesov KAM in KAKO. Pri vsem tem pa imajo stalno podporo in pomoč usposobljene svetovalke, ki vodi tudi poglobljene individualne razgovore za lažjo odločitev o bodoči izobraževalni ali poklicni poti ter nudi pomoč pri iskanju prostih delovnih mest in pisanju prošenj za zaposlitev. Z Območno enoto Zavoda za zaposlovanje Nova Gorica že od vsega začetka zelo dobro sodelujemo. Z namenom, da brezposelne osebe spoznajo podporo, ki jo dobijo v CIPS-u, nam svetovalke Zavoda za zaposlovanje pošiljajo brezposelne, katere seznanimo z dejavnostjo CIPS-a. Te osebe se pozneje v CIPS še vračajo po dodatno svetovalno pomoč ali pridejo napisat prošnje za zaposlitev, pregledat prosta delovna mesta ali poiskat kakšno drugo informacijo. Poleg brezposelnih so naša močna ciljna skupina tudi osnovnošolci in dijaki. Prav zato imamo dobro navezane stike s svetovalkami osnovnih in srednjih šol. Po predhodnem dogovoru s svetovalko pridejo učenci na predstavitev CIPS-a ter testiranje preko programa poklicnih interesov KAM in KAKO. Ko nas učenci in dijaki spoznajo, prihajajo k nam tudi samostojno. Dober stik s svetovalkami srednjih šol in dijaki, ki prihajajo v CIPS, nas je pripeljal do ideje, da dijakom, ki se odločajo za študij, ponudimo informacije, ki jim bodo v pomoč in oporo pri načrtovanju in vodenju kariere. Tako smo v oktobru 2006 organizirali prvi informativni dan za dijake goriških srednjih šol, ki smo ga poimenovali **IZBERI SI SVOJ ŠTUDIJ!**. V šestih letih se je informativnih dni udeležilo kar 4.536 dijakov. Na informativnem dnevu

redno sodelujejo predstavniki 13 fakultet in ene visoke šole. Dijaki se na ta način že pred »uradnim« informativnim dnevom seznanijo z nekaterimi študijskimi programi ljubljanskih in koprskih fakultet. Prodekani, dekani, redni in izredni profesorji, strokovni delavci in študentje dijake seznanijo s študijskimi programi, načini in pogoji študija ter svetujejo o tem, kako se med številnimi možnostmi odločiti za tisto pravo. Informiranost in vedenje sta osnovi za smiselno in utemeljeno odločitev za nadaljnje izobraževanje. Informativni dan »Izberi si svoj študij« prav gotovo prispeva k informiranosti dijakov in jih spodbudi k razmišljanju o bodočem študiju. Organizacija in

izvedba informativnega dne je pohvaljena tako s strani sodelujočih fakultet kot s strani dijakov. Med drugim nam tudi to daje zagon, da se že šest let trudimo in organiziramo ta edinstveni dogodek v Sloveniji, ki je postal že tradicionalen, zato bomo z njim nadaljevali. Čeprav CIPS iz projekta *Centri vseživljenjskega učenja Severne Primorske* od septembra 2011 finančno ni več pokrit, dejavnost brezplačno izvajamo še naprej. Velika škoda bi bila opustiti to dejavnost, saj je bilo v delovanje regijskega CIPS-a vloženo veliko truda in energije. Danes je regijski CIPS Nova Gorica uveljavljen in prepoznaven center, ki je pomemben tako na regionalni kot tudi na nacionalni ravni, saj je vključen v mrežo vseh CIPS-ov, ki delujejo po Sloveniji.

*Pripravile: Anja Nemec, Barbara Fajdiga Perše
in Tanja Krpan*

»Pravi čas smo se našli, na pravem mestu, v HIŠI PRAVIH SREČANJ v Renčah, pravi ljudje: sodelavci LUNG-a – organizatorji in izvajalci programa Točke vseživljenjskega učenja – in obiskovalci, željni novih znanj ter veščin. Že po prvem letu našega sodelovanja ugotavljamo, da smo pridobili vsi: LUNG uspešno uresničuje svoje poslanstvo in nagovarja k vseživljenjskemu učenju odrasle in starejše. Naše društvo je dobilo zanesljivega partnerja in tako pletemo mrežo novih povezav v lokalnem okolju. Udeleženci tečajev tujih jezikov, računalništva in ustvarjalnih delavnic, so na srečanjih z mladimi mentorji in izvajalci posameznih dejavnosti odkrili, da takšno neformalno učenje prebujajo že znano, igrivo dodajajo novo znanje ali veščine, predvsem pa povezuje v prijateljsko, učečo se družčino sodelujoče vseh starosti. V imenu Društva upokojencev Renče čestitam vsem, »učiteljem« in »učencem«, in vas prijazno vabim, da jeseni nadaljujemo!«

Zmaga Prošt, predsednica društva in strokovna vodja projekta Krajevno medgeneracijsko središče »Hiša pravih srečanj«, Renče (junij 2010).

Regional CIPS – Center za informiranje in poklicno svetovanje (Centre for vocational guidance) at Ljudska univerza Nova Gorica was opened on 17th March 2006 as a part of the Lifelong Learning Centre of Northern Primorska region. It provides exhaustive and up-to-date information on educational and career options nationwide. A qualified consultant in CIPS offers counselling to individuals and groups – those interested in continuing their educational path in secondary schools or at university are invited to visit the Centre and take advantage of the free services offered. A computer program called "Kam in kako" ("Where to and how?") has been developed exclusively for the purpose of helping people evaluate their interests, aptitudes and abilities and thus making it easier to decide for the most suitable profession.

In 1996, CIPS organized the first "Izberi si svoj študij" ("Choose your study programme") info day that provides prospective students with information on a number of university courses available in Slovenia. Students and representatives of 3 universities (more than 10 different faculties) come to LUNG every year in November to present their study courses and help prospective students to decide for a suitable undergraduate study months before the official national info day, which is usually held in February. Such info day is unique in Slovenia and has become well-known among secondary school students in the Goriška region. In 6 years, 4536 students of local secondary schools have visited the IZBERI SI SVOJ ŠTUDIJ info day. Since it was first opened in 2006, CIPS has undoubtedly become an important source of information and advice for generations of 9th graders and secondary school students as well as others looking for information on educational and career options.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZASAVJE

Osebna izkaznica

Nosilec:

Zasavska ljudska univerza Trbovlje

Trg svobode 11 a

1420 Trbovlje

Tel.: +386 3/563 11 91

E-pošta: isio.zasavje@guest.arnes.si

Spletna stran: www.cvu-zasavje.si

Partnerji:

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje

Ulica 1. junija 19

1420 Trbovlje

Tel.: 03/562 57 10

knjznicatrb@trb.sik.si

Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik

Trg Franca Kozarja 7

1430 Hrastnik

Tel.: 03/564 61 75

knjznicahra@hra.sik.si

Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje

Gimnazijska cesta 5

1420 Trbovlje

Tel.: 03/562 55 00

info@gess.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Zasavje, Trg svobode 1a, Trbovlje

Dislokaciji: Zasavska ljudska univerza Zagorje ob Savi, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik

Točke vseživljenjskega učenja: Zasavska ljudska univerza Trbovlje, Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Zasavska ljudska univerza Zagorje ob Savi, Gimnazija ekonomska srednja šola Trbovlje in Knjižnica Mileta Klopčiča Zagorje ob Savi

Center za informiranje in poklicno svetovanje: Zasavska ljudska univerza Zagorje ob Savi

Središče za samostojno učenje: Zasavska ljudska univerza Zagorje ob Savi

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **2.819**

Število svetovancev v ISIO: **4.725**

Center vseživljenjskega učenja Zasavje deluje pri Zasavski ljudski univerzi Trbovlje od leta 2005. Občanom Zasavja nudi pestro paleto brezplačnih storitev s področja informativno-svetovalne dejavnosti in vseživljenjskega učenja.

ISIO – informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih

Svetovalno središče Zasavje je namenjeno nudenju podpore odraslim, ki so že vključeni ali se nameravajo vključiti v izobraževanje. Dostop do informiranja in

svetovanja omogočamo v vseh treh zasavskih občinah. Izvajamo motivacijske delavnice za vseživljenjsko učenje in delavnice na temo učinkovitega učenja za različne ciljne skupine; tvorno sodelujemo tudi s partnerskimi organizacijami. V Svetovalnem središču Zasavje smo dejavno pristopili k izboljševanju kakovosti svetovalnega dela in vzpostavili postopek samoevalvacije kakovosti našega dela.

TVŽU – Točke vseživljenjskega učenja

V okviru centra vseživljenjskega učenja Zasavje delujejo točke vseživljenjskega učenja, in sicer na Zasavski ljudski univerzi v Zagorju in Trbovljah, Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje, Knjižnici Mileta Klopčiča v Zagorju, v Knjižnici Antona Sovreta Hrastnik ter na Gimnaziji in ekonomski srednji šoli Trbovlje. Na točkah vseživljenjskega učenja poteka organizirano samostojno učenje za odrasle s pomočjo gradiv, ki se sproti dopolnjujejo. Vsak lahko najde in izbere tisto obliko neformalnega učenja, ki najbolj ustreza njegovim potrebam in željam. Izvajamo delavnice, predstavitve in krajše tečaje, namenjene razvoju in spodbujanju kulture vseživljenjskega učenja. Udeleženci s tem pridobivajo nova znanja ter razvijajo svoje veščine, spretnosti in kompetence. Za prijetno in ustvarjalno druženje je poskrbljeno tudi na brezplačnih delavnicah za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki jih izvaja Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje. Prednost pri udeležbi na vseh delavnicah imajo brezposelni, starejši in vsi z nižjo izobrazbo.

Poklicno informiranje v okviru CIPS-a

V okviru Centra za informiranje in poklicno svetovanje potekajo: promocija deficitarnih poklicev, mesečne motivacijske delavnice in skupinske predstavitve. CIPS se povezuje z zasavskimi delodajalci in Zavodom RS za zaposlovanje ter z njimi sodeluje.

Portal CVŽU

Portal CVŽU pridobiva novo podobo z aktualnimi vsebinami in s povezavami s področja izobraževanja odraslih.

Vključevanje Svetovalnega središča Zasavje v kadrovsko prestrukturiranje proizvodnega podjetja

Živimo v času hitrega razvoja na področju tehnologije, gospodarstva in tudi družbenih odnosov. Spremembe ki mu sledijo, so postale del našega vsakdana, predvsem na področju ekonomije, saj se podjetja in druge organizacije srečujejo z drugimi ponudniki proizvodov in storitev na globalnem trgu. Izdelek in storitev, ki sta danes še zelo cenjena in iskana, sta lahko že jutri brez prave tržne vrednosti.

Podobno je z znanji, s sposobnostmi in z veščinami zaposlenih. Zaradi spremenjenih razmer na trgu so lahko naša znanja, ki so ta trenutek še uporabna, jutri že zastarela in brez strokovne vrednosti. Zato je danes bolj kot kdaj koli prej pomembno, da se znamo hitro in prožno prilagajati spremembam, pri čemer igrata veliko vlogo nenehno učenje in izobraževanje. V podjetju, ki zaradi spremenjenih razmer na trgu in v okolju zmanjšuje proizvodnjo, pa se lahko kljub znanju in izkušnjam zaposlenih zaradi prilagajanja gospodarskemu stanju v državi pojavi zmanjševanje števila zaposlenih.

Svetovalno središče Zasavje se je v preteklih dveh letih vključevalo v promocijo in motiviranje zaposlenih za vseživljenjsko učenje tudi v dveh večjih zasavskih podjetjih. Kljub gospodarski krizi se v teh podjetjih zavedajo, da s širjenjem znanj v podjetju vsi dosegajo boljše rezultate. Kariero posameznika si danes težko predstavljamo brez ključnih kompetenc, ki so potrebne za različne skupine delovnih mest. Izključenost iz vseživljenjskega učenja lahko za zaposlenega pomeni

Stojnica Svetovalnega središča Zasavje pred trgovskim centrom v Trbovljah.

Del promocijskega gradiva Svetovalnega središča Zasavje.

večjo ogroženost delovnega mesta, težjo zaposljivost ob izgubi dela, slabše razumevanje družbeno-ekonomskih dogajanj in posledično tudi socialno izključenost.

Eden izmed strateških ciljev podjetja Lafarge Cement Trbovlje je motiviranje zaposlenih za pridobivanje novih znanj in strokovno rast. V dogovoru s kadrovsko službo, ki pozna strokovno dejavnost svetovanja in informiranja v okviru projekta CVŽU Zasavje, smo tako za del njihovih zaposlenih kadrov pripravili in izvedli več delavnic, ki so bile namenjene ozaveščanju zaposlenih o pomenu vseživljenjskega učenja in spodbujanju motiviranosti za vseživljenjsko učenje.

Program delavnic je v prvem delu zajemal vsebine s področja vseživljenjskega učenja:

- opredelitev učenja in vseživljenjskega učenja,
- ovire v izobraževanju odraslih in spreminjanje negativnih prepričanj,
- ugotavljanje osebnih interesov, predstavitev osebnega izobraževalnega načrta,
- predstavitev podpore v izobraževanju odraslih (točke vseživljenjskega učenja, svetovalno središče ...).

Drugi del usposabljanja je bil namenjen vsebinam s področja skupinskega in timskega dela ter komuniciranja v različnih delovnih in življenjskih situacijah.

V program je bilo vključenih 27 zaposlenih iz proizvodnih in strokovnih služb.

Kljub prizadevanju vodstva pa se je v podjetju zaradi spremenjenih razmer na globalnem trgu in spremembe okoljske zakonodaje začelo zmanjševanje proizvodnje, s tem pa so se zmanjšale tudi potrebe po številu zaposlenih kadrov. V podjetju so zato pripravili program kadrovskega prestrukturiranja, v katerega

se je dejavno vključilo Svetovalno središče Zasavje.

V dogovoru s kadrovsko službo smo skladno s predvidenim programom kadrovskega prestrukturiranja pripravili nov predlog sodelovanja. Dogovorili smo se za izvedbo informiranja in svetovanja za zaposlene, ki so se v program kadrovskega prestrukturiranja vključili.

Najprej smo pripravili in izvedli skupinsko predstavitev možnosti izobraževanja in usposabljanja, ki jih je v okviru programa prestrukturiranja zagotovil delodajalec.

V drugem delu smo opravili individualne svetovalne razgovore z 12 zaposlenimi, ki so se odzvali na vabilo kadrovske službe. V razgovorih smo najprej pridobili informacije o njihovih interesih in motivih za nadaljnje izobraževanje ter usposabljanje. Nato smo udeležencem podrobneje predstavili možnosti nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja ter možnosti kontinuiranega svetovanja v okviru Svetovalnega središča Zasavje in naše partnerske mreže.

Po koncu razgovorov smo za vse udeležence svetovanja pripravili osebne izobraževalne načrte. Kadrovsko službo smo seznanili z rezultati svetovalnih razgovorov in vsebino izobraževalnih načrtov ter se dogovorili za nadaljnje sodelovanje. Svetovanje za zainteresirane posameznike izvajamo glede na njihovo željo v podjetju ali prostorih Svetovalnega središča Zasavje.

V zadnjih dveh letih smo dejavnost informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih večkrat predstavili tudi kadrovskim delavcem v zasavskih podjetjih. Ocenjujemo, da je povabilo k vključitvi Svetovalnega središča Zasavje v program kadrovskega prestrukturiranja podjetja odraz prepoznavnosti našega strokovnega dela med kadrovskimi strokovnjaki v regiji. Sodelovanje z gospodarskimi subjekti nam omogoča, da svoje znanje in izkušnje prenesemo med tiste ljudi, ki jih trenutno najbolj potrebujejo. To v delo svetovalnega središča vnaša nove dimenzije in mu odpira nove perspektive delovanja.

Pripravil: Tone Bezgovšek

Izjava kadrovske direktorice Lafarge Cement d.o.o. Trbovlje

»V Svetovalnem središču Zasavje smo našli odličnega partnerja za pomoč zaposlenim pri odkrivanju njihovih poklicnih in osebnih interesov. Na podlagi svetovalnih razgovorov so zanje pripravili osebne izobraževalne načrte, ki bodo osnova za nadaljevanje njihove poklicne poti.«

Iva Dominkovič, kadrovska direktorica Lafarge Cement d.o.o. Trbovlje

We live in times of rapid development. Accompanying changes have become a part of our everyday life. Today's useful knowledge may be outdated and irrelevant the very next day due to market changes. Therefore, more than ever it is important to learn how to adapt to changes quickly and flexibly. That knowledge is achieved by additional education through lifelong learning process.

Guidance Centre for Adult Education in Zasavje has been promoting and encouraging motivation for lifelong learning in two major local companies for the past few years.

One of the strategic objectives of Lafarge Cement Trbovlje was motivating employees to acquire new knowledge and enable personal and professional growth. Together with human resources department, which is familiar with the work of Centre of lifelong learning, a project of Guidance Centre for Adult Education in Zasavje, we prepared and conducted several workshops to raise employees' awareness about lifelong learning and encourage them to actively participate in our programs.

We have interviewed 12 employees, who responded to the invitation of human resources unit and conducted personal guidance based on individual training curriculum. We notified human resources about the results of guidance interviews and the content of educational plans and discussed further cooperation.

In the last two years we have repeatedly presented information about adult education to the workers in regional companies. Guidance is performed individually in companies or in the Guidance Centre for Adult Education in Zasavje. We estimate that the invitation to include Guidance Centre in personnel restructuring programs in companies reflects recognition of our professional work in the region giving us new dimensions and opening up new possibilities for various activities.

CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZGORNJA PODRAVSKA REGIJA

Osebnostna izkaznica

Nosilec:

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

Maistrova ulica 5

2000 Maribor

Tel.: +386 2/234 11 11

E-pošta: info@azm-lu.si

Spletna stran: <http://www.cvzu-zgornjepodravje.si>

Partnerji:

Ljudska univerza Zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica

Partizanska ulica 22

2310 Slovenska Bistrica

Tel.: 02/843 07 30

info@lu-sb.si

IRP Inštitut za raziskovanje podjetništva – Tovarna za Tovarna podjetmov

Svetozarevska 6

2000 Maribor

Tel.: 02/229 42 74

urska.renier@irp.si

Štajerska gospodarska zbornica

Ulica talcev 24

2000 Maribor

Tel.: 02/220 87 00

mojca.tominsek@stajerskagz.si

Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA

Pobreška cesta 20

2000 Maribor

Tel.: 02/333 13 30

v.bajde@fundacija-prizma.si

Informiranje in svetovanje: Svetovalno središče Maribor, Maistrova ulica 5, Maribor

Dislokacije: Zavod RS za zaposlovanje – Urad za delo Ruše, Razvojna agencija Slovenske gorice, Ljudska univerza Zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica, Turistična agencija Pozejdon turizem Rače, Krajevna skupnost Sladki Vrh, Občina Kungota

Točke VŽU: Razvojna agencija Slovenske gorice, Društvo upokojencev Maribor za upokojence in starejše odrasle, Zavod RS za zaposlovanje, Urad za delo Maribor za Rome in priseljence, Andragoški zavodu Maribor – Ljudska univerza za osipnike oz. mlade na vzporedni poti, Dom invalidskih društev, Maribor za invalide in odrasle s posebnimi potrebami, Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA Maribor, Knjižnica Hoče, Knjižnica Šentilj, Občina Lovrenc na Pohorju, Občina Selnica ob Dravi, Društvo upokojencev Pragersko, Ljudska univerza Slovenska Bistrica, Občina Makole, Občina Poljčane, Inštitut za raziskovanje podjetništva Maribor, Štajerska gospodarska zbornica Maribor (svetovanje s področja podjetništva)

Drugo: izvajanje mobilne svetovalne službe, izvajanje dopisnega svetovanja v obliki svetovalnega kotička ter izvajanje skupinske oblike svetovanja v Zavodu za prestajanje kazni zapora Maribor

Nekaj rezultatov (1. 1. 2008–31. 8. 2012):

Število udeležencev na TVŽU: **12.134**

Število svetovancev v ISIO: **4.947**

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (krajše AZM-LU) je javni zavod, ki že 90 let neprekinjeno skrbi za kakovostno izobraževanje, izpopolnjevanje znanja, pridobivanje kompetenc ter vseživljenjsko učenje prebivalstva v regiji in širše. Na našem zavodu namenamo posebno pozornost različnim ciljnim skupinam ljudi, tako mladim kot odraslim in starejšim, v zadnjih letih pa še posebej ranljivim ciljnim skupinam.

Dejavnost Centra vseživljenjskega učenja zgornje podravske regije (v nadaljevanju CVŽU) zajema raznolike aktivnosti informiranja, svetovanja in samostojnega učenja odraslih ter inovativne pristope s tega področja. Dejavnost svetovalnega središča se tako v okviru projekta izvaja v obliki osnovne svetovalne dejavnosti na sedežu kakor tudi na šestih dislociranih enotah, ki so enakomerno razporejene po celotni regiji. Ker je oranje ledine vseživljenjskega učenja v manjših lokalnih okoljih težka naloga, smo si ob tem zamislili še podprojekt mobilne svetovalne službe. V sklopu drugih specifičnih dejavnosti Centra za vseživljenjsko učenje izvajamo pisno svetovanje za odrasle v obliki t. i. svetovalnega kotička v mesečniku Gospodarski izzivi, ki ga izdaja Štajerska gospodarska zbornica. Tretji izziv v sklopu specifičnih dejavnosti pa je izvajanje poglobljene oblike skupinskega svetovanja v Zavodu za prestajanje kazni zaporu Maribor.

Drugi pomemben del dejavnosti, ki jih v sklopu storitev CVŽU izvaja Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza, so t. i. točke vseživljenjskega učenja. Kot javni zavod za izobraževanje odraslih namenamo posebno pozornost najbolj občutljivim in ranljivim ciljnim skupinam. To so: osipniki oz. mladi na vzporedni poti; priseljenci in Romi; invalidi in odrasli s posebnimi potrebami ter starejši odrasli. Točki pri dveh partnerjih v projektu sta namenjeni specifičnemu svetovanju s področja podjetništva.

Poleg AZM-LU sodelujejo v projektu še štiri partnerske organizacije: Ljudska univerza Slovenska Bistrica, IRP Inštitut za raziskovanje podjetništva – Tovarna podjetmov; Štajerska gospodarska zbornica in Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA. Skupaj s partnerskimi organizacijami smo vzpostavili kar 16 točk vseživljenjskega učenja. Njihov cilj je povečevanje vključenosti prebivalstva v različne oblike neformalnega

učenja. Točke so namenjene 230.000 prebivalcem zgornje podravske regije.

Izvajanje poglobljene oblike skupinskega svetovanja v Zavodu za prestajanje kazni zaporu Maribor

Osebe na prestajanju zaporne kazni zagotovo sodijo med ranljive ciljne skupine, ki si zaslužijo posebno skrb in obravnavo. Prav zato smo si v projektu CVŽU zadali nalogo, da bomo upoštevali sodobne evropske smernice, ki poudarjajo dostopnost izobraževanja, informiranja in svetovanja za vse, tudi za tiste, ki jih tovrstne storitve sicer ne bi dosegle. Septembra 2008 smo tako pričeli z izvajanjem poglobljene oblike skupinskega svetovanja v Zavodu za prestajanje kazni zaporu Maribor. Specifično obliko svetovanja v zaporu je izvajala svetovalka, ki je v projektu izvajala t. i. mobilno svetovanje.

V času izvajanja projektne aktivnosti v zaporu smo v 360 urah neposrednega svetovalnega dela svetovali več kot 90 osebam na prestajanju zaporne kazni (v nadaljevanju svetovanci). Indikator svetovancev, ki smo si ga zastavili ob pričetku projekta (30–40 svetovancev), smo tako krepko presegli, kar je že prvi pokazatelj, da je bilo naše delo koristno.

Svetovance, ki so se udeležili svetovanja v zaporu, bi lahko razdelili v tri skupine, in sicer na tiste, ki:

- so se udeležili informiranja in svetovanja o možnostih učenja in izobraževanja odraslih (dokončanje osnovne šole, pridobitev prvega poklica, dokončanje

Delovna skupina na regijskem posvetu ob pričetku projekta v prostorih Štajerske gospodarske zbornice, oktober 2008.

Mariborski zapor, kjer smo izvajali svetovalno dejavnost.

šolanja, sprememba poklica, možnost pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije, vključitev v brezplačne računalniške tečaje, učenje v Središču za samostojno učenje, možnosti sofinanciranja izobraževanja ipd.),

- so se aktivno vključevali v motivacijske delavnice o temeljnih družbenih znanjih;

V okviru delavnic smo obravnavali aktualne družbene teme, kot so:

- medosebni odnosi,
- človekove vrednote,
- temeljne socialne spretnosti (komunikacijske spretnosti, reševanje konfliktov, vzdrževanje konstruktivnih odnosov v ožjem in širšem okolju ...),
- samospoznavanje,
- posameznik kot družbeno bitje,
- prepoznavanje lastnih potreb, priprava osebnega akcijskega načrta,
- priprava ponudbe za delo,
- priprava na razgovor za zaposlitev ipd.

Na delavnicah smo prav tako izvajali vaje za urjenje spomina, miselne vaje, vaje za sprostitev, družabne igre idr.

Veliko svetovancev se je udeležilo tudi individualnega svetovalnega pogovora.

Svetovanje je potekalo 3 x mesečno v popoldanskih urah na zaprtem obsojniškem oddelku, v stalni in sproti komunikaciji z zaposlenimi v zaporu. Najpogosteje smo sodelovali z vodjo vzgojne službe v zaporu, gospo Marino Veselič, tako v obliki poročanja o delu

v skupini kot pri načrtovanju dela. Komunikacija je potekala v pisni obliki po e-pošti in v obliki osebnih srečanj.

Delo v skupini smo sproti spremljali s pomočjo anketnih vprašalnikov, ki so jih svetovanci izpolnili prostovoljno.

Naj omenimo, da se je nekaj izmed svetovancev v skupini posledično vključilo tudi v formalne izobraževalne programe, ki so se izvajali znotraj in zunaj zapora. V oddelku zapora je AZM-LU izvajal program osnovne šole za odrasle, nekaj svetovancev se je vključilo v šolanje za pridobitev srednje poklicne in strokovne izobrazbe (gastonom hotelir, ekonomski tehnik) kakor tudi v začetni

tečaj računalništva po javnoveljavnem programu računalniška pismenost za odrasle. Tudi po prestani zaporni kazni so se svetovanci, ki so obiskovali skupino, oglasili v našem svetovalnem središču z namenom, da jim pomagamo pri načrtovanju njihove nadaljnje poklicne in delno tudi življenjske poti.

Svetovanje v zaporu z mesecem junijem 2012 zaključujemo. Končna naloga po projektu je priprava internega učnega gradiva, ki bo pomenilo zbirko pristopov k svetovalnemu delu z osebami, ki prestajajo zaporno kazen. Učno gradivo bomo posredovali vsem 14 slovenskim svetovalnim središčem, Andragoškega centru Slovenije ter Zavodu za prestajanje kazni zopora Maribor.

Menimo, da je naše svetovalno delo v zaporu obrodilo sadove, saj smo ranljivi ciljni skupini – obsojencem – lahko pomagali že v času prestajanja njihove zaporne kazni: v okviru skupinskih dejavnosti so razmišljali o svoji nadaljnji življenjski in poklicni poti, o razlogih za situacijo, v kateri so se znašli, delno tudi o preprečevanju podobnih odklonilnih dejanj v prihodnosti. Naše delo je gotovo imelo dolgoročne učinke, saj so bili obsojenci tudi po prestani kazni bolj ozaveščeni o tem, kam in na koga v lokalnem okolju se lahko obrnejo po pomoč. Zagotovo je tudi to eden izmed mnogih možnih načinov pomoči ranljivim, posledično pa tudi prispevek k zmanjšanju povratništva v zaporih.

S to projektno aktivnostjo je naše svetovalno središče dobilo pozitivno izkušnjo dela s še eno od občutljivih ranljivih ciljnih skupin, na kar smo lahko ponosni tudi sami.

Pripravila: Anita Šoštarč

»Delavnice bi lahko bile organizirane še pogosteje, ker so za nas pomembne.«

»Najbolj se mi je vtisnilo v spomin učenje o človeški naravi in učenje o samem sebi.«

»Sredina, v kateri sem, je primerna za spoznavanje novih učnih programov, ki niso vsakdanji.«

»Zelo mi je bilo všeč, užival sem, bilo je zanimivo. Želel bi, da se srečanja nadaljujejo še v prihodnje.«

»Uporabil bom lahko znanja s področja samokontrole, da bom v določeni situaciji znal pozitivno rešiti problem.«

»Zelo pohvalno, da je ta skupina lahko nastala v dogovoru med zavodi.«

Imprisoned persons can definitely be identified as persons of special public concern or vulnerable adults and deserve extra treatment and attention. Maribor Adult Education Centre has decided since September 2008 to offer specific guidance services in the framework of Lifelong Learning Centre Project in Maribor correctional facility by following modern European directives making education, information and guidance available to hard to reach groups. A guidance worker covering mobile guidance services has been implementing this specific guidance service by spending 360 hours in prison and offering guidance to more than 90 persons. The indicator set at the start of the project was 30–40 clients which we exceeded significantly and consequently demonstrated the existing need for our service.

We offered guidance services 3 times per month in the afternoon in the closed correctional facility section. Simultaneously we remained in the permanent contact with facility employees. We believe that the success of our work lies in the fact that we offered services to imprisoned persons during the time of serving their sentences (in group activities they reflected on their life plans and vocational plans, on reasons which brought them here and partially on how to prevent similar things to happen in the future) and gave the information on where to turn for help in their local environment after completing their sentences. Definitely this was one of the possible ways of preventing recidivism by helping vulnerable persons. With this project activity we gained another positive experience of guiding vulnerable target groups in which we take great pride ourselves.

Zapiski:

Zapiski:

Zapiski:

Reise, so ist aber mancher krank
Licht anfangen muss, ist glücklicher
Nacht ist sehr viele Krankheiten
Krankheiten gibt, und ist aber zu
beachten Punkt.

9. Lunge und Lungenarterie verhalten
krank sind sind Gold für
gestalt, u Gold anfallt mir
Krankheit sind meine
früher.

10. Ich bin mit anfangen
Krankheit ganzlich verhalten ist zu
Dann an der Krankheit
Lunge, ist anfangen sehr u muss
gestalt.

11. Pyrenäer Klumpen sind
krank, ist anfangen
früher.

